

Mai számunk 30 oldal, ára 20 fillér

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 181. SZÁM.

DEBRECEN, 1934 AUGUSZTUS 12., VASÁRNAP.

ÁRA: 20. FILLÉR.

A megingott dollár

Néhány évvel ezelőtt még szent-ség volt a dollár. A mi szerény pengőnk mennyi mellőzésben részesült a pénzügyi életben. Dollárban költöttek üzleteket, dollárra szólt a biztosítások jó része, dollárban folyósítottak kölcsönöket. És ami elképzelhetetlennek látszott, egyszer csak megingott a világ legszilárdabbnak hitt valutája, a pénzügyi válság végigszántott Amerikán és a dollár értékének jó részét elvesztette.

Jó ideig aztán csend volt a dollárfronton, míg pár nappal ezelőtt Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke új meglepetést csinált ezüst rendeletével, ami tulajdonképpen az ezüst valutára való áttérést jelenti. Legalább részben szakít Amerika az aranyalappal és a bankjegyfedezetet legalább részben ezüsttel akarja biztosítani. Az elnök intézkedése a nemzetközi pénzpiacra a dollár árfolyamának újabb csökkenését idézte elő. Kétségtelen, hogy az elnök szándékában lehet a dollár aláértékelése, mellyel a mezőgazdasági cikkek árának emelését célozza, azonban a dolgok kimenetelét a pénzügyi életben sohasem lehet előre kiszámítani. Mindenesetre már az eddigi fejlemények bebizonyították, hogy inflációval tartósan nem lehet segíteni a mezőgazdaságon, mert az ipari cikkek ára, amelyekre a gazdának szüksége van, túlszárnyalja a mezőgazdasági cikkek áremelkedését és a dolog kezdődhetik újra, a pénz értékének újabb devalválásával.

Mindenesetre rendkívül figyelmet keltő kísérlet az, ami most Amerikában folyik. Roosevelt elnök most tulajdonképpen az arany arányának újent hadat és nagy kérdés, hogy amikor az arany tartalmaiban az egész világot, sikerülni fog-e a kísérlet. Az amerikai ezüst háború a távirati jelentések szerint máris megmozgatta a világpiacot. Az ezüstrendeletet mindenfelé úgy értelmezik, hogy ez dollárszaporítást jelent, merthisz az ezüst vásárláshoz pénz kell.

Lehetetlen előre megjósolni, hogy milyen következményei lesznek az amerikai ezüstháborúnak a nemzetközi pénzügyi életre. A kis Magyarország a világ urainak nagy pénzügyi harcába nem szólhat bele. De ezeknek a nagy gazdasági eseményeknek tükrében erős indokoltságát láthatjuk annak az óvatosságnak a politikának, melyet a magyar kormány követ. Kísérletezésekbe, bármily tetszetős jelszavak csábítanak is, nem mehet bele a kis Magyarország. Nekünk összeszorított ajakkal, de dolgos kézzel várunk kell, míg a mai forrongó világ megtalálja a kibontakozást és ahhoz szabunk teendőinket a gazdasági élet terén.

Tegnap este a Rakovszky ucca 1. számú ház udvarán rettentő élet-halál küzdelem után Balogh Ferenc rendőrőrmester agyonlőtt egy baromfikereskedőt

Tízennégy pengő lakbérhátralék miatti veszekedés lett az okozója az emberhalálnak -- A rendőrőrmester életét egy fiatal leány mentette meg -- A baromfikereskedő a rendőr mellére térdelve fojtogatta, amikor a halálos lövést kapta -- A nagyerejű kereskedő a kivont karddal védekező rendőrt letepergte a földre

A vizsgálóbizottság megállapította, hogy a rendőr jogosan használta fegyverét és önvédelemből cselekedett

Szombaton este nyolc órakor a Rakovszky ucca 1. számú ház udvarán véres tragédia játszódott le, mely emberáldozatot követelt. Tóth Sándorné házának udvarán megtámadtak egy rendőrt, földreteperték, fojtogatták, a rendőr életvédelmében, úgyszólván az utolsó pillanatban egy leány segítségével tudott csak fegyveréhez jutni, amellyel aztán az őt fojtogatót mellén térdelő támadót agyonlőtte.

A LAKBÉRHÁTRALÉK MIATT

A véres eseményről a következőket sikerült megállapítani. A Rakovszky ucca 1. számú házban lakott egy év óta T. Nagy Sándor baromfikereskedő, aki a debreceni piacon szokott feleségével együtt baromfit árulni. Pontosan fizették egy éven át a lakbért, az elmúlt hónapról is fizettek,

de 16 pengővel adósak maradtak s anélkül, hogy fizetni akartak volna, szombaton délután szekérre rakták az egy-szobakonyhás butoraikat és elköltöztek.

A költözködéskor nem volt jelen Nagy Sándor, csupán a felesége, aki figyelembe sem vette a háziasszony tiltakozását. A butorok elszállítása után a háziasszony kijelentette, hogy

a Nagy Sándorék tulajdonát képező disznóolat már nem engedni elvinni a háztól, visszatartja a 16 pengő fejében.

Nagy Sándorné éles szavakkal tiltakozott a háziasszony intézkedése ellen és amikor látta, hogy a disznóolat nem vitetheti el, mert

azt a házigazda férfi rokonsága is megakadályozza, elindult a városba, hogy megkeresse férjét.

A Csapó uccán találta meg az urát, aki javában mulatozott az egyik vendéglőben. Olyan nagy volt a kedve, hogy a Csapó uccáról a Rakovszky uccai hához bérkocsin tette meg az utat.

A szemtanúk szerint ki se szállt a bérkocsiból és nevetve kérdezte: — No mi is hát itt a baj.

A FELBŐSZÍTETT EMBER SZÉTRUGJA A DISZNÓOLAT

S amikor megtudta, hogy csak a disznóól visszatartása miatt folyik a vita, legyintett egyet jókedvűen a kezével és odaszólt a kocsisnak. — No övög mi megünk tovább és reggelig kocsikázunk. Megértette.

A kocsis hajlott is a szóra, már felemelte az ostort, hogy megbiz-

Szörnyű küzdelem a lakó és a rendőr között

A házigazda hívására tényleg meg is jelent Balogh Ferenc rendőrőrmester, aki a házigazda felhívása alapján odafordult Nagy Sándorhoz s felszólította, hogy hagyja el a házat feleségével együtt s ne okozzanak botrányt. A rendőr háromszor ismételte meg a felszólítást, de eredménye nem lett s mikor erősebben akart fellépni

Nagy Sándor hirtelen neki ugrott, leverte fejéről a kalapot s mikor a rendőr kardot rántott, hogy magától a dühöngőt távol tartsa, Nagy Sándor egy-

tassa a fáradt lovat, de Nagy Sándorné hirtelen odangrott és rászólt az urára.

— Hát te csak így engeded, hogy kisémmizzenek, miféle ember vagy te, hogy nem törödsz a magadéval.

Biztatta az urát, úgy annyira, hogy egészen dühbegurult az amugy is italos ember, leugrott a kocsiról, berohant a szűk udvarra és böszült erejével, fejét előreszegezve, nekirontott a vékony deszkából összetakolt disznóolnak és azt szerteszét verte.

Tóth Sándorné, a háztulajdonosnő erről a jelenetről a következőket mondotta munkatársunknak:

— Irtózatossá ereje volt annak az embernek kérem, rémes volt látni, hogy a koponyájával csapdossa szét a deszkákat. A deszkák törtek, de Nagy Sándor még jobban neki vadult és annyira féltünk tőle, hogy az egyik férfi rokonom rendőrt szaladt.

villámgyors mozdulattal rávetette magát, lefogta a két kardját és levágta az udvar kövezetére.

A rendőr markában szorongatta a kivont kardot, de használni nem tudta, mert a

nagy erejű ember a mellére térdelve lefogta a karjait.

Szörnyű küzdelem kezdődött a rendőr és a baromfikereskedő között, egymást hempergették a kövezeten, amelyen csattogva esőrgött a nehéz rendőr-kard. A dulakodás he-

SCHMIDT-HAUER-FELE

Igmándi

A VILÁG LEGJOBB

KESERUVIZÉ

Egyben gazdaságosabb is, mert „Igmándi”-ből nem kell pohárszámra inni, negyed- vagy félpohár elég szokott lenni.

Kapható mindenütt kiskis és nagy üvegekben

Az egészség A-B-C-je
Legyen rendez emésztése,
Legyen piros-tiszta nyelve.

„Igmándi”-víz gazdaságos,
Mert pár ujjnyi már hatásos,
Meghíméli Önt is attól,
Hogy pohárszámra fogyasszon.

Ha betegség környékezi,
„Igmándi”-víz megelőzi

vében a rendőr két karja alászorította a testének és mozdítani sem tudta. A nagyerejű baromfikereskedő végig feküdt a rendőrön és két kézzel szorította a torkát, hogy megfojtsa.

A szorítás erejét, mely föltét-

len összeroppantotta volna a gégéjét, fölfogta a rendőr kemény gallérja,

de a fojtogató kéz a galléron is túlhaladt s így a rendőrmester éietveszedelemben forgott.

Egy fiatal leány kiszabadítja a rendőr lefogott karját

Az utolsó pillanatban a házban lakó egyik fiatal leány, Szincésák Juliánna odakuszott az élethalál küzdelmet vívókhoz és két kezével megragadta a rendőr egyik hátra csavart karját s azt sikerült is annyira kiszabadítani, hogy a rendőr a fegyvertáskából ki tudta venni a revolverét. A leány a rend-

őr fél karjának kiszabadítása után a fojtogatástól akarta menteni a rendőrt s kezével belekapaszkodott Nagy Sándor kezébe és a rendőrgallér alól ki akarta huzni a fojtogató ujjakat.

Ebben a pillanatban hörögve kiáltotta el magát a rendőr:
— Vigyázzanak mert lövök!

A halálos lövés

Alig hangzottak el a szavak, tompa dörrenés rázkódtatta meg az udvar levegőjét és a következő pillanatban hevesen összerándult Nagy Sándor teste és két kezét felécsapta a levegőbe.

Balogh Ferenc rendőrmester egy heves lökéssel ledobta magáról a baromfikereskedő elernyedett testét és utasítást adott, hogy hívjanak azonnal orvost. Nagy Sándor melléből ugyanis bőven bugyogott a vér és tócsában gyűlt már a kövezen. A rendőrorvos a mentőkkel együtt érkezett a helyszínre, de segíteni már nem tudtak,

mert Nagy Sándor meghalt mire a segítség megérkezett.

A seb, melyet a rendőrgolyó ütött halálos volt, a golyó a hatodik és hetedik borda között hatolt be és hátul a bal lapocka alatt jött ki a testből.

A szivburok alatt szaladt át a golyó, szétrombolta a főereket és ez okozta a bőséges vérzést.

A mentők távozása után a rendőrségtől érkezett ki készültség, összeszedték a véres esett szemtanúit és felvitték a rendőrségre, ahol Elek Ferenc rendőrfogalmazó azonnal megkezdte a részletes kihallgatást. A rendőrmestert, Balogh Ferencet az első órában még nem kérdezhették ki, mert az orvosoknak kellett a sebeit bekötözni, melyet a baromfi kereskedő ütései okoztak. A fején több véres esontig

Mit mondanak a szemtanúk

Gorzsás Bálint munkás, aki szintén a tanúk között van elmondta, hogy ő igyekezett lehuzni a baromfikereskedőt a földreterpert rendőrről, de Nagy Sándorné rákiabált, hogy ne avatkozzon bele, ne bántsa az ő urát. Az asszony szavára azonban nem hallgatott és megragadta Nagy Sándor karját, hogy lerántsa a rendőrről, de el kellett engednie, mert a rendőr rákiáltott, hogy: Vigyázzanak, mert lövök. A kiáltás után félreugrott és

ez volt a szerencséje, mert ha ha azon a helyen marad, a ba-

romfikereskedő testen átfuruló golyó őt is megsebezte volna.

Elmondta még Gorzsás Bálint, hogy a lövés után egy hang sem hallatszott, Nagy Sándor jajszó nélkül fordult le a földreterpert rendőrről.

A rendőrség központi ügyeleti szobájában a kihallgatások még a késő éjszakai órákban is folytak s készítették a részletes jegyzőkönyveket. Az eset lényege azonban már tisztázva van. A rendőrt nem terheli felelősség, hiszen a fegyverhasználati utasítás alapján már

az első inzultus után joga lett volna a fegyverét használni támadójával szemben.

A Rakovszky uccai ház előtt még a késő esti órákban is százával tolongtak az emberek, kíváncsiak voltak az udvarra, melyben élethalálharcot vívott a lakó és a háztulajdonos érdekei védelmében a rendőr.

A szomszédok és a ház lakói beszéltek, hogy

három hét óta Nagy Sándor nem is élt együtt a feleségével, mert igen megharagudott rá.

Az asszony két kis gyermekét már régebben elszállította a lakásból, a költözködést is ő irányította.

Nagy Sándort igen csendes embernek ismerték, csak az volt a baja, hogyha bánata volt, leitta magát.

Néhány héttel ezelőtt temette el harmadik gyermekét, kinek halála mélyen lesújtotta. A házbért, melyel hátralékban volt 16 pengőt tett ki, de abból két pengőt már letörlesztett s így 14 pengő differencia miatt történt az emberhalált eredményező civódás.

A házigazda és családja kijelentette, hogy ők a legnagyobb elnézéssel voltak Nagy Sándorral szemben, a be sem jelentett és felmondás nélküli költözködést tudomásul vették, csupán a még nekik járó 14 pengőt követelték.

Délután rendőrt hívtak az Árpádtérről, hogy butort tartsanak vizsgálva a lakbérkövetelés fejében, de mire a rendőr megérkezett, a lakásból mindent elszállítottak, csupán egy párnás szék maradt vizsgálva. A székhez ragaszkodott Nagy Sándorné, mire engedték, hogy azt is elvitesse, csupán a sertésólat

akarták visszatartani. A délutáni rendőri beavatkozás békés eredménnyel zárult és a rendőr elment azzal, hogyha újabb akadékoskodás történne, akkor majd legyenek híradással. Ez a rendőr nem Balogh Ferenc őrmester volt. A rendőr távozása után a házigazda egyik férfi hozzátartozója kivett a disznóólból néhány tartó cölöpöt és azokat elvette, nehogy a visszatérő Nagy Sándorné elhordja. Az asszony követelte a cölöpöket, de a házbéliek megtagadták annak kiadását, hangoztatva, hogy csak akkor kapja meg, ha megfizeti a 14 pengőt. Nagy Sándorné elrohant azzal fenyegetőzve, hogy majd megmutatja ő, hogy mégis kiadják a cölöpöket pénz nélkül is. Ekkor kereste fel férjét és biztatta fel arra, hogy erőszakkal is igyekezzen visszaszerezni a házigazda által eltett fadarabokat.

— Jó ember volt Nagy Sándor — mondotta az izgalomtól remegő háztulajdonos. Mi is jók voltunk hozzá, engedjük, hogy elhordja az egész berendezését, sőt a fával meg rakott kamarát is kiüríthették. Azért a kis disznóólért nem lett volna baj, ha az asszony nem lár-mázza fel az urát.

A RENDŐRŐRMESTER VALLOMÁSA

Balogh Ferenc rendőrmestert leváltották a szolgálatból és az éjszakai órákban részletesen kikérdezték. Az őrmester elmondotta, hogy ő békésen akarta elintézni a vizslyát a lakó és a háztulajdonos között. Többször figyelmeztette távozásra Nagy Sándort és feleségét. Fegyverét csak azért használta, mert az élete is veszélyben forgott, amikor a nagyerejű Nagy Sándor mellére térdelve torkát szorongatta.

Új rend a városi ügyek intézésénél

MINDEN HÉTEN ÖSSZE HÍVJÁK A KISGYÜLÉST.

A polgármester a fontosabb ügyekre vonatkozóan új rendet lép tet életbe. Vannak ugyanis olyan ügyek, melynek elintézése az ő hatáskörébe tartozik, vannak viszont olyanok is, melyeket a polgármester intéz el, de utólagosan ki kell kérni a kisgyűlés hozzájárulását, illetve jóváhagyását.

A dolog egyszerűsítése végett s továbbá azért is, hogy semmi támadás ne érhesse a város vezetését, a polgármester úgy határozott, — hogy a jövőben minden hétfőn le-

referáltat magának az egyes ügyosztályok vezetőivel s ha összegyűl a megfelelő anyag, akkor minden héten összehívják a kisgyűlést a kérdéses ügyek elintézése végett

Vége a világnak!
polcsának és vialnak
MERT FELELŐSÉGEK VIZSGÁLT
É/ TÖKELETE/EN IRT CIANNAL
KISS-MELIUSZTER-7.

Modern 2-3 szobás lakások

épülnek a Poroszlai ut 24. sz. alatt.

Az egyes lakások különálló telekkel eladó.

Érdeklődni:
Tóth és Sebestyén r.-t.
Fürdő u. 2 alatti irodájában,
délután 3-6 óra között.

Elegáns betörők bandáját leplezte le a debreceni detektívek bravuros nyomozása

Fegyverrel kényszerítették megadásra a betörőket, akik éppen új betörésre indultak a Simonffy uccán. — A betörőbanda tagjainak vasúti szabadjegye volt és úgy hordták fel Budapestre a zsákmányt. — Pontos tervek alapján a betörések sorozatát követték el a városban. — Detektívek rohama a büntanya ellen.

A debreceni rendőrség bravuros nyomozással ártalmatlanná tett egy veszedelmes betörőbandát, melynek tagjai hónapok óta a legvakmerőbb módon fosztogatták a lakásokat és törték fel az üzleteket. A strandoknak is állandó látogatói voltak a banda tagjai és

az ő terükre írható a sok lopás, melyet a strandon követtek el az utóbbi időben.

A debreceni rendőrség detektívtestülete hónapok óta kapta már a jelentéseket betörésekről, lopásokról, melyeket igen ügyes módon hajtottak végre és sehol sem hagytak hátra a tettesek olyan áruló nyomot, melyen a nyomozók elindulhattak volna. A betörési és lopási sorozaton meglátszott, hogy tervek alapján, előzetes megbeszélések és óvintézkedések megtétele után »dolgoztak« csak a tettesek.

A nyomozásban résztvevő detektívcsoporthaditanácsot tartott és elhatározták, hogy végig vizsgálják a Debrecenben nyilvántartott bűnözőket, hátha azoknak soraihoz kerülnek ki a bűnösök.

A kapitányság nyilvántartásában lévő összes bűnözőket sorra vették a detektívek és kiosztották maguk között, csoportok szerint a rendőrség által már ismert embereket. Kiadták az utasítást, hogy minden nyilvántartott bűnözőt meg kell kérdezni s megállapítani, mivel foglalkozik. A vizsgálat során különös figyelemmel kell lenni arra, hogy tudják-e igazolni a gyanúsítottak azt, hogy hol tartózkodtak a legutóbbi nagyobb betörések, üzletfosztások idején. Ez a kutatás igen nagy munkát jelentett a detektívek részére, akik csak úgy tudták elvégezni, hogy újszólván éjjel-nappal dolgoztak.

A 600 debreceni bűnözőt ellenőrizték és meggyőződtek arról, hogy a keresett betörőbanda tagjai nem az ő soraikból kerülnek elő.

A napokig tartó emberfeletti munka csak arra volt jó, hogy megbizonyítsa; új nyomon kell haladni tovább. A nagyszabású vizsgálat eredménye kétségtelenné tette, hogy a betöréseket olyan egyének követik el, akik még ismeretlenek a rendőrség előtt. Nem maradt más hátra, mint az uccák szerinti kutatás. Főleg azokat az uccákat figyelték, ahol üzletfosztást követtek el. Ennek az éber megfigyelésnek lett az eredménye, hogy gyanuba vettek

néhány igen jól öltözködő fiatalembert, akik a Simonffy uccán 37. számú ház pincéjébe jártak le

egy Csiki Irén nevű cigányleányhoz. Figyelemmel kísérték a fiatalembereket és a gyanút megerősítette az, hogy bár a fiatalembereknek nem volt foglalkozásuk, mégis nagylábon éltek és annak ellenére, hogy külsejük után itélve jobb módú családokhoz tartoznak, mégis egy rossz pincelakásba jártak le. Szemlét tartottak a pincelakásban, melynek bérlője Csiki Irén cigányleány. Szűk és nagyon szegényes berendezésű sötét odút találtak, ami még inkább gyanúsította az elegáns fiatalembereket látogatását. Szemügyre vették Csiki

Küvésre kerülnek a strand-gavallérok

A megfigyelések napokon át tartottak, megállapították, hogy az elegáns ifjak állandó látogatói a strandoknak és a Piac uccái korzónak. Hevesen udvaroltak a vidám és megfélelő zsebpénzzel rendelkező udvarlókat kedvelő hölgyikéknek és megvendégelték őket hűsítő italokkal és cukrászterményekkel. Az úgynevezett »környezettanulmány« éppen elég adatot szolgáltatott a rendőri beavatkozásra. Bizalmas uton is értesültek az elegáns ifjak utjairól. Az egyik bejelentés szerint

éjszakai órákban látták az egyik ifjút, amint csomagokat hordsielve és óvatosan tűnik el vele a házban.

Közelebbi szemlelértést nem tudtak adni, csak azt, hogy hulló falevelésű borkabátban jár az éjszakai órákban.

A detektívek elhatározták, hogy egy este meglepi a Simonffy uccái büntanyát és előállítják a rendőrségre az ott tanyázó elegáns ifjakat. A nyomozók már sejtették, hogy a betörő banda ültette fel tanyáját a pincében és ezért jól előkészítve az akciót, vették körül a házat és hirtelen hatoltak be a pincébe.

A detektívek megjelenése nagy riadalmat okozott a pincében és a pincében talált férfiak és nők feltartották a kezüket a megadás jeléül a detektívek erőlyes felszólítására.

A pince lakóit egy sarokba terelve, megkezdtek a házkutatást, majd a személyi motozást. Bűnjelkeket, betörő szerszámokat és álkulesokat kerestek, de nem találtak semmit. Tárgyi bizonyíték így nem került a detektívek kezébe a büntanya megrohanásával, de a véletlen segítségükre sietett. Kutatás közben ugyanis a pinceablak előtt árnyak suhantak el és az egyik fiatalember önkénytelenül elkiáltotta magát:

— Szent Isten, a Laciék most mennek!

A detektívek az elszólás után azonnal kirohantak a pincéből, hogy megfogják a Lacit. kinek megjelenése anyira megrémítette a foglyot.

A Simonffy uccán a Piac uccá irányába haladt elegáns bórönddel kezében egy fiatalember és

Irént is, de az ő egyénisége sem indokolta az elegáns látogatók megjelenését. Közelebbi adatok gyűjtése során kiderült, hogy a fiatalemberek nem is látogatók a pinceoduban, hanem ott is aludnak és laknak. A bejelentőhivatalban semmit sem tudtak a lakókról, nem voltak bejelentve. A szomszédok vallomása szerint pedig állandóan ott tartózkodtak, csak néha tüntek el napokra, de amikor előkerültek nagy vigasságban tobzódtak a pinceoduban. A pinceoduban tizenegyen aludtak, mint ágyrajárók.

vele ment egy másik hasonló formájú is.

A detektívek, ahogy kirohantak a házból és szétnéztek az uccán, kit fogjanak le, éppen abban a percben nézett hátra az elegáns bóröndös fiatalember. Meglepetésében kiejtette kezéből a bóröndöt, majd felkapta és gyors futással, társával együtt elindult. A detektíveknek sem kellett több, már tudták, kit kell elfogni.

Izgalmas hajcza kezdődött az uccán.

A két fiatalember birta a tempót, úgy hogy az elől haladó detektív fegyverét rántotta elő és rájuk kiáltott:

— Ha nem adják meg magukat, lövünk!

A menekülők megálltak és átadták a bóröndöt a detektíveknek. Viszavitték őket a pincébe, ahol átvizsgálták a bóröndöt.

Betörőszerszámokat és álkulesokat találtak benne.

Megvolt a tárgyi bizonyíték és most már megkötözték a diszes társaságot és bekisérték a rendőrség fogdájába. Már az első kihallgatáson kiderült, hogy a detektívek rohama a büntanya ellen megakadályozott egy betörést. A bóröndös fiatalember és társa ugyanis éppen egy új betörésre indultak. Az volt a vesztük, hogy néhány percig késlekedtek az épület másik részében és akkor indultak már kifelé az uccára, amikor a detektívek már lesiettek a pincébe a bandát ártalmatlanná tenni. Így is megmenekültek volna, ha a suhanó árnyék láttára, el nem szólja magát a már elfogott cinkostárs.

Az elfogottak kihallgatása hosszú időt vett igénybe. Eleinte tagadni próbáltak, de amikor látták, hogy nem menekülhetnek a bizonyítékok miatt, beismerő vallomást tettek. Elmondták, hogy szövetkeztek a betörések végrehajtására, hogy pénzüket legyen szórakozásuk céljára.

— Törredelmes vallomást teszek, ez ugyanis enyhítő körülmény — mon-

Asprion Pál (ezelőtt Müller és Asprion) szemtművész nagy mozgékonyasgu emberi

műszemeket

készít és behelyez a legújabb művészi mód szerint

Budapesten tartózkodik augusztus 17, 18 és 21-én

Található:

Klein Dersó

látzerésznel, Budapest, IV. Kecskeméti-u. 14

dotia az egyik vasalt nadrágos fiatalember. — Elmondok én mindent részletesen.

Kiderült a részletes vallomásból, hogy a banda tagjai valamennyien gimnáziumba jártak és jómódu szülők elzülött gyermekei.

A banda tagjai: Kiss Ernő, Kondor Gábor, Papp György, Sulyok László, Márványkő István.

Orgazdák: Csiki Irén és Illés Erzsébet, aki Papp Györggyel élt együtt. Papp György családja különben igen jó nevű szatmári familia, gazdag földbirtokosok voltak még a szülei is. Az ő családjában történt évekkel ezelőtt egy nagy bűnyűg, mely foglalkoztatta az ország sajtóját is.

A banda tagjai, akik vasutas rokonosság révén szabadjegyhez jutottak,

nem Debrecenben értékesítették a zsákmányt, hanem felvitték Budapestre és ott adták el a Te-leki téren.

Különösen Márványkő volt nagy mester a detektívek szerint az értékesítésben. A betörők annyira óvatosak voltak, hogy nem tartottak idehaza zsákmányt,

a betörés után legközelebb induló vonattal már küldték fel Budapestre és ott vigan éltek a pénzéből.

Papp György azt is megtette, hogy hazafelé jövet Budapestről a vele utazó Illés Erzsébettel kiszállt közbéso állomásokon is, nagy mulatozást rendezett a vendéglőkben és úgy utaztak tovább. A rendőrség őrizetbe vette a banda tagjait. A rendőrségi fogdába került betörők még büntetlen előéletűek, egyedül Márványkőnek van már büntetése. Az életvidám ifjak még a szórakozási időt is bűnselekmények elkövetésével kapcsolalták egybe.

A strandokon egyre-másra követtek el a lopásokat és nagy vakmerőségükben nemcsak a kablonokból, öltözőkből loptak, hanem loptak a víz alatt is.

A vakmerő társaság 12 pár cipőt loptott az öltözőkből, hogy csak ezt említsük a sok apróbb lopást mellözve. Megtörtént, hogy

kellemes udvarlás közben fagyaltot fizettek annak, akitől ké-sőbb ellopták a cipőjét.

A divatos ruhájú tolvajok elegáns kofferje idegen tulajdonnal bélelve került mindig a fürdőből. A jó megjelenésű fiatalembereket en senki sem sejtette a tolvajokat és még gyanuba sem vették őket, legkevésbé a károsultak.

Vasárnap 19-én, 20-án Szent István napján

Vienna—S. K. Rus Hungária—Bocskai a Stadionban

Benzin, petróleum, gázolaj és kenőolajak

legjutányosabban, legjobb minőségben

NYIRBOGDÁNYI PETRÓLEUMGYÁR R. T.

debreceni kirendeltségénél

Déli sor 4. b. (Telefon 12-90.) szerezhető be.

A banda tagjai vakmerőségükben addig mentek, hogy

egy kis fiúnak a nyakából tépték le az aranyláncot s ellopták. Szilágyi Gáborné Burgundia uca 9. szám alatti lakosnak 9 éves István nevű fia a népfürdőben lubickolt vídában, amikor hirtelen körülvettek többen és a gyermek nyakáról letépték az aranyláncot, melyen az anyja talizmánja volt.

A gyermek sikoltozott, követelte az aranyláncot és megfogta azt a fiatalembert, aki a nyakához kapott. Az összeesődült fürdőzők azonban nem találták a fiatalembert az aranyláncot és a gyanúsítás is elhallgatott, mert azzal fenyegetőzött az ifjú, hogy elégtételt vesz magának a sértő gyanúsítás miatt és a gyermek szüleit is kérdőre vonja. A banda tagjai összejatszottak

a vízben és amikor a fiú nyakáról letépték az aranyláncot, gyorsan tovább adták a víz alatt és természetesen, hogy már nem találták meg annál, aki a gyermek mellett állt és letépte.

Igy „falaztak“ a vízben a kitünően összetanult banda tagjai.

A detektívek megállapítására szerint a következőket károsították meg:

Szenássy Sándor Kigyó uca 37. szám alatti borbély és fodrász üzletét feltörték és teljesen kifosztották. Berzék Sándor fényképésznek a strandon feltörték a sátrát, gépeket, filmeket loptak el. Oláh István Nagy Pál ucai hentes és mészáros üzletét is ők fosztották ki. Ferenczy Lajos Vasváry uca 21. szám alatti lakostól egy bundát loptak a Csokonai színház páholyából. — Kerékgyártó Ferenc fodrásznak a gróf Tisza István ucai fodrászüzletét kifosztották. A legérdekesebb lopást a Klapka ucaán követték el. Szobát bérelde távollétében alaposan átkutatták a lakást. Találtak egy bevásárlási könyvet az Unió RT-től a házigazda elhalt felesége nevére kiállítva. A könyvre 150 pengő értékű áru lehetett vásárolni. Ellopták a könyvet és egy ezüst órát. A 150 pengőt még

aznap levásárolták. Kiss Ernő ugy szerepelt, mint a bevásárlási könyv tulajdonosának a fia, ezt diákigazolvánnyal valószínűsítette is. A Werner divatru cégétől és másoktól vásároltak és még este felutaztak Budapestre. A Teleki téren eladták a vásárolt holmit, csupán egy inget és három zsebkendőt tartottak meg. A rendőrség a beismerő vallomás után értesítette Somogyi Jánost, hogy kikérdezni akarják a nála történt lopás ügyében:

— Nem történt lopás az én házamnál — mondotta —, nem hiányzik nekem semmi, miért idézgetik az embert! — mondotta.

A rendőrség azonban abban a kellemes helyzetben volt, hogy a károsult tagadása ellenére is tudta bizonyítani hogy megtörtént a lopás. Somogyi ezt maga is szomorúan tapasztalta később.

Betörték a Kassa uti vendéglőbe, kerékpárt loptak el Nagy József ömalmucai lakostól és Keczan Istvántól. Weisz Miklós Teleki ucai pékmesternek a lakásáról 3 méter magas kerítésen át lopták el rádióját. Tóbiás István József kir. herceg ucai trafikját is ők fosztották ki és 500 pengő értékű dohányt zsákmányoltak. Ezt a betörést csak egy játékból követték el, mikor a mozi-ból hazafelé mentek. Grünberger Helén Csapó ucai kalapüzletének kirakatát is kifosztották, a kalapokat nem adták el, elajándékozták barátjójuknak. Több kisebb lopást is követtek el a betörők, akik olvan óvatosan jártak el, hogy „munka“ után azonnal eltették a szerszámokat, nehogy megtalálják náluk. Az alkulesokat, feszítővasakat Csiki Irén tartotta jó helyen elrejtve.

A rendőrség még nem fejezte be a nyomozást a betörők ügyében. Tovább folyik a kutatás és éppen ezért Szabó Gyula rendőrkapitány az ügyességtől engedélyt kért arra, hogy a foglyok továbbra is a rendőrségi fogdában maradhassanak. A debreceni rendőrségnek ez a példás ügyességgel végrehajtott nyomozása bizonyíték arra, hogy milyen kiváló nyomozó testülete van a kapitányságnak.

Jövő héten megjelenik a felekezeti tanítók készpénzilletményeinek rendezéséről szóló rendelet

Budapest, augusztus 11. Beavatott helyről származó értesülés szerint a felekezeti tanítók készpénzilletményeinek rendezése közvetlenül küszöbön áll. Októberre való halasztásról szó sincs. A kormány tagjai ezt a kérdést teljesen lefárgyaltak és a rendezésről szóló rendelet már a jövő hét elején megjelenik.

Beavatott helyen hangsúlyozzák, hogy a rendelet minden tekintetben alkalmas lesz a tanítóság megnyugtására. Arról van ugyanis szó, hogy a felekezeti tanítók készpénzjárandóságát

az illetményhivatallal fogják előlegeztetni és ha az iskolafenntartó hatóság ehhez hozzájárul, akkor együttes adókezelésbe fogják azt vonni és mint ilyent fogják az iskolafenntartón behajtani. A panasz ugyanis az volt, hogy ezek a szegény felekezeti tanítók nem jutottak rendesen járandóságukhoz és éppen ezért vált szükségessé, hogy még az iskolai év megkezdése előtt kibocsássák a készpénzilletmények rendezéséről szóló rendeletet.

Hirdetmény

A Futura, Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaságának közlése alapján közhírré teszem, hogy a Futura legálább 80 kg-os fajsúlyú 2 százalékos idegen keverékű — melyből több mint 1 százalékos idegen gabonánem nem lehet — többet nem tartalmazó egészséges, száraz, rostált, egyéb ként a Budapesti Áru- és Értéktőzsde szokványainak megfelelő buzát.

Ebes állomáson vasúti kocsiba rakva P 13.95 áron,

koriátlán mennyiségben felvesz.

A minőségileg jobb buzáért, mintha alapján megfelelően magasabb ár lesz engedélyezhető. Hibás minőségű, kisebb fajsúlyú, a megengedettnél nagyobb keverékű vagy rostálatlan buzáért a szokványok-

nak megfelelő kisebb ár lesz fizetendő.

Az árból levonásba kerülhet a feladó állomáson felmerülő mérlegdíj, kövezeti vám, egyéb helyi illetékek, továbbá piaci vásárlásoknál az árunak a vasúthoz való fuvarozásával, gyűjtésével, illetőleg a vasúti kocsiba, vagy a hajóberakással járó, igazolható önköltség.

Amennyiben helyi kereslet következtében fenti árnál magasabb árak alakulnának ki, úgy a »Futura« bevásárló szerveit esettről esetre külön vételi megbízásokkal fogja ellátni.

A »Futura« legközelebbi képviselője külön gondoskodik az albizományosok vételi tevékenységének körzetbeosztásáról és a buzavásárlás helyének és időpontjának a közgazgatási hatóságok útján való hetenkénti közzétételéről.

Polgármester.

Elveszeit nyár.

Együtt nyílt ki minden virág, —
igy már rég volt, —
mint amikor csillagokkal
telt az égbolt
s egybefolyik
minden egy nagy
fényözönbe, —
száz évben ha
tavasz egyszer
igy köszönt be

Erdő, mező
fitogtatta,
hogy a lelke
milyen dús, ha
egyszerre így
rám lehelte,
részeg voltam,
hogyne, mikor
rózsa, jácint
akáccal és
muskátlival
nyarat játszik ?!

Barangoltam
úton, hol
sose jártam,
kiáltoztam:
emberek, hé!
ime, nyár van,
öllel hoztam
a virágot,
ennyi illat
széphez szokott
kis szobámból
sose illant.

Május elmúlt,
tavasz elhullt
s már a kertben
üggel-bajjal
ha egy rózsát
itt-ott leltem,
más években
ilyenkor még
nyílt a szirma,
s most a csonkja
panaszkodva
míntha sirna.

Bőjtje van a
nagy bőségnek,
roppant ára
van annak, hogy
semmi szép sem
maradt nyárra,
minden illat
ráhullott a
téli rögre
és egy nyarunk
igy veszett el
mindörökre.

FÉNYES JENŐ.

Debreceni és környékbeli előírás szerinti

Intézeti fehérneműek

Paplanok, matrácok, takarók

Kardos László

vászon és kolengye üzletében szereshetők be.

Debrecen, Kossuth-u. 9. Alapítási év: 1831

A Katolikus Népszövetség gyermekny arattatási akciója szép ünnepélyrel zárult a Nagyerdőn. Felső képeink az ünnepegy közönsége, alsó képeink az ünnepegy jelenetét, szavalat és a Csipkerózsika előadása

Pénteken is legyen állatvásár

Kijavítják a baromvásártéri korlátot — A munkát a téli inségmunka keretében fogják elvégezni.

Annak idején hirt adtunk arról, hogy az állattenyésztő érdekeltség azzal a kérelemmel fordult a város vezetéséhez, hogy pénteken is tartassanak állatvásárt. Ez az ügy a törvényhatósági bizottság elé került, amely annak idején megbízta a polgármestert, hogy folytasson tárgyalást az érdekeltséggel. A szombati értekezleten aztán a polgármester utasította az elsőfokú közigazgatási bizottságot, hogy a tárgyalást haladéktalanul kezdje meg s annak eredményéről tegyen jelentést.

Ezzel az ügyvel kapcsolatban napirendre került a baromvásártér korlátügye, amely minden évben elő szokott jönni. Dr. Czelloth Jenő állatorvos az idén is jelentést tett arról, hogy a baromvásártér korlátja el van romolva, az állatok gyakran belebuknak az árokba és

lábukat törik. Szükségnek tartja a korlát kijavítását, illetve a baromvásártér körülkerítését.

A polgármester utasította az illetékes ügyosztályt, hogy egy bizottság vizsgálja felül ezt a korlátot s miután a kijavításra nincs fedezet a költségvetésben, a téli inségmunka keretében kell a munkát elvégezni.

x FOTOCIKKEK? LIENER, CSAPÓ UCCA 1. — FELVÉTELEK: LIENER, CSAPÓ UCCA 1.

Orát, ékszer, jeggyűrűt olcsón Pintérnél vásároljon
Plac u. 18. (Tisza-palota)

Starhemberg herceg Rómába repült

Mussolinivel tanácskozást folytatott az osztrák nyaraló gyermekek táborában egy sátorban

Róma, augusztus 12. Starhemberg alkancellár repülőgépen megérkezett a littoriói repülőterre, ahol az osztrák ügyvivő és az olasz külügyminisztérium több képviselője fogadta. Starhemberg megérkezése után gépkocsin a római Lidóra hajtatott, ahol látogatást tett az ott nyaraló osztrák ifjak táborában, majd pedig szemlélt tartott az ifjak sorai felett.

Róma, augusztus 12. Mussolini délután Suvich kíséretében a római tenger-

parton levő Ausztria-táborba ment ahol Róma vendégeként kettőszerű osztrák tanuló tölti szabadságidejét. A miniszterelnök fogadta Starhemberg herceget. Mussolini a legapróbb részletekig végigjárta a tábor, tájékozódott annak szervezetről. A szemle után miniszterelnök Suvich államtitkárrel együtt hosszas megbeszélést folytatott Starhemberg alkancellárral a táborban részére fenntartott sátorban.

A magyar iskolák után a magyar színházakat is be akarják zárni az oláhok

Szatmáron az Astra román egyesület vezetői kijelentették, hogy ha nem kapják meg a színházat, akkor egy magyar társulat sem teszik oda be a lábát.

A közelmúltban számoltak be a lapok arról a kulturális sorozatról, melyet a románok Erdélyben a magyar iskolák bezárása körül véghezvittek... Ugy látszik, a románok egyidőben minden vonalon meg akarják támadni a kisebbségi magyar kultúrát... Miután a gazdasági életben és a jogi világban a legsúlyosabb igazságtalanságokkal, minden elítélést kihívó rendeletekkel bénították meg az erdélyi magyarságot,

most már fáj a magyarságnak a kultúra terén elvitathatatlanság fel-sőbbsege is... és ezt igyekeznek tüzzel-vassal halálra ítélni... Erre vall a magyar kisebbségi iskolák ügyében hozott felháborító rendeletek sorozata, ezt látszik megerősíteni az a tény, hogy az oláh szovinizmus már az eddigi minden politikán és faji türelmetlenségen felül álló sportéletbe is beférkőzött,

amikor az egyik legnagyobb multu erdélyi magyar sportegylet, a nagyváradi AC a megszüntetés veszélyének van kitéve, nemzetgyalázás vádjára címén...

A napokban aztán betetőződött az oláhok hadjárata a magyar kultúra ellen abban a minden humanitást és felvilágosodást megcsúfoló eljárásban, amit egyik szatmári román egyesület, az Astra indított a szatmári magyar színjátszás ellen...

CIRKUSZ A SZÍNHÁZ KÖRÜL...

A színház körül a zavar akkor keletkezett, mikor Szatmár város bizottsága három évre bérbeadta azt az Astra román közművelődési egyesületnek, hogy abban nyolc hónapra keresztül mozgásházát nyisson, a magyar színjátszásnak fenntartva négy hónapot... E tény az Astra Szabadkai József szatmári színházától közölte szerződés által volt biztosítva...

A határozat ellen annakidején a magyar kultúra bátor harcosa, Manyák József, a kiváló erdélyi publicista, mindjárt szót emelt lapjában.

A Magyar Párt pedig a határozatot Manyák József iniciatívájára, mely által lapjában állásfoglalást kért a párttól mecfellebbezte, mert a magyar színjátszás biztosítását a várostól akarták.

A több, mint félszáz ezer lakosú városnak, Szatmárnak művelt magyar lakossága szeretné egész éven át hallani a magyar szót a szatmári színházban.

Szabadkai József igazgató évek óta legnagyobb áldozatkészséggel hozta össze kiváló színészgárdáját, akik közé odatartozott a kitanú színész-író, Szabados Árnád is. A magyarságnak a színház-kultúrához való ragaszkodása a mai nehéz gazdasági viszonyok között bárhol olyan dolog, ami előtt a legvadabb

sovinizmusnak is meg kell hajolnia.

Mégis az Astra román egyesület közgyűlésén olyan agresszív felszólalások hangzottak el, melyek semmiképpen nem illenek egy kultúregyesület nivójához. Egyik felszólaló többek között olyan kijelentéseket tett, hogy

itt a határon a románok kultúr-életet akarnak és magyarok tanuljanak tőlük, nem pedig fordítva. Ebben a kijelentésben benne süvöltött az egész balkáni mentalitás, mely azt képzei, hogy a kultúrát is harcolni lehet

és egyszerűen kimondani, hogy egy sokkal ősbib, régebb magasabb nivójú kultúra ezután alárendelt szerepet játszon a balkáni kultúra-majmolás mellett.

AHOGY A ROMÁNOK A KULTURÁT KÉPZELIK...

Ugyanennek az egyesületnek elnöke kijelentette, hogy fent fogják tartani a színházat

csak azért, hogy megmutassák a magyaroknak, hogy nem szabotálhatnak ebben az országban. Most már követelnek. Követelik, hogy a színházat adják a románok birtokába, most már semmi sem állhat az Astra mozgásház utjába.

Mindez pedig elhangzott egy oláh kultúregyesület ülésén a kultúra szent államon és fajokon felülemelkedő magasabbrendűsége nagyobb dicsőségére. Van ebben az egész képben valami mélyen szatirikus, valami hallatlanul jellemző... Az elmaradt fajnak, aki erőszakkal magához tudta ragadni a hatalmat, nem sikerül betörni a kultúra területére... Ez az egy elérhetetlen nekik. Ide hasztalan minden dühös sóvárgásuk és minden erőszakos jogtalanságuk.

A kulturát rabolni nem lehet...

Bármennyire fáj is a törtéte oláh-ságnak a fájdalommal erdélyi talajban csodálatosan dúsan kivirágzott magyar irodalom és kultúra. Ez az egy elérhetetlen nekik...

Az egész fájdalommal szomorú ügyben van azonban jóleső momentum is. Ez az erdélyi sajtó munkája. A magyar lelkiismeret szavát, a színházhoz, magyar színházhoz való jogát a magyarságnak Manyák József merete először megszólaltatni... ezuttal ismét teltre ébresztve a magyarságot hivatalos képviselőit... Ez a csodálatos akarat és tehetséggel dolgozó erdélyi magyar zsurnaliszta, mintha az őrtálló magyar lelkiismeret volna a mai Erdély kapujában, akit nem rettenthetnek el a román börtönökkel, meghurcolással, hogy ne dolgozzon fajtája, a magyarság érdekében. Ha valamikor elérjük azt, hogy Erdélyben ismét szabadon szárnyalhat a magyar kultúra az elsősorban és mindenek felett a Manyák Józsefek érdeme lesz.

(kiss.)

A debreceni Benedek klinika működését figyelemmel kísérik az egész világon

Világsikert jelent a Benedek-féle koponyakopogtató eljárás -- A debreceni idegklinikán 13.000 embernek a vérért vizsgálták meg eddig, a laboratoriumi vizsgálatok száma 37.000.

Az idegklinika nagyszerű tudományos munkáját 500 külföldön is megjelent értekezés bizonyítja

A debreceni egyetem működését ismertető cikksorozatunknak legutóbbi részében a szemészeti klinikával foglalkoztunk. Most az idegklinikán folyó munkát igyekezünk vázlatosan ismertetni, hiszen a részletes ismertetéshez kötetekre volna szükség. Az idegklinika, melynek az európai hírnevű dr. Benedek László a vezetője, gyakran foglalkoztatja a lapokat, igaz, ezt ösztönöz meg kell mondanunk, hogy inkább a külföldi lapokat. A debreceni közönség ezrei nem is tudják, hogy tudományos szempontból milyen nagyszerű munkálkodás folyik az idegklinikán. A külföldi konferenciákon megtartott előadások, kongresszusok és a szakirodalom anyaga bizonyítja, hogy milyen gyakran és milyen szép eredmények kíséretében téteik említés a debreceni idegklinikáról. Arra a tudományos munkára, mely dr. Benedek László irányításával folyik az idegklinikán, figyel az egész tudományos világ. Ez természetesen is, hiszen dr. Benedek László már több új felfedezéssel gyógyító eljárással gazdagította az orvosi tudományt.

Az idegklinikán, kiváló tanársegédek mélyítik tudásukat a nagy-névű professzor mellett és megtanulják, hogyan kell a tudományos kutatás mellett a betegekkel is személy szerint úgy foglalkozni, ahogy azt dr. Benedek László eslelkezi.

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem Ideg- és Elme-gyógyászati klinikája 1921. évben kezdte meg működését dr. Benedek László egyetemi ny. r. tanár klinikai igazgató vezetése alatt a régi városi kórházban. Az ideiglenes elhelyezés idejében a klinika ágy-száma 50-60 volt, amely lényegesen felemelkedett a klinikának az egyetemi telepre való kiköltözése alkalmával, amely 1927. évben történt.

A legmodernebb egészségügyi és ápolási kívánalmaknak megfelelően felszerelt klinikán a férőhelyek száma 112.

Már a klinika működésének első évében is igen nagyszámú betegvizsgálat és felvétel történt, így az első években az ingyenes járóbetegrendelésen a vizsgálatok száma 100-at, a különböző injekciós, villanószásos és lelki gyógykezelések száma pedig a 3000-et felülhaladta. Az orvosi gyógyító tevékenység hatalmas fellendülését hozta magával az új klinikára való átköltözés, ahol is az ambulans vizsgálatok száma évente 1300-1500-at, a sokféle kezelések száma pedig évente 8000-et is felülhaladja. Évenként átlag 600-1000 ideg- és elmebeteg állott ápolás alatt a klinikán.

Az ápolási napok száma a különböző években 12000-35000-ot tett ki.

Az ideg- és elmebeteg felvételben és gyógykezelésében, valamint rendeléssel való ellátásában nemcsak a Tiszántul területére vonatkozólag fejt ki működést a klinika,

hanem a megszállott területről, főképpen Erdélyből és az észak-keleti magyar felvidékről is, úgyszintén más külföldi államokból is igen számos beteg gyógykezelését végzi.

TANÍTÓ FILMEKET KÉSZÍTENEK A KLINIKÁN

A klinika földszintjén serologiai, kémiai és agyszöveti laboratóriumok, a mély földszinten az állatkísérleti laboratórium és az I. emeleten a kísérleti lélektani laboratórium van elhelyezve. A klinika könyvtárában 2100 orvosi szak-könyv áll rendelkezésre, amelyen kívül

több, mint 500-at tesz ki a klinikáról megjelent tudományos dolgozatok száma.

Külön muzeum és gyűjteménytár van az elmebeteg mindenféle kézimunkáiról és írásairól, amelyeknek tudományos elemzésével a körlelektan számára lehetett adatokat szolgáltatni. A tanítás is modern felszerelésekkel, a technikai újítások igénybevételével történik.

Hogy a ritkán előforduló és érdekesebb betegségi tünetek a hallgatóság előtt bemutathatók és demonstrálhatók legyenek, azokról filmfelvételeket is készítenek és így mintegy 200 tanítófilm áll rendelkezésre.

A tudományos kiképzés és tanítás számára rendkívül tanulságosak ezek az ideg- és elmebetegkről készült filmek. Ezenkívül számos agy- és gerinevelőkészítmény, hatalmas szöveti gyűjtemény, melyek áll rendelkezésre.

ELJÁRÁS A PARALIZIS KEZELÉSÉBEN

A klinikán, — működésének kezdete óta — szélesvonalú, az ideg- és elmebetegséget számos problémájára vonatkozó és fényderítő tudományos munkálkodás folyik.

A terjedő hűdéssel elmezavar-nak (dementia paralytica progressiva) nagy eredményekre vezető malariás lázakkal való gyógykezelését hazánkban klinikánk vezette be és az itt elért gyógyeredményekről, nem különben az egész problemakörnek sok új szempontból való megvilágításáról, számos közleményben és monographiában történt beszámoló.

Az idegrendszeri syphilis egyéb modern lázas kezelési eljárásai közül, mint a Duttoni recurrens (északafrikai visszatérő láz), sodoku (japán patkány harapási láz) és

a különféle gyógyszeres láz-keltő gyógykezelések bevezetésében vezető szerepet játszik a debreceni idegklinika, úgy anynyira, hogy a különböző, a modern lázas gyógykezelésben nélkülözhetetlen malariás, recurrens, sodoku törzsekből, amelyet a klinikán állandóan tovább oltások útján tenyészte-

nek, nemcsak a hazai elme-gyógyintézetek és kórházak osztályait látják el időnként, hanem a megszállt területre is visznek

és számos külföldi intézet, így Bécs, Bern, Oslo, a debreceni klinikát keresték meg, hogy számukra oltóanyagot juttassunk.

Levegőfúvás az agykamrába, mint sikeres gyógymód

Epileptikus megbetegedések lényegéről és gyógykezeléséről számos ideg- és elmebetegség diagnosztikai eljárásáról és terápiájáról sok új adatot úgy a magyar, mint a külföldi német, francia, olasz és angol szakirodalomban a klinikáról megjelent közlemények nagy sora nyújtott. A narcolepsia (kényszerű alvási roham) gyógykezelése is teljesen új eljárás szerint az agykamrába juttatott levegő-befúvás útján történik és az eddig gyógyíthatatlannak hitt megbetegedés is az új gyógymóddal sikeresen kezelhető.

A debreceni klinika által bevezetett levegőbefúvásos gyógy-módot tartja Thiele berlini professzor is a legeredményesebb eljárásnak a narcolepsia alvási rohamok ellen, amint ezt a múlt évben megjelent könyvében kiemeli.

A klinika által bevezetett új gyógykezelési eljárások értékükre nézve egyébként a külföldi utánvizsgáló szerzők véleménye alapján is elismerést nyertek.

8700 EMBERI GERINCEVELŐ

A klinika jól felszerelt serologiai, kémiai, agyszöveti és kísérleti lélektani laboratóriumaiban folyó munkálatokat és azoknak közegészségügyi jelentőségét megvilágítja példa gyanánt az a néhány szám, amely szerint eddig

10 év alatt kb. 13.600 vérért és 8700 gerincevelő folyadék került vizsgálatra és az összes laboratoriumi vizsgálatok száma a 37.000-et is meghaladja.

Uj gyógykezelések

A merevgörcs (tetanus) gyógykezelésében lényeges haladást jelent a debreceni idegklinikán bevezetett új eljárás: sorozatos gerincevelőfolyadék leboesátás a megfelelő ellenmérgek egyidejű bevitelével, amely révén

a nagy halálozási százalékot sikerült 10 százalékra csökkenteni.

Ennek az eljárásnak a követése már néhány vidéki kórházban is hasonló kedvező gyógyeredményeket produkált.

Az idegklinika igazgató-tanára a Magyar Psychologiai Társaság elnöke. A társaság által rendezett előadássorozatban Budapesten a klinika tanársegédei is sikeresen

A porosz hygiene intézet vezetője Hilgermann professzor által előállított elölt spirochaeta pallida tenyésztéssel való gyógyszeres oltásokkal a vérbaj és annak következményes idegrendszeri megbetegedéseinek és más kurával való kombinálás révén a legmagasabb százalékban lehetett tartós javulásokat elérni más fertőző betegségekhez hasonlóan, az aktív immunizáció révén. Ezek az eredmények csakis úgy voltak lehetségesek, hogy

a kéthetenként érkező oltóanyagokkal történt oltások eredményét és a megfigyeléseket, minden egyes alkalommal részletesen Hilgermann professzor tudomására hozták, aki ennek alapján végezte a változtatásokat a spirochaeta tenyésztés előállításában. Ez a teljesen egyedülálló gyógykezelés a külföldi szakkörök élénk érdeklődését is felkeltette.

A testnedvek kémiai vizsgálati eljárása szerint új módszerekről történt beszámolás és e téren is több monographiában a magyar, német, francia könyvpiacra megjelent művekben számos közléssel gazdagította a magyar és külföldi szakirodalmat.

A gerinevelőfolyadék vételére szolgáló és a debreceni klinikán elkezdett eljárás módosításait számos külföldi szerző átvette, így G. Jacoby newyorki ideggyógyász erről szóló tapasztalatairól amerikai szaklapokban több ízben is számolt.

A koponyakopogtatásnál Benedek professzor teljesen új eljárást alkalmazott, amelynek óraműszerkezettel ellátott percussios készülék által produkált kopogtatási hang mikrofonnal felerősítve válik hallhatóvá és ezáltal a koponyában lévő térszűkítő daganatok pontos meghatározását lehetővé tette.

Erről a módszerről szóló előadásait hangosfilm kíséretében mutatta be a berlini ideggyógyász kongresszuson, nemkülönben a budapesti Orvosegyesületben és a bécsi neurologiai társaság meghívására a bécsi orvosegyesületben, amely elismerésként a bécsi neurologiai társaság disztigijává választotta dr. Benedek Lászlót.

A kopogtatási eljárással megállapított agydaganatos esetekről készült diapositívok másolatát Cohen prof. cambridgei egyetemi tanár előadásaihoz felhasználja.

szerepeltek, nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében.

Ujszerűnek mondható a serdüléssel elmezavarok insulín-shockkal való gyógykezelése, amellyel klinikánkon is folynak kísérletek. A gyógyeredményen kívül első ízben számoltak be azokról az újszerű megfigyelésekről, amelyek a körlelektanra is kihatnak és a szemléltetésnek (észrevévének) az insulín-shock hatására bekövetkezett megváltozását által kísérleti adatokat szolgáltatott az insulín-psychosisok megvilágításához.

EUGENICAI TÖRVÉNY-TERVEZÉS

Az örökléstan kutatások művelésében az elmebetegségek lélekt-

nára vonatkozó vizsgálatokban az elme- és idegbetegség gondozás szociális jelentőségét megvilágító fajegészségügyi problémák terén, továbbá a lelki prophylaxis, vagyis az elmebetegségek megelőzését célzó nagy társadalmi mozgalommal kapcsolatos kérdésekben is elismerésre talált munkásság fejtett ki. Azok az örökléstan kutatások, amelyeket a klinika Debrecen környékén és a Tiszántúlon megindí-

tott egyes betegségekre nézve (Parkinson-kór, Hungtinton betegség) szolgáltatott értékes adatokat, amelyek azt eredményezték, hogy fajegészségügyi kérdésekben adandó szakvélemények adására a klinika felkérte és

az igazgató-tanár az elmebetegségek megelőzésére vonatkozó eugenicni törvénytervezetet elkészítette.

Ugy a Magyar Elmeorvosok ér-

tekezletén, mint a külföldi ideggyógyászati és eugenikai kongresszusokon a klinika számos előadásal szerepelt, nagy sikert elérve.

Nagy sikerét jelenti a debreceni idegklinikának, hogy a járványos egyvelőgyulladásnak egy saját szerű és azóta számos külföldi szerző által megerősített és tankönyvekben ismertetett megjelenési formáját közölte elsőnek a debreceni idegklinikája. (—)

Itj. Vásáry István utilevele Angliából

Látogatás a Lord Mayornál egy szabóüzletben — Debreceni cserkészek nemzeti színű zászlót varratnak egy angol faluban

Július 24-én barátaim hívására elhagytam Dél-Angliát és felutaztam Anglia északi részébe, Newcastle-on-Tyne-be.

Newcastle egyik legnagyobb iparvárosa Észak-Angliának. A Tyne folyó jobbpartján fekszik, kb. 280.000 lakósa van. A Tyne balpartján fekvő Gateshead-dél hét híd köti össze.

VII. Edvárd 1906-ban a város fontosságát felismerve, a polgármesternek a Lord Mayor címet adományozta.

Egy héti angol cserkészbarátomnak voltam vendége, akinek édesapja bemutatott a Lord Mayornak.

Igen különös volt számomra, hogy a Lord Mayort egy szabóüzletben látogattuk meg. Mikor utána érdeklődtem, hogy lehet ez, megtudtam, hogy a Lord Mayort minden évben a »Connillor«-ok (törvényhatósági bizottsági tagok) maguk közül választják. A connillorokta (számuk 80) 3 évenként választja a város közönsége. A szabóüzlet a Lord Mayoré volt.

A Lord Mayorság teljesen tiszteletbeli állás, fizetése nincs, »csak« 2000 font (40.000 pengő) reprezentációs költsége évente.

Éppen azon a héten, mikor megismerem, volt Londonban, a király Garden-paryján, amely igen-igen nagy megtiszteltetésnek számít Angliában. Hivatalában mindig viseli a tiszta aranyból való láncot, mely nagyon szép ötvösmunka. Nyilvános ténykedésekkor (pl. Connill-gyűlés) két régi sok száz éves kardot visznek előtte, mint a régi rómaiaknál a fascest. Palástot és diszkalapot visel ilyen alkalmakkor a láncal együtt.

Igen kedves ajándékot kaptam tőle: egy newcastlei diszalbumot, melyet hozzám dedikált.

A Lord Mayor nagyon kedves volt hozzám, körülvezetett a városházában (Toron Hall) és megmutatta a »Mension House«-t. A »Mension House«, a város vendégeinek lakóhelye; a királyi család tagjai is ebben a házban szállnak meg, mikor a várost látogatják. Egész új városrészek keletkeztek az utóbbi években, u. n. semi-villák (2 család részére). Éppen most építettek itt is egy krematóriumot.

Ezek a városrészek messziről vörösfenek, t. i. nincsenek vakolva. Ez az újabb építkezéseknél általánosan szokás. Kettős ablakokra itt nincs szükség, a tél enyhe. A várost még római időkben alapították. Középen van egy nagyon érdekes és híres római tábor és innen vezet messze nyugatra a Hadrián császár által építtetett, hosszú, római fal. A hidak közül a legérdekesebb a pár éves »Tyne-bridge«, amelyről azt mondják, hogy hozzá hasonló csak Sidneyben (Ausztrália) van. A másik érdekes híd »Swing-bridge«, amely, mikor hajó jön a folyón, elfordul a folyó irányában. A harmadik érdekesség, amivel a newcastleiek dícsékednek, a Central-Station (vasútállomás) előtti vasutkeresztződés, mely az angolok szerint legnagyobb a világon, a magamemében. Egy éve épült itten egy hatalmas villanygyár, a »Danston Dower

Station«. Az egész hatalmas épület üvegből épült. Csodálatos gépek tömege ejti ámulatba az embert. Hatalmas méretei egész szokatlanok. Angliában az összes villanvívár összekötötté-

boreen meleg barátságot kötöttem sok angol, svéd, norvég, holland és német cserkészel. Németországban tulajdonképpen nincs megengedve a cserkészet, csak a »Hitlerjugend« mozgalom, ugy-

Diszörség a White-Hall előtt Londonban.

Hajón a La Manche csatornán.

ben van egymással, úgyhogy ez a hatalmas állomás eselleges zavarok esetén Dél-Angliát is el tudja látni árammal. Legfőbb ipar a hajóépítés és bányászat.

Miután egy héti jól körülnéztem a városban, kimentem a város közelében lévő Gosforth cserkészparkban rendezendő nemzetközi táborba táborozni. Mr. Carter t. parancsnok meghívására. Mr. Cartert és cs. tisztársait a Jamboreeről ismertem, nagyon örültünk a viszontlátásnak. A Gosforth parki Jam-

boresz látszik, ők titokban működnek.

A 2000 fű között egyedül én voltam magyar és képviseltem hazánkat. Augusztus 4-én nyílt meg hivatalosan a tábor. Este nagy táborlőzést tartottunk Mr. Carter, a Magyarországon vett szűrben jelent meg. Én mindjárt második számként gitárkísérettel magyar nótákat énekeltem a fiuknak s a közönségnek. Nagyon nagy sikerem volt. Szereplésem után vagy ezer fű egy taván nálunk járt cser-

MEGJELENT

ez új **ZET** szárazelem

anódiaple és zseblámpaelem SAV-ÉS SZALMIAMENTES Mindenütt kapható!

készítést vezetésével lelkes huj-huj-hajrát kidáltott a magyar nemzetre.

En nagyon meg voltam hatódva. Az első vasárnapon az ottani anglikán püspök tartott istentiszteletet, aki maga is cserkész volt s a következő napokon is egyenruhában mindig ott volt a táborban. Nagyon szeretett velünk, idegenekkel beszélgetni. Velem mindenki nagyon kedves volt, különlegességként számítottam és jóformán mindenki ismert. Autogrammjaimnak nagy keletje volt. Épp a tábor tartama alatt volt születésnapom, tiszteletemre nagy teát rendeztek, születésnap tortával. Az egész táborparancsnokság megjelent. Erről a »tea-party«-ról és általában ró-lunk, idegenekről sok cikk és kép jelent meg a lapokban. A tábor harmadik napján elutaztam Anglia déli részére, közel a tengerparthoz egy másik táborba, Sussexbe.

Itt együtt táborozunk Erdélyi Ferivel, akitől a képek származnak. Első dolgunk volt, hogy a közeli faluban két magyar zászlót varratunk. Az egyik a zászlórúdon függ az »Union Jack«-kal (Anglia zászlaja), a másik sátrunkban lobog egy kis norvég zászlóval, melyet norvég barátaimtól kaptam emlékül. Az első táborútnél egy magyar cserkész nőta annyira megtetszett a fiuknak, hogy meg kellett őket a refrénre tanítanunk.

Ellentétben a magyar táborokkal, itt a sátrak teljesen szétszórva, minden rendszer nélkül vannak felállítva. Fel-szerelést többet hoznak magukkal a táborba, mint a magyarok. Érdekes, hogy éppen angliai tartózkodásunk alatt reánk nagy fontossággal bíró, politikai esemény történt Európában.

Dollfuss meggyilkolásának körülményeiről és következményeiről teljesen részletesen értesültünk az angol lapokból, melyek hatalmas, hasábos cikkekkkel foglalkoztak napokig az ausztriai eseményekkel és megbotránközossággal nyilatkoztak az ausztriai náciik tetteiről.

Első pillanatban mindenki közeli háborura gondolt s mi már azt hittük, hogy nemsokára mint internáltak fogunk tovább nyaralni.

Itt látszott igazán, hogy Hindenburgot mennyire szerették és tisztelték mindenfelé Európában. Az újságok óriási cikkeket írtak életéről és tetteiről s rengeteg képet közöltek ravataláról, temetéséről.

Éppen most volt itten az u. n. »Bank Holiday«, mely minden nyáron van és 3 napig tart. Ilyenkor minden üzlet, még a bankok is be vannak zárva. Ez nem ünnep, hanem államilag elrendelt és minden évben megtartott háromnapos munkaszünet.

Augusztus 4-től 11-ig tart most a három angol hadikikötőben, melyek közül Portsmouth a legnagyobb, a »Navy week« (tengerészeti hét), melyet minden évben megtartanak a nagy hadgyakorlatok után. Erdélyi Feri 6-án meg-nezte a bemutatásokat Portsmouthban, melyekből a következőkben számol be nekünk: »Megérkezve Portsmouth Harbour Stationre« főbejáratához tartol-

tunk, Bemene, az első látványom egy pompás színekbe öltözött, fehér bőrsisakos tengerészenekar volt. Furcsa, hogy a karmester, a hosszú és nehéz tamburbóttal vezényel, amennyiben félkézzel forgatja, felváltva; nagyon furcsán néz ki. Az első hely, ahová mentünk, a világ leggyorsabb hadihajója, a háboruban résztvevő H. M. S. »Hood« volt. Óriási, hosszú hajó ez, szépen ujjafestve. Festése minden évben 135 L-ba kerül. A hajó hossza 860 angol láb, súlya 41,200 tonna. Fegyverzete 8 db. 15 hüvely kaliberű ágyú, 12 db. 5.5 hüvely kaliberű ágyú és hat torpedókilövő ágyú. Teljes legénysége tisztekkel együtt 1341 ember. Körülsodortatva a hajót néző óriási tömegből sok mindent láttam. Bebujtam egy ágyuszerkezetbe és a teleszkópon át néztem. Kimondhatatlanul finom szerkezet ez. Minden egyes pontot be lehet állítani rajta. A hajón megebédelve és kijöve a térre egy nagy állványokkal körülvett medence mellé telepedve, végignéztam a »Crossing the Line« szertartását. Ezt minden hajó fedélzetén elvégzik, mikor átmennek az egyenlítőn. Igen mulatságos ez, megjelenik rajta Neptun király egész udvarával és minden tengerészt, még a kapitányt is teljes parancsnoki díszben, meborotválják. Ez meszesvederből meszelőcséttel történik, puder helyett pedig kormot használnak. Utána belöki egy nagy viztartályba, ahol a patkányoknak öltözött kollégák már várják. Jól megmosdatva, megengedi neki Neptun, hogy átmenjen a »Line«-n.

Nem messze innen áll a gyönyörű H. M. S. »Victory«, Nelson admirális zászlóshajója a trafalgári ütközetben. Ezen a hajón halt meg ő a győzelem pillanatában. A világ legrégebbi szárazdokkjában állt zászlódszobában az öreg hajó, renoválva, szépen karbantartva. Gyönyörű művészimunka, természetesen vitorláshajó. Tökéletes, vitorlásónak nagyságu modellje egy másik medencében horgonyoz. Ezután a torpedónaszádokhoz mentünk és megvartuk míg bemutatásként kilöttek egy torpedót. Perze csónakkal utánametek és visszahozták, még óramű sem volt benne. Egy ilyen torpedó ára 1500 L, így hát érthető, hogy spórolnak vele. Nemskára egy tengeraltjáró: »H. M. Submarine H. 34« manővert mutatott be. A víz alól feljőve sokszor egymásután elsütötték a gyorstüzelő ágyút, mely remek látvány volt. Mi azután egy másik tengeraltjáróba mentünk le, mely tele volt nagy Diesel motorokkal. Az egész hajó csupa érdekesség. Nagyon érdekes volt a tengeraltjáró menekülő szerkezet, melyet egy nagy viztartályban mutattak be. Ez új találmány, »Davis Submarine Escape Apparatus«-nak hívják és segítségével már 6 tengerész menekült meg elsüllyedt tenger altjáróból a kínai tengeren. Még megnéztük a H. M. S. »Nelson«-t, amely a világ leghatalmasabb hadihajója. 1925-ben épült a háboruban szerzett tanulságok alapján. Hossza 710 angol láb, szélessége 106 angol láb, súlya 33,500 tonna. Fegyverzete: 9 db. 16 hüvely kaliberű, 12 db. 6 hüvely kaliberű messzehordó ágyú. Minden ágyú villamoselsütőkészülékkel van felszerelve. Csodálatos élmény volt számomra, hogy az angol flotta hámulatbaejtő erejét és titkait megismerhettem.

Ma szép napunk van táborunkban, kis magyar zászlónk vigan lobog a zászlórudon, olyan vigan, mint ahogy mi nézünk a hátralévő angliai napjaink elé.

Hj. Vásáry István.

AUTO és motor-kerékpár PNEUMATIKOK
a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával,
autóalkatrészek
összes olasz, francia, és amerikai autókhoz,
felszerelési cikkek
legolcsóbban!
NAGY JOZSEF
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 34. Tel.: 221-97.

Gyanus körülmények között meghalt egy komádi földbirtokos

Allítólag egy békési javasasszonytól szereztek a gyilkoló arzént.

Nemrégiben névtelen feljelentés érkezett a komádi csendőrszere, amely szerint

id. Arva Imre 55 éves földbirtokos nem természetes halállal halt meg, hanem megmérgezték.

A csendőrség erről a névtelen levélről jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek. Id. Arva Imre halála körül voltak bizonyos gyanus momentumok s ezért az ügyészség indítványára Preineszberger Jenő vizsgálóbíró elnök elrendelte a holttest exhumálását.

A vizsgálóbíró elnök dr. Mező Sándor ügyészségi elnökkel és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakkértővel pénteken szállott ki Komádiba, ahol id. Arva Imre hulláját kiásták és több embert ki-

hallgattak. Id. Arva Imre 1932 júniusában halt meg.

Az a gyanu, hogy arzénrel tettek el láb alól és pedig valószínűen a vagyona miatt.

A földbirtokosnak ugyanis Szikszón furdója volt s ezen kívül más ingatlan is rendelkezett. Egyesek úgy tudják, hogy egy békési javasasszony adta az arzént, amelyvel aztán id. Arva Imrét ismeretlen tettesek megmérgezték.

A komádi temetőben exhumált hullarészeket a vizsgálóbíró felküldte Budapestre az Országos Vegyvizsgáló Intézetbe annak megállapítása végett, hogy a hullarészekben van-e arzén és milyen mennyiségben?

A vizsgálat eredményének leérkezése után történik intézkedés, hogy indul-e eljárás valaki ellen.

Az előléptetett gazdasági akadémiai tanárok

Mint már rövidesen hírt adtunk róla, a debreceni gazdasági akadémia tanári karának több érdemes tagja előléptetésben részesült. Szinte kitüntetés számba megy ez a nagyszámú előléptetés, mely egyidejűleg jelenti azt is, hogy felsőbb helyen is értékelik azt a munkásságot, melyet az akadémia tanári kara kifejt. Az akadémia fennállása óta másfélszer okleveles gazda hagyta el és a tanári kar mindenkori kitűnő gazdaság-pedagógiai munkát végzett.

Kötelességet véltünk teljesíteni, mikor megemlékezünk az előléptetésben részesült akadémiai tanárok érdemeiről:

DR. RÁCZ MIHÁLY

Alig féléves időközökben, egymásután háromszor részesült legmagasabb helyről jövő kitüntetésben. Gazdasági főtanácsos, c. gazd. akadémiai igazgató, voltak magasra ívelő karrierjének rövid állomásai és most, amikor az V. fizetési osztályba való előléptetéséről számol be a hivatalos lap, csak azok csodálkoznak az újabb elismerésen, akik nem ismerik ezen csodálatos tehetséggel megáldott tanár tudásának mélységét és sokoldalúságát, agilitásának lendületét, előadásának szuggesztív erejét és azt a páratlan pedagógiai érzéket, mellyel közel három évtizede áll a hazai állattenyésztés szolgálatában. Tanár, tudós, szervező zseni, talán ezzel a három jelzővel tudnánk sokrétű egyéniségét felvázolni és amikor munkásságáról szólunk, elsősorban tanári működéséről kell megemlékeznünk. Generációkat nevelt fel a legújabb kutatásokat figyelemmel kísérő, magasszínű előadásával, amelyekben az exact tudományosság a praktikummal eszményi összhangba olvad. És hogy mit jelent így tanítani, azt legszebben volt tanítványai igazolják akikbe beleplántálta tudásának gazdag kincseit és akik még évtizedek után is szeretettel emlékeznek meg róla.

A tudós neve már túlnőtt a Csonkaha keretén. Előkelő külföldi szaklapok hozzák tanulmányait és kutatásának eredetisége, elgondolásának zsenialitása már régen megszereztek részére a tudományos világ elismerését.

De nem lenne teljes a róla alkotott kép, ha szervezői munkásságát

figyelmünk kívül hagynánk. Jelenlét részben az ő érdeme az ország összes nevesebb tenyésztőjé magába foglaló Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének a megalapítása, de nem kis érdemet szerzett magának a Franciaország felé irányuló juhkivitel megszervezésénél sem, amikor párisi tanulmányutjairól gazdag tapasztalatokkal hazatérve helyese alapokra fektette az eddig elhanyagolt hazai juhexportot.

STOLP ÖDÖN

M. kir. gazdasági főtanácsos, gazd. akadémiai r. tanár az V. fizetési osztály jellegét kapta. A hivatalos lap szürke tudósítást a nagykonceptiójú, európai látókörű tanár kitüntetéséről számol be, aki a mezőgazdasági üzemtan és számvitel tantervvel katedrájának becsületét, saját magának osztatlan elismerést, megbecsülést és rokonszenvet érdemelt ki. Hallgatói azt mondják: szigorú, de igazságos ember és akik az élet nagy vizsgáját sokszor éppen a töle nyert tudás segítségével sikerrel abszolválják, hálával és szeretettel emlékeznek meg róla. Tudásának sokoldalúságát hatalmas elméleti felkészültségén kívül az számtalan tanulmányt teszi érthetővé, melynek kapcsán Európa csaknem minden országának mezőgazdaságát megfigyelte. Külföldi útjai során legutóbb Itáliában a fascista kormány meghívása folytán az olasz mezőgazdasági viszonyokat tanulmányozta és amelyről — hatalmas sikerrel — az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben számolt be több előadásban. Társadalmi téren önzetlen munkása a magyar atletika ügyének és mint a Magyar Athletikai Szövetség keleti kerületének képviselője tevékeny részt vesz a Tiszántul és főképpen Debrecen sportéletében.

DR. SARKADI KESZTYÚS LAJOS

akadémiai rendes tanárnak a VI. fizetési osztályba történt kinevezésével az üzemtan és agrárpolitikai tudományok kitartó, eredményes és országos viszonylatban egyik első munkását, az u. n. üzleti tudományok kiváló professzorát honorálta az államfő. Debreceni beosztását megelőzően a keszthelyi akadémia gazdaságának volt kitűnő vezetője, ahol üzemtan irányban

végzett szakirodalmi munkásságával is feltűnést keltett. Debrecenben az OMGE segítségével megszervezte az akadémiai számtartási központot, amelyben két asszisztensével eddig mintegy 200 nagy, közép és kisgazdaság jövedelmi eredményeit dolgozta fel, a magyar agrárpolitika irányítása végett, amely munkásságáról évről-évre értékes könyvekben számolt be. Több uradalomban bevezette és irányítja a kettős mezőgazdasági számtartást és mintegy száz gazdaságot lát el jövedelmesség tanácsadással. A Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet üzemstatistikai munkájában részt vesz. A világhírű üzemtan tudós és agrárpolitikus, a svájci Laur professzor munkáinak egy részét magyarra átdolgozta. Legutóbb »A vagyonleltár értékelés a tisztajövedelem megállapítása végett« című szabású tanulmányával a külföldi szakemberek érdeklődését is felkeltette. Nagyjelentőségű munkásságának áldásait különösen a Tiszántul és a Tiszajobbpart mezőgazdaira terjesztette ki. Mint tanár komolyságáról és szabatos előadásairól közismert. Szigorú ember, de hallgatóinak tárgyilagos, igazságos elbírálója, a legtöbbet kollokváltatja őket, hogy nehéz és kitartó munkát kívánó szaktárgyaiban a számtartás és kereskedelemtenben jól képzett, ügynevezett mérlegképes számtartó gazdákat bocsásson ki az életbe. Az ifjúságot nemzeti és keresztény irányú beszédeivel buzdítja a Tisza István szellemében a kitartó munkára. Több tudományos társaság, valamint Debrecen város törvényhatóságának tagja, a református egyház tanácsosa. Egyházmegyei tanácsbíró és törvényszéki szakértő.

DR. HAUSER JÁNOS

A növénytermelés és növénynevelés tanára, aki most lépett a VI. fizetési osztályba. Dr. Hauser a csendes elmélyedés és az exact tudományosság embere. A tanári pályára szinte predesztinálja kiváló előadóképessége, mellyel a legelvontabb tudományos tételekre is belevizsi az élet liktetését és egyszerű eszközökkel magyarázza meg a növénynevelés bonyolult problémáit. Fő működési tere a buzakérdés, melynek megoldásán teljes tudományos apparátussal felszerelt laboratóriumában évek óta dolgozik, de előharcosa a magyar zöldmezőmogyalomnak is, amelyben a nagyjelentőségű legelő és rétműtrágyázási kísérletek ellenőrzése és tudományos feldolgozása az ő kezébe van letéve. Munkássága kiterjed a növényneveléssel kapcsolatos legelvontabb matematikai módszerekre is, az ő könyve az első összefoglaló magyar »Biometria«, amely a tudományos világ figyelmét felhívta.

PUSKÁS KÁROLY

A legfiatalabb azok közül, akik kormányzói kitüntetésben részesültek. Gazdasági akadémiai c. r. tanár, aki jelenleg az akadémia gazdaságában teljesít szolgálatot. Mint egészen fiatal ember vonta magára a szakkörök figyelmét nagy tudományos felkészültségre és önálló, eredeti gondolkodásra valló tanulmányaival és cikkeivel, amelyekkel főképpen a növénytermelés és üzemtan szakirodalmát gyarapította. Puskás Károly meg is felelt annak a várakozásnak, mellyel a tudományos világ további működése elé nézett és önálló tanulmányainak, szakcikkeinek, dolgozatainak, előadásainak egész sora bizonyítja tudásának mélységét és elgondolásainak eredetiségét. Ő a jövő reménysége.

Felhívás

A testgyakorlás-kötelesek jelentkezése.

A testnevelésről szóló 1913. LIII. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 9000. 1924. V. K. M. számú rendelet 11. §-a alapján felhívom a testgyakorlás-kötelesek (12—21 éves) ifjakat, hogy Debrecen sz. kir. város testnevelési vezetőségénél (Wesselényi tér, volt Bábaképezde) délelőtt 9 órától délután 1 óráig az alább meghatározott napokon és sorrendben a születési adataikat igazoló okmányokkal (születési anyakönyvi kivonat, tanoncszerződés, munkakönyv, cselédkönyv, iskolai bizonyítvány) jelentkezzenek.

Figyelmeztetem az érdekeltestgyakorlás köteleseket, hogy a netaláni testi vagy szellemi fogyatkozásuk, illetőleg a testgyakorlási kötelezettségük alól történt felmentésük esetén is kötelesek jelentkezni.

Figyelmeztetem továbbá az érdekeltestgyakorlás köteleseket, hogy a felhívásom teljesítésének elmulasztása, a 9000.—1924. V. K. M. számú rendelet 26. §-a értelmében 1—80 pengőig terjedhető pénzbírsággal, illetőleg a 69.000—1927. V. K. M. számú rendelet 3. §. 4. pontja alapján 3 órától 12 óráig terjedhető visszatartással büntethető.

Jelentkezési sorrend: 1. Az 1913. évfolyambeliek részére: akiknek vezetéknéve A és B-betűvel kezdődik 1934 aug. hó 16-án, a C—D 1934 aug. hó 17-én, az E—F 1934 aug. hó 18-án, a G—H 1934 aug. hó 21-én, az I, J, K, aug. hó 2-én, L—M aug. hó 23-án, N—O, aug. hó 24-én, P—R, aug. hó 25-én, S—Sz, aug. hó 27-én, T, aug. hó 28-án, U, V, Z, aug. hó 29-én.

2. Az 1914. évfolyambeliek részére: akiknek vezetéknéve A—B. betűvel kezdődik 1934 aug. hó 30-án, C—D, szept. 1-én, E—F, szept. 3-án, G—H,

szept. 4-én, I, J, K, szept. 5-én, L—M, szept. 6-án, N—O, szept. 7-én, P—R, szept. 10-én, S—Sz, szept. 11-én, T, U, V, V, szept. 12-én.

3. Az 1915. évfolyambeliek részére, akiknek a vezetéknéve A—B. betűvel kezdődik 1934. szept. 13-án, C—D, szept. 14-én, E—F, szept. 15-én, G—H, szept. 17-én, I, J, K, szept. 18-án, L—M, szept. 19-én, N—O, szept. 20-án, P—R, szept. 21-én, S—Sz, szept. 22-én, T, szept. 24-én, U, V, Z, szept. 25-én.

4. Az 1916. évfolyambeliek részére: 1934. szept. hó 26-án.

5. Az 1917. évfolyambeliek részére: 1934. szept. hó 27-én.

6. az 1918. évfolyambeliek részére: 1934. szept. hó 28-én.

7. Az 1919. évfolyambeliek részére: 1934 szept. hó 29-én.

8. Az 1920. évfolyambeliek részére: 1934. szept. hó 1-én.

9. Az 1921. évfolyambeliek részére: 1934 október hó 2-án.

10. Az 1922. évfolyambeliek részére: 1934. október hó 3-án.

Debrecen, 1934. augusztus hó 9-én.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú

közig. hatósága:
Dr. Való Antal, s. k.
tb. tanácsnok.

A KERÜLETI TENNISZBAJNOKI VERSENY AUG. 18—20-ÁN LESZ.

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club Tennisz Szakosztálya augusztus hó 18—20. napjain Debrecenben, a Nagyerdőn levő sporttelepen a MOLTSz. Tiszántúli Kerületéhez tartozó egyesületeknél igazolt játékosok részére tiszántúli kerületi bajnok tenniszversenyt rendez. Bővebb felvilágosítás dr. Kupinszky Sándor szakosztályi intézőnél (Városháza).

LIENER FÉNYKÉP FOGALOM!

Hol vásároljunk. Hol dolgoztassunk.

ARUHAZ.

Kántor Ernő és Társa bazar, játék, háztartási cikkek, városháza épület, Piac ucca 20.

ASZTALOSMESTER.

Csapó u. 67. a posta mellett, Bálint József asztalosmester butorraktára.

AUTÓK, TRAKTOROK,

MÁGNESEK ÉS DINAMÓK JAVÍTÁSA.
Szoboszlai István, — Bosch-szolgálat, Széchenyi u. 24.

AUTÓ, MOTOR GÉPMŰHELY.

Pataky József, Erzsébet u. 32. Nagy alkalmatosságok, új-donságokkal, használt, jókarban levő motorkerékpár és kis autók.

BELYEGZŐ ÉS ZOMANCTABLA

KÉSZÍTŐ.
Pauló vésnök, Batthyányi u. 2. szám.

BŐRÖNDÖS.

Feuermann Bernát, Piac u. 26—28. szám. Bőröndök, redikülök.

CIPŐÜZLET.

Kiss Testvérek bőrgyár Rt. cipőüzlete, Debrecen, Piac ucca 89.
Gaál diákcsipői tartósak és olcsók. Kálvin tér 3.
Nagy cipőüzletében, Hunyadi ucca 12. legolcsóbban szerezheti be szükségletét. Herskovits Menyhért saját-készítésű csizma- és cipő-üzlete, Csapó ucca 18.
Cipőket, kalapokat legolcsóbban vásárol Révész Zsigmondnál. Hatvan u. 1. Püspöki palota.

CIPŐ ÉS CSIZMAKÉSZÍTŐ.

Takács János uri és női gyógycipő, speciális lúdtalpbetétek, Batthyányi ucca 4.
Fitori Ambrus, elegáns cipők és orthopéd munkák készítője, Batthyányi ucca 1. szám.
Falussy Károly utóda Dóró Lajos uri, női cipész és angol csizma különlegességek. — Csapó ucca 41.

CSILLAR.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI RT. RÓZSA UCCA 2.

ÉKSZERKÉSZÍTŐ.

Moskovits Sándor, Piac u. 41. szám.

ÉPÜLET ÉS MŰLAKATOS.

Fülöp Ferenc épületvasalási munkákat, takaréktűzhelyeket legolcsóbban és szakemberien készít. Bethlen u. 8. az udvarban.

FÉRFISZABÓ.

Mikó László, Simonffy u. 2-c.

FESTÉKKERESKEDES.

Izsák József Rt. festékkereskedelmi vállalat debreceni fiókja, Csapó ucca 17.
Neumann Nándor Debrecen legrégebb festéküzlete.

FOTOSZAKÜZLET.

Amatőr fényképezők felvételeit legtökéletesebben dolgozza ki Berzéki, Piac u. 38.

FÜSZER- ÉS CSEMEGEÁRUK.

Fodor István, Kálvin tér 3. Olcsó beszerzési forrás.

HANGSZER.

Szendró Sándor, Batthyányi u. 22. Rakett húrozás is.

HASZNÁLT BUTOROK VÉTELE

ÉS ELADÁSA.
Indig Jenő, Csapó u. 19.
Braun László, Csapó u. 14.

HÁZTARTÁSI CIKKEK.

Tóth Gyula, Piac ucca 20. Városháza épület.

HÖLGYFODRÁSZ.

Engel Dezső, Szt. Anna u. 6.
Kolozsváry Gyula, Dégenfeld tér 2.

INGATLANFORGALMI

IRODAK.
Bakóczy László, Piac u. 40.

IRÓGÉP.

Huray Ferenc, Verbőczy u. 2. Iparkamara épület, Telefon: 17—93. szám.

KERÉKPÁR, MOTORKERÉK-

PAR, AUTOFELSZERELÉS ÉS MŰSZAKI CIKKEK.
Király Albert, Hunyadi u. 2. Royal szálló épület.

KERTESZ, VIRÁGÜZLET.

Ifj. Abel Aladár kereskedelmi műkertész virágüzlete, Piac ucca 87.

KEZTYŰ, KÖTSZER.

Schön Sándor keztűs, kötszerész, Piac ucca 14. Csapó ucca sarok.
Vitárius Sándor keztűs, kötszerész, Piac ucca 16.

KÖNYV-

ÉS PAPIRKERESKEDES.
Szent István Társulat, Szent Anna u. 10.
Antalfy József, Szent Anna utca és Varga u. sarok.
Dr. Bertók Lajos, Piac u. 4.

KÖTÖTT. ÉS SZÖVÖTTÁRU.

Kálmán Jánosné férfi divat, kötő-szövő üzem. — Piac 43. Svetits-palota.

LÁTSZERÉSZ.

Cserép Sándor szemklinikai látszerész, Piac u. 21.

NAP- ÉS ESŐERNYŐK.

Esernyőüzem, Piac u. 42. sz. udvarban. Szenzációs olcsó árak. Javítások, áthuzások legolcsóbban.

NŐISZABÓ.

Papp Géza angol, francia női divatterme, Bethlen u. 27.

MODERN ÉKSZEREK BESZERZÉSE.

»Ékszerház« Piac u. 40. Állandó újdonságok! Olcsó árak!

OKTATÁS.

Várnay Akos, francia, német nyelvtanító, fordító, levelező, Varga u. 40. Telefon: 11—56.

ORTH. KÖSER SZALÁMI ÉS HUSCSEMEGE ÜZLET.

Paneth szalámigyár lera-kata, Piac ucca 9. szám.

PUSKAMŰVES.

Nagy István, fegyver és lö-szer eladás, javítás. Vár ucca 9

RADIÓ, VILLANY.

Nánássy Lajos, Kálvin tér 9

SELYEM, SZÖVET ÉS MOSÓ-ÁRUK.

Béke Áruház, Szt. Anna u. 3.

TAKARÉKTŰZHELYEK.

Nagy István, Széchenyi u. 6.

TERMELŐI BORKIMÉRÉS.

Czeglédi Bortermelők Szövetkezetének lerakata, Varga utca 10.
Tokaj-Hegyaljai Bortermelők Pincészövetkezte állami ellenőrzés alatt. Kossuth u. 34. Mindenféle gyógyborok.

URI DIVAT.

Frank Imre uridivat, fehérnemű, kalap és nyakkendő különlegességek, Arany Bika főbejárata.
Werner Sándor uridivat, kalap, tropikál ing, nyakkendő üzlete, Ferenc József út 72.
Weisz Pál uridivat üzlete, Piac u. 69. Megyeházával szemben.

URI, NŐI ÉS FÜRDŐCIKKEK.

Geiger divatház, Piac u. 7.

VASKERESKEDES.

Tóth Gyula, Piac u. 40. Városháza épület.

VILLANY, RÁDIO.

Neumann József rádió és villamosági szaküzlete, Ferenc József út 27. Tel.: 11—27.
Kolozsváry József, villany, rádió, szerelőkészítés és alkatrészek. Vár u. 2. Zenekiskola bejárattal szemben.

VILLANYSZERELÉS.

Nánássy Lajos, Kálvin tér 3.

ÜVEG ÉS PORCELÁN.

Debreceni Üvegkereskedelmi Rt., Rózsa u. 2

TEMETKEZÉSI INTÉZET.

Bartha Ferenc temetkezési intézet, Kálvin tér 19. (Püspöki palota.)
Bakóczy Kálmán temetkezési intézete, Kossuth ucca 17. szám.

ZOMANCEDÉNY.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI RT. RÓZSA UCCA 2.

Berlini levél

Irta: dr. Borsos Ida.

Berlin, 1934. augusztus hó.

A vonat éjjelkor indul Párisból, reggel felé van a határon. A női utasok még francia szellem hatása alatt mosdás nélkül friss festék és puderréteget rakva az arcukra, frissülnek fel. A vonatunk egyszerre csodálatos változáson megy át: feltűnően tiszta lesz, az addig nem működő csapokból víz folyik, szappan van az előbb még elhagyott kormos tartóban és előteremnek a kis törülközők. Jó volna, ha csak a vonat átalakulása árulná el, hogy átléptük a német határt. Sajnos itt is át kell esni a béke kellemes vívmányán, az utlevél és vámvizsgálaton. Nekem remek dolgok van: egy francia és egy lengyel útlevelem között ülök,

engem egy udvarias mosollyal intéznek el, nem kíváncsiak sem útlevelemre, sem csomagjaimra,

szomszédaim Aachentől Kölnig gyömszőlők vissza a megvizsgált kofferjük tartalmát s ugyancsak erősítik nekem, hogy érthetetlen, miért hagytak ki engem. Mire igyekszem magyarázni, hogy magyarnak lenni nemcsak nagy és szép gondolat, hanem igen célszerű is, ha az ember Németországba megy. Célszerűbb, mint lengyelnek, vagy franciának lenni.

Berling a forgalmas állomásokon — Köln, Düsseldorf, Hannover — egy börgyögvásár alaposságával vizsgálom a nőket.

Gyöngéd női lábakon lapos, sötét gumitalpu cipők, akár fehér, akár színes, sarka egyiknek sincs s a számuk bizony inkább 42, mint 36.

Napbarnított arcok, kifakult szempillák, szemöldökök minden korrigálás nélkül. Kosmetikát kutató szemem egyszere hiába néz, a szívem összeszorul: mi lesz, ha kiment a divatból, vagy pláne tilos a női hiúság?

Berlinben már sokkal vigasztalóbb a kép.

Azért első dolgom, hogy rohanok egy kozmetikai intézetbe, ahol tanítványokat is képeznek. »Mire képeznek?« Az igényeknek megfelelően úgy korrigálják, úgy szépítik, festeni, hogy nagyjából se lehessen észrevenni.

Itt nem festik vastagon a szempillát, inkább tartósan hennával, vagy fáradtság munká árán rakják fel szálanként a kíván hosszúságra.

Senki nem mondaná, hogy nem a szemből nőttek ki, olyan ügyesen lehet ezeket a hosszú selymes szempillákat. Amikor e sorokat írom a bal szempillám 1/2 cm hosszú, szép, fekete szálakkal gazdagítva pislog, a jobb sajnos nem, az még 5 márka lett volna s tekintve, hogy a baton megtanultam a másikra nem került sor. Szépek ezek a hosszú sötét szempillák s itt különösen fellűnnek, mert a hozzájuk tartozó nők szokták hirtelen megszökülni, azt állítják, hogy a naptól. Nálunk másképp hívják, de mindegy. Elvégre ennyivel igazán tartoznak a 3-ik birodalom fajlemletének. A szőke hajuk vagy pici kis kontyba tűzve, vagy egészen rövidre vágva simul a fejükre. A fodrászművészet párisi nagymesterének Antoinenak híres gyűrűs, loknis, össze-vissza gondörített és lakk vagy gumiarabikumserű anyaggal rögzített frizurái itt nem akadnak követőre.

Bár több nagy párisi kozmetikai intézetnek van itt fiókja, azért vannak dolgok, amiket Berlinben nem lehet meghonosítani.

Igy nem látni narancsvörös, sötétvörös, arany ezüst vagy gyöngyhátszínűre lakkozott körmet.

Párisban senki sem hord természetes

színű körmet, itt csak azt. Ezekután magától értetődik, hogy azok a kis fém, vagy celluloidlemezek, amiket Párisban pontosan a köröm formájának megfelelően csinálnak s elől egy kis horoggal a köröm alá akasztva viselnek, itt teljesen ismeretlenek.

Az nem csoda, hogy a párisi kozmetikai intézet berlini fiókja ugyanazt hirdeti ugyan, mint az anyaület, mégis mást kénytelen csinálni. Ennek természetesen magyarázata a klientúra egészen különböző volta.

A párisi nők nem hasonlítanak a berliniekhez.

Párisban divat az egészséges arcszín, de a párisi nő hófehér bőré s napra nem megy, sportolni nem szeret. A mindenkori divat szerint van festve, puderezva; most a sportszerű ruhához, vattázott vállu sportkabáthoz, vászonkosztümökhöz, hosszú és rövid sportnadrághoz illően. De sem a hófehér bőre, sem a graciális alakja nem kisportolt. A maximális mozgás, amit egy igazi párisi dáma szívesen végez, az autózás.

Addig a német nő mindenféle sportot intenzíven űz, az egyszerű asszonyok, akik nem jutnak minden sportozóhoz, gyerekkoruk óta esőben, szélben, napban biciklizni járnak.

Igy tényleg izmosak, barnák, egészséges színűek, nyáron pláne határozottan kicserzett a bőrük. Ugy-e egészen más kezelés kell egy ilyen tuledzett, barnult, vastagbőrnek, mint az elvékonyodott hófehérnek Párisban? Ápolni mind a kétféle bőrt kell, mert csak kintartó munkával lehet fiatalnak, üdének, kívánatosnak megtartani az idők végeztéig.

Páris levegőjét nem csak az teszi olyan meglepően erősen parfümös, hogy a világ összes jó parfümjét ott gyártják, hanem főképpen a sokszázezer erősen illatosított készítményekkel sminkelt nő. A legegyszerűbb utcai árústól a legelőkelőbb hölgyig mindenkinek csak kikészítve mutatkozik. Nagyon csodáltam a tejesasszonyunkat, aki már reggel fél 7-kor a szemöldökétől a füle cimpájáig friss színekben pompázott. Hány órákor kél föl, hogy annyi ideje marad magát rendbe hozni?

A német kozmetikai készítmények ipara szintén a közszükségletnek megfelelően alakul.

Rengeteg féle olajat gyártanak.

Napolaj, barna, szintelen vagy tejfehér emulsió, massage olaj külön az arc, külön a test masszírozására. Azonkívül elég sokféle arcvízet is csinálnak, kámforrall, hamamelissal, stb.-vel. És kölnivizeket. A többi készítmény jelentéktelen. Parfümökért, rougokért már inkább a szomszédba mennek. Nem is kell annyi belőlük, mint ott, mert szegény, nem szegény, az egyszerűbb német asszonyok, lányok ki mernek menni az utcára meztelen bőrrel is.

Tulajdonképpen nem fontos, mi van Párisban, Berlinben, Budapesten. A lényeg az, hogy férfiak, nők egyaránt annyira vegyék igénybe a kozmetikát, amennyire lelki nyugalmuk megkívánja, hogy abszolút biztos fellépéssel, kiegyensúlyozott érzéssel járhasanak a napi munkájuk után s jelenhessenek meg a társaságban. Ne érezzék magukat rosszul egy rozsz archőr, fakó szempilla, vörös orr, pattanásos homlok, szemölcsök, anyajegyek, ráncok vagy izzadó kéz miatt. Mindezeket könnyű segíteni s nem szegény, ha mindenki a lehető legelőnyösebb külsővel jár. Sőt kötelességünk is önmagunk és embertársaink iránt. Valami hihetetlen, hogy mennyivel jobban, mennyire másképp érezzük magunkat, ha tudjuk, hogy a külsőnk kifogástalan. Az ember a koz-

metika fontos, komoly s hasznos voltát azután kezd igazán ismerni, ha már egy csomó nehéz és kellemetlen helyzetet tett számára elviselhetőbbé.

Mikor előre izgulunk valami miatt, tudjuk, hogy emelett arcunk sápadt, száink szintelen, a szemünk körül lilás fekete karika lesz. Mit csináljunk? — A drukkolás nem segít, az előadást meg kell tartanunk, a fővámbivalba el kell mennünk zár alá vett csomagunkért, a szigorlatról ne maradhatunk el,

sem valami fontos pőrünk, üzleti vagy hivatalos ügyünk tárgyalásáról.

Ilyenkor óriási jelentősége van a kozmetikának, mert amikor az előtte álló nehézségek ellenére az arca üde, rózsás, szeme ragyog, szája piros, az izgalom lényegesen enyhül és a feladat könnyebb lesz, a siker biztos!

Van ma elég gond és baj, legalább annyira könnyítsünk életünkön, hogy jól érezzük magunkat, mert jól nézünk ki!

Egy debreceni származású író nő érdekes pályafutása

Irodalmi sikerektől fényes társadalmi álláson át az önként vállalt szegénygondozásig.

Sokan emlékeznek még Debrecenben egy feltűnő szépségű, elegáns uriaszonyra, dr. Hegedüs Bélánéra, ki az irodalomban, leánynevével, mint Szilágyi Simon Erzsébet szerepelt. A rendkívül intelligens fiatal hölgy még leány korában eljegyezte magát az irodalommal.

Szilágyi Simon Erzsébet.

Jelentős irodalmi sikerei voltak, sőt Debrecenben heti lapot is szerkesztett. Később férjhez ment dr. Hegedüs Béla előkelő debreceni ügyvédhez, kivél nem sokára a fővárosba költözött. A feltűnő szépségű úrasszony a főváros előkelő társaságaiban nagy szerepet játszott. Amellett irodalmi babérait is gyarapította. »En, az asszony« és az »Igek szolgája« című verses kötetei nagy elismerést keltettek.

A szép nagyvilági asszony azonban a legutóbbi időben nagy lelki

Háztulajdonosok nagygyűlése Debrecenben

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete legutóbbi választmányi és adószakoszlályi ülésén foglalkozott a háztulajdonosok legfontosabb problémáival, melyek még a novemberi adóbevallások előtt kormányhatóságilag rendezendők. A háztulajdonosi érdekképviselet már eddig is többrendbeli memorandumot és felterjesztést intézett az illetékes hatóságokhoz, de ezen akcióknak eddig csak részben volt eredménye, ami nem elégíti ki a sulyos gazdasági helyzetben lévő háztulajdonosokat. Az egyesület vezetősége

Hotel August Abbazia

Szobát teljes ellátással 9 pengőért. Pengőben Budapesten kifizethető. Felvilágosítást nyújt fenti szálloda és August Cukrárszda Budapest, I. Krisztina tér 3.

átalakuláson ment át. Szakított a világi élettel és önként szegénygondozást vállalt. Ez a lelki változás költészetén is átvonul. Legutóbbi verseskötetének már a címe is elárulja ezt: »En más vagyok, mint aki voltam« címet adta Szilágyi Simon Erzsébet. Valóban ennek a könyvnek szomjas, más világot sóvárgó sorai, a számos versen elaradó noviciátusi hangulat; egy átalakult lélek képeit vetíti elénk. De csak a képek ujak, a művészet, a költői erő a régi... az, amit az »En, az asszony« remek strófaiban megcsodáltunk... Nyelvé gazdag, sokrétű, árnyalatfinomságokat is kifejező, mely az »Aludj kis embersarj«, vagy »Vadás című verseiben bibliikus magasságokig szárnyal... Igazi művészet csillan fel minden sorában. Képei elevenek, plasztikusak, megkapók... Egy nyugtalan, vívódó asszonylélek irodalmunkban egészen különleges helyet elfoglaló művészettel megírt vallomásai ezek a versek.

Szilágyi Simon Erzsébet különben új élethivatása, a szegénygondozás terén is igen dicsérendő agilitást fejt ki. Ez évben Budapesten az ő kezdeményezésére a minden támasz nélkül maradt szegény nyugdíjas színésznők részére ott-hont rendezett be, melyet ő vezet a főváros és a Színészszevetség támogatásával az illetékes körök legnagyobb meglepedésére.

Kölcson

amortizációs 4% kamattal házépítésre, ház, telekvételre és ingatlanokra. Bővebbet a képviselőnel, Iskola u. 42-

ezért a bajok gyökeres és sürgős orvoslása érdekében még az ősz elején Debrecenben háztulajdonos nagygyűlést rendez.

A gyűlés előkészítő munkálatai folyamatosan vannak. A gyűlésre meghívják a kormány, a város és a társjegyesetek képviselőit is.

Társat keresek,

közreműködéssel, némi tőkével, lehetőleg fiatal mérnököt, műszakilag képzett urat Debrecenben megnyitó fűtési, illetve kályha és tűzhely szaküzlethez. BASS GYULA, Bika szálloda, hétfőtől.

Ringó buzakalászkok

Irta: Végh Piroska

Nagy csoportban álltak a község piacsterén férfiak, asszonyok, leányok, mindannyian dolgozni, kenyérkeresni akaró szegény parasztok. Aratáshoz szegődtek volna valamennyien, ha akad még tehetősgazda, aki fogadott emberekkel akarja learattatni a termését. Ebben az esztendőben bőven fizetett a gazdagnak az Isten, hátha szükség lesz a munkások kezeire is...

Vasárnap volt. A toronyban megszólalt a prédikációra hívó harang. Tódult a nép az Isten házába. Főleg asszonyok, lányok. A férfiak ma inkább pipázgatva álldogáltak a piactéri fasorban, kissé félrebb a munkát kereső szegényektől. Pöfékelve nézegették a fényesre vikszolt csizmájuk orrát, meg a világos kék eget. Néha szót is cserélt egyik a másikkal.

— János bátyám riszibe takartat? — kérde néni gondolkodás után az egyik csoportban Fazekas Andris, az Angyalosi pusztá gazdája.

— Hát persze. Nem gondolod tán, hogy fizetem a drága pizt. Magamnak sincs miből. Riszibe annyi jut nekik, amennyit a búza enged. Hát te Andris...

— Hiszen én is, tuggya János bátyám. Csak hát éppen kérdeztem.

— Oszlán fogadtál-í mán takarókat? — Még nem, azaz, hogy kettő mán van, de még nyóca van szükségem.

— Affenét, még jól bírod az irhádát! Tavaly alig vótatok hatan, az is a családbul.

— Hászén tavaly... tavaly asse termett meg, amit belepocskoltam abba a földbe, mert kiverte a jég a vetésemet. Biztosítva meg nem vót. Így oszlán nem igen láttam hasznát a mult esztendőnek. De most adott a jó Isten eleget. Hát hadd jusson a szegény embernek is egy kis kereszt.

— Igazad van ócsém. Isten szájával beszéltél. Hadd jussik azoknak is, én is aszondom.

Kis ideig hallgattak megint. Nem sok szó esett az egész piacon. Csak pipázgáltak, meg várakoztak. Meggondolni való, hogy kit fogadjon az ember a tanyájába aratni, aki rendes dolgo, nem iszákos, nem verekedős... No, majd kijönnek az asszonyok a templombul, azok majd segítenek válogatni a munkások közül.

Már vége is lett az istentiszteletnek. A szélesre tárt ajtókon önzöllött ki a tenérdék asszony, leány. Szikrázott a nap a sok selyemkeszkenőn. Urí nép is jött: a papkisasszonyok, a patikusék, a tanítóné a két lányával, meg néhány nyaraló vendég. Mindannyiuk arcán a templom békéje...

Az áhítatos hangulatot hirtelen nagy föbpergés háborított meg. Jött az eleven apróhídetés, a dobos.

„Kovács Ambrusnak a Malomzugbul elbitangolt a kishorjas tehene borjastul... tramtatatata... aki tud rólok, jelentse a község házábanál, illendő jutalomba riszesül...”

Az Árpasoron árverelik Tóth Márton dísznóit, ekkor meg ekkor... stb.”

Mig a dobolás tartott, az asszonyok hamarosan közévegyltek a piactéren csoportosult férfiaknak. Mindegyik a maga családtagját kereste. A lányok pedig a templomelötti aszfaltos sétátéren, négyen-öten egy sorban, karonfogva korzóztak a legények sorfala előtt. A lányok egy kicsit vihogtak, mert fel akarták hívni a Péterek, Mihályok figyelmét magukra, a legények pedig a bajuszukat pödörgették minél hegyesebbre: hadd akadjon meg az Erzsik, meg a Juliskák szeme rajta.

— Még esuda, hogy kádár Galambos Eszter nem jött most templomba — mondja az egyik leány — pedig mindig én mellettem szokott ülni. — Tán nincs is neki mihe templomba jönni, hiszen mindenek odafgett a házba... — mondja rá egy másik.

— Jézus teremő egy Isten, hogy én erről nem tudtam — sivalkodott fel kezeit összecsapva amaz, — jajaj, de sajnáloooooom!...

Nem lehet biztosan tudni, hogy mit sajnál tulajdonképen, azt-e, hogy elégték a Galambos Eszterék, vagy pedig, hogy ilyen megkésve értesült a borzasztó szenzációról.

Kádár Galambos Eszter pedig ott állott az apja mellett a piactéren, a szegények között. Munkát kerestek. Még jó, hogy éppen aratás előtt esett rajtuk ez a nagy csapás, mert legalább most mehetek kenyér után. Bizony mindenük odaveszett: a nagy háza kádárműhellyel együtt... Egy hete már, hogy a sógorok, a komák nyakán tengődnek, még hozzá az anyja is beteges...

Eszter szép piros, gömbölyű arca megványadt, meghalványodott az egy keserves hét alatt. Csak a két bogárszeme csillogott szokatlan fényel. Mi tagadás, szégyelt ott állani a szegénysoron, de ha nem tehetett egyebet. Ezután már alighanem így lesz mindig.

Fazekas Andris az anyjával járt-kelt az emberek között. Három pár aratót már kiválasztottak, még a negyedik pár hiányzott. Jó, erős kaszást kerestek, aki nem düli ki hamar. No meg aztán hozzá jó markost is.

Odaértek Galambosék elé. Eszter háttal állott rájuk. Az apja kalapot emelt Fazekasék előtt. Ismerte őket. Dolgozott nekik valaha, mikor az öreg Fazekasnak meg megvölt a szőlője, sok hordó került ki a Galambosék műhelyéből. Fazekasék megállottak. Beszélgetni kezdtek a kádármesterrel. Eszter is megfordult. Belepirult, ahogy szemé az Andris tekintetével találkozott. Ismerték egymás látásból. Andrisnak tetszett a csinos barna leány, Eszternek pedig a deli szál legény. És így kell megismerkedniük... a szegénysoron.

Eszter dacosan félrefordította a fejét és az ajkát harapdálta. Az apja Andris anyjával közben megegyezett. Odamennek aratni. Eszter lesütött szemmel hallgatta az egvességet és mikor elmentek Fazekasék, alig-alig köszönt.

Keményen süttöt a nap az aratókora. A kaszások minden sor végén szaladtak a kék árnyékába rejtett vízekannákhoz, vizes zsebkendőt borítottak a fejükre, hogy napszúrás ne kapjanak. A markosok is sűrűn odafutottak a kannákhoz egy kis üdítő arapaszkodásra.

Hat kaszás, hat markos húzótt végig a búzatábla szélén. Embernagyságú gaz volt előttük: tömöttejű, aranylóbúza, aszottással vegyesen. A sok eső, szél itt-ott ledöngölte a búzát, nehéz volt kasza alá fogni, a sok szúrós gíz-gától meg marékba szedni. De azért ment a munka. Hat kasza ütmes suhanással vágta a rendet, hat markos dereka egyszerre hajlott a föld felé, hogy ölbe fogja a lekaszált búzalkalászkokat. Csupa ritmus volt minden.

Kora hajnalban kezdtek a munkát. kötelecsinálással. Ez úgy megv, hogy a harmatáztatta friss földből feltépik a hosszúszerű búzát, két marokralóló kettéválasztanak, a félesomót a hónuk alá csapják, kalászfeketét összefogják, megcsavarják, visszahajlítják a két szárcsomó közé. a szárcakat kétszer-háromszor ráfonják és kész a kévekött. A marokszedők ezekben rakják a felöltött istenáldást — két öllel egy kötébe — keresztülfojják a kalászcsumót a kévekött két szárával, a kötél végeit összecsavarják, a kévét jól megtérdelelik, hogy szét ne hulljon, meg egy párat csavarnak a kötélben és a végét alá-nomják a kéve korcának, hogy ki ne oldódjon...

Szép munka ez annak, aki szereti. Aki benne nőtt fel, az könnyű testtel, vidám szívvel csinálja, de jaj annak, aki csak úgy immel-ámmal...

Eszter eleinte nagyon el volt keseredve. A lelke fájt, de meg az efajta munkához a teste sem volt hozzászokva. Törte a mezitlábát a levágott búza torzsa, hasította a lábszárát a szederinda, ette a bőrét a nap melege. Már nem bírta tovább: cipőt kellett húznia, míg a többiek dalolva járkáltak mezitláb a tarlón. Szégyelte is, hogy ő ilyen ügyefogyott, meg berzenkedett is benne a falusi góg: kádármester lánya vagyok én, nem paraszt, nem vagyok én az ilyen durva munkához szokva...

A gazda kosztján voltak. Mikor a déli harangszót a szél kihozta a pusztára, már a tanya végénél kiabált a gazdaasszony: Hé, ebidelni...

Körüültek az alacsony, kerek asztalt. Tányért nem raktak, mindenki a hosszonyelű, kerekfejű vaskanállal evett az asztal közepén lévő kerek lyukba tett, hatalmas vasfazékból. Paprikás, zsíros lében főtt lebbencsészta. A férfiak a bicskájuk hegyére szurt kenyérrel mártogatták a leves tetejéről a paprikás zsírt. Eszter möhön kanalazta a lebbencset. Izlett. A szokatlan, fárasztó munkától óriási étvágya lett. Leves után rántotta volt, tetején kockára vágott, sült szalonnával. Utánna pedig hideg viz. Nem valami felséges koszt, de jó...

Eszternek mindjárt jobb kedve lett, mihelyt jól lakott. Vidámabb arccal tekintett maga körül és ebéd után már karonfogva ment az egyik munkásleánnyal a kert végibe, a hűvösre egy kicsit szundítani. Leterült a puha földre és már aludt is. Jóleső zsihbadság járta át a testét. Nyitott szájjal aludt és szája szélén nyál csordult a feje alá fektetett fehér karjára.

Alkonyatra már egészen beleszedült teste-lelke a nehéz munkába. Dudorászva hordta a kévét egy csomóba a keresztakáshoz. Virtust csinált belőle, hogy ő hordja a leggyorsabban a kévét. Andris gazda, az első kaszás, tetszelegve pislogott Eszter felé: „Takaros, egy jány, jó formája van. Meg oszlán milyen fürge, jó dógos.” Eszter is többször ott felejtette a tekintetét a legényen, de nem mert gondolni semmit. Csak nagyot sóhajtott: „Nem én-hozzám való. Gazda.”

Mire a nap lement, már keresztben volt az arca learatott búza. Összeszedte mindenki a tarlón heverő holmiját, a férfiak a kaszákat, az asszonyok a vizes kannákat. Bementek a tanyába megmosakodni, vacsorázni, lefeküdni, mert holnap kezdődik minden elülről...

A nagy gémeskutnál, a vályuban mosakodtak. A férfiak derékig meztelenül. Egyik a másik hátát segítette megmosni. Ott haburooltak a vályu körül. A nők csak begyűrték a blúzuk nyakát, a ruha ujját feltűrték hónaljig, úgy mosakodtak.

Andris évődni kezdett Eszterrel. Ráfröcskölte a vizet. Eszter vissza. Most Andris egész marék vizet akart a lány nyakába zúdtani, de Eszter elszaladt. Andris utána. Körülkergette a gémes kuton. „Megállj, megfürdetlek, ha megfoglak.” lihegte a futástól Andris. „Ember kell ahoz szálás...” kacagott vissza Eszter és a tanya mögé kanyarodott. Andris nekiiramodott és Eszter nagyot visított ijedtében, mert már meg is volt fogva.

Dobogott a szíve és lánnirosra gyult az arca. Talán a futástól, talán az ijedségtől... talán egyébtől...

A fiú erősen fogta a derekát.

— Most viszlek a kuthoz, két vedér vizet öntök rád — ijesztette.

— Jaj ne — könyörgött Eszter.

— Mit adsz, ha nem? —

— Semmit... mit adjak? —

— Ha semmit sem adsz, akkor viszlek — és ölébe kapta a lányt.

— Jaj nem, nem...

— Adsz egy csókot?

— Egy pofont. —

Figyelemzítés.

A legnagyobb sajnálattal szerzettünk tudomást arról, hogy a *turkevei főorvosi hivatal elkobozta a fűszer- és vegyeskereskedésekben raktáron levő, eddig általunk és képviselőink által forgalombahozott »ROJO«-tablettákat azzal az indokolással, hogy a »ROJO«-tablettákat fűszer- és vegyeskereskedésekben tilos árusítani.*

Ennélfogva a mai nappal a nevezett cikk terjesztését beszüntettük és annak vezérképviselétét letettük.

Mínhogy hallgatásunkkal nem akarjuk t. vevőinket, akik eddig bennünket bizalommal támogattak, esetleges hasonló hatóság eljárássoknak és azzal járó károknak és kellemetlenségeknek kitenni, jelen figyelemzítésünkkel magunkról ezirányban minden felelősséget elhárítunk.

Budapest, 1934. július 25.
Fodor Vilmos okl. mérnök és Fodor Imre a »ROJO«-tabletták eddig vezérképviselői.

— Akkor viszlek. —
— Adok, adik, adok...

Es Eszter soha olyan boldogan még nem hajtotta álomra a fejét, mint ezen az estén. De szépet álmodott: hullámzó búzatenger tetején járt kézenfogva Andriszal és dalolt körülöttük minden, a pipacsok, a búzavirágok, a rengőringó buzakalászkok...

Magyar-svájci cserevonat

1934 augusztus 26-án cserevonat indul Svájcbba a következő útvonalon:

Budapest—Arosa—Brunnen—Lugano—Venezia—Budapest. Kirándulások a Rigire, Locarnoba, Pallanzaba, Stresába, Comoba stb.

A cserevonat augusztus 16-án indul Budapestről és szeptember 5-én érkezik vissza Budapestre. Debrecenből induló utasok Budapestre és vissza féláru jegyet kapnak.

Jelentkezéseket elfogad a MAV. Menetjegyiroda Flókja, Ferenc József ut 56., telefon 31-03., hol az utazásra vonatkozó bővebb felvilágosításokat is nyújtanak. Jelentkezés augusztus 18-ig.

Előadások a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetemen tegnap is igen érdekes előadások voltak, melyekről helyszűke miatt csak röviden emlékeztethünk meg. Joseph Menge, az amerikai Niagara Falls egyetem tanára tartott előadást az amerikai életről. Zolnay Béla szegedi egyetemi tanár befejezte irodalmi fejtegetéseit a biedermeier koról. Főleg a Petőfi problémát fejtegette ebben a megvilágításban. Német Antal tegnapi előadásában a színpadi technika kialakulásáról beszélt. — Walliseh Oszkár befejezte magyar irodalom fénykoráról. — Hartmann Rudolf a magyar néprajzról beszélt német nyelven.

MA ÉS HOLNAP KIRÁNDULÁSON VAN A NYÁRI EGYETEM

A Nyári Egyetem ma és holnap kirándulásra viszi hallgatóságát, hogy ne csak az előadásokon keresztül, hanem a személyes tapasztalat alapján is közel juthasson a magyar föld lelkéhez. Közel 100 idegen megv a Bükkbe. A kirándulás utvonala: Nyiregvegyháza — Tokaj — Miskolc — Lillafüred — Eger — Mezőkövesd — Debrecen körülbelül mindazt nyújtja, amit az idegen Keletmagyarországon a legtöbb nyereséggel tekinthet meg.

Iványi Sándor néprajzi pavilonja a Hortobágyon

Iványi Sándor, akinek Ingóságközelítő néven ismert régiség-kereskedése van Debrecenben, most igen jelentős, néprajzi szempontból minden tekintetben dicséretére méltó alkotással leptet meg a Hortobágyot felkereső vendégeket. Felállított egy pavilont a Hortobágyon a csárda közelében, mely pavillonban kizárólag magyar néprajzi és népművészeti értékeket állít ki és árusít. Ennek a pavillonnak a felállításával kapcsolatosan felkerestük, hogy beszéljen néprajzi és magyar népművészeti sikeres munkájáról, hiszen közismert tény úgy is, hogy az egykor neves szí-

IVÁNYI SÁNDOR,

a magyar néprajzi és népművészet terjesztésének úttörője, kit sikere elismeréséül a világ különböző államai magas kitüntetésekkel tüntetett ki.

nész, aki az alakítás művészetét cserélte fel a tárgyi művészet gyűjtésének munkájával, milyen nagy sikereket aratott a magyar népművészet terjesztése terén.

— Színész voltam és az ország legjobb társulatainál működtem egészen a világháborúig, aztán szakítottam egykori pályámmal és régi vágyamhoz szegődtem el, műgyűjtő és régiségkereskedő lettem. Mikor bevonultam, a hetedik hadtesthez nyertem beosztást, ahonnan azán 150 művész társammal jelentkezésre szállítottak fel, mert szükség volt egy szakemberre, aki Debrecenben József főherceg védnöksége alatt felállítandó katonai otthont vezesse. Én reám esett a válasszás. Debrecenben mindenki tudja, hogy milyen munkát végeztem én itt a háború alatt. Háború után aztán új pályára léptem, műgyűjtő és régiségkereskedő lettem, hiszen kora gyermekkorom óta rajongtam a régiségekért, a szépért. Így mentem ki a Hortobágyra is, ahol láttam, hogy a mi egyszerű pásztor embereink is milyen hallatlanul szép és csinos népművészeti dolgokat alkotnak. Arra gondoltam, hogy ahol egy nemzetnek ilyen értékes tehetségű művészek a pásztorai is ott világvilágnyilvánban is lehet olyan kincseket felmutatni, amire méltán néz csodálkozással mindenki, aki a szépet szereti. Ez indított engem arra, hogy a világ minden részébe küldtem magyar néprajzi és népművészeti alkotásokat, ahol csak kultur nepek, nemzetek élnek. Angliától Amerikáig mindenfelé szerepeltek az én kiküldött gyűjtött holmijaim. Ezeket a kiállításokon hathatatosan bizonyítottam arról, hogy minálunk ezer és ezer ember él keze művészetéből, páratlan szépségű népművészeti alkotásokból. Ezen munkám közben legszebb jutalmaim egyike volt az a levél, melyet Robert H. Best, Amerika egyik legnevesebb politikusa intézett hozzám, melyben többek között ezt mondja: *Örülök, hogy én va-*

gyok az egyetlen ember, aki rokonszenvvel kíséri a szerencsétlen magyar nemzet sorsát és remélem, hogy idővel az a sok rokonszenv, mely különböző oldalokról a magyarok felé irányul, tettekké sűrűsödik és beteljesíti az önök imáit.

Ugyancsak a magyar néprajz érdekében kifejtett munkámért kaptam meg Helsinkiből a Finn nemzeti díszalbumot, mert az ottani magyar néprajzi muzeumi részt barátommal, dr. Ecsedi Istvánnal ketten állítottuk össze. Elmondhatnám azt is, hogy Barcelonában 1929-ben 67 kiállító nemzet előtt hoztam el a király díjat magyar néprajzi és magyarnépművészeti kiállít-

A magyar irodalom és a magyar drámairás nagy jövőjéről és olaszországi sikereiről

beszél gróf Angelin, Mária Nassali-Roca, a Nyári Egyetem hallgatója.

Az idei Nyári Egyetem igen népes és sok értékes külföldi tisztelte meg városunkat azzal, hogy néhány hétre idejött tanulni. Legutóbb gróf Visconti, az olasz zenei élet egyik vezető egyéniségét szólaltattuk meg jelen alkalommal pedig a fiatal olasz irodalom egyik legkiválóbb reprezentánsát ismerteltük meg a magyar újságolvasó közönséggel.

Alkalmunk volt beszélgetni gróf Nassali-Roccai, aki mint Nyári Egyetemünk hallgatója, egyik legérdekesebb személyiség vendégeink között.

Dr. Wallisch Oszkár tanár közbenjárásával folytatjuk a beszélgetést az igen szimpatikus, munkái után és beszéde után ftelve nagyon tehetős úrral.

Fiatal ember, fajtája tiszta típusának mondhatjuk. Jobb szemén megcsillan monoklija és beszéd közben mosolyog a fénylő íveg mögött úgy, mintha már régi, régi ismerősök lennénk. Senki és semmi sem irányítja a beszélgetést, még csak nem is kérdéseket adunk fel, hanem rábízuk a grófra, hogy beszéljen úgy, ahogy szíve diktálja.

Annnyit tudunk meg róla, de nem tőle, hogy otthon elsősorban újságíró és író, de komoly ügyvéd is egyben.

Piacenzában lakik és egyik nagybátyja többek között a bolognai cardinális. De vannak még a biboros rokonságon kívül tábornokok és magas állású funkcionáriusok családjában.

Történelmi nevű családja van, mely a jelen és mult nagyidejében kivette részét alaposan az olasz élet alakításából és történelmi szerepből.

De mindezt a jelen pillanatban mellesleg, mert ez a fiatal ember ön-magáért és saját érdekében is kíváncsi, érdekes és értékes személyiség, aki a háborús olasz nemzedék egyik méltó reprezentánsa, aki akkor is kiverekedte volna magának a nevet és munkája után az egyetemese értékelést, ha véletlenül nem viselné történelmi nevét Olaszország egyik legősibb családjának.

De hallgassuk, hogy mit mond most már ő saját magáról, irodalmi életéről, magyar kapcsolatairól és Debrecenről. Mert első sorban ezen a körön belül történik a beszélgetés.

— Két évvel ezelőtt voltam Budapesten. — kezdi beszélgetését a gróf. — s akkor nagyon megszerettem az eddig még általam ismeretlen magyar életet.

Be kell vallanom, hogy sajnos, na-

tott holmiaimmal. Most azért állítottam fel éppen a Hortobágyon ez a kis bódét, mert ott született meg bennem a néprajzi alkotásokért való munkám eszméje, hogy a világ minden részéből ott megforduló idegenek lássák összegyűjtve azt, amit a magyar nép lelke termel, alkot. Debrecen város felkeresésére tettem meg mindent, hogy ebben az új hortobágyi kis pavillonomban mindent lásson meg az idegen, aki hozzánk jön, lássanak és gyönyörködjenek abban, amit mi itt ezer esztendő óta alkotunk, teremtünk Nyugat és Kelet mesgyéjén és látván lássanak, hogy aztán a látottak után elvihessék jó hírünket.

Iványi Sándor valóban olyan munkát végez a magyar népművészet érdekében, amelyért a legteljesebb elismerés illeti.

Via mala e la vita
A. U. Nassali-Roca

GRÓF NASALI-ROCCA.

jelentkezett eddig, a mai modern irodalmi áramlat jegyében születtek és jellemzőjük az, hogy keresem az idealizmus és realizmus ellentétének kiemelésében azt a kiegyenlítési lehetőséget, melyet talán mindenki érez velem együtt, de még eddig nem sikerült elérni...

— Itt tartózkodásom alatt igen nagy hatással volt reám dr. Németh Antal legutóbbi előadása a Nyári Egyetemen Madáchról. Nagyon felkeltette ez az előadás és bennem is felkeltette azt az érdeklődést, mely a férfi idealizmusa és a nő ösztönösen emberi életének állandó ellentétében nyilvánul meg. Az általános és természeti ösztönrel szemben az egyedi, egyéni idealizmus harca lángol a Madách embereiben is. Én abból az elvből indulok ki, hogy minden emberben bizonyos dualizmus van, két elv harcol állandóan, a jó és a rossz minden emberben és mégis spirituális ellentét ez a dualizmus. Pirandello pl. a tények és való élet ellentétében látja az embert, az ösztönös ember csupán szemben a spirituális emberrel, mert Pirandello nem hívó lélek, nincs meg benne a törekvés az Isten felé.

— Az én irányom pedig egyenesen törekvés az Isten felé, mert szerintem az emberiség hajtó energiája nem is lehet más, mint a spirituális Istenkeresés és hívés.

Minden modern emberben kell élnie egy belső forradalomnak. Szabadulni akar mindenki bizonyos konvencionális adottságoktól, szükségét érzik legelőbb annak, hogy súlyos teherterheléstől szabaduljanak meg, melyek azonban mégis ott nyomják a lelkét a szabadulásra vágyó embernek, de ez a vágy még nem teljesedhet ki a megtörténtéig. Egyéni életek és az összeségek élete is mutatja ezt a szabadulási vágyat, ezt a törekvést.

Erről szól egyik általam legsikerültebbnek tartott regényem: A leláncolt ember. Ugyanerről szól monumentális szindarabom, a Prometheus, melyet éppen grandiózus, nagy felkészültséget kívánó kiállítása miatt nem tudtak eddig előadni.

Semmi más ez, mint a régi, prometeusi mítosz átültetése a mai modern ember lelkiségébe.

— Több könyvem jelent meg, sikerem is volt, de ezt a két említett munkám tartom legelőbbre. Szinpadai sikereim is voltak, de azt szeretném, ha egyszer Madách mintájára a Prometheus is szinpadra kerülhetne. Es pl. igen nagy és jelentős az én véleményem szerint az, hogy a magyar drámairodalom még biztosabban halad az érvényesülés útján Olaszországban. Minálunk az előadott daraboknak 70—80 százaléka külföldi és ezek között nyugodtan elmondhatom.

hogy a magyar drámairók arat-

gyon sokan vannak még ma is Olaszországban, akik hallottak ugyan sok szépet és jót az önök hazájáról, de még nem ismerik, illetve nem úgy ismerik, mint azt ez az ország megérdemelné.

Nem tudják pl. többek között azt, hogy ez az ország kicsi ugyan, lélekszámra se túl jelentős, de kulturájával, általános emberi művelődésével a legelső közé tartozik. Bámulom és csodálom mindazt, amit itt láttam, tapasztaltam, melyekről őszintén szíva fogalmam se lehetett. Tizennégy esztendő óta tartozom ugyan olyan barátai, irodalmi és újságírói körbe, mely Magyarországgal szemben a legőszintébb barátság hangján beszél, ír és dolgozik is magyar érdekekért, azonban részemről pl. csak most következhet el az idő, mikor aktív, cselekvőleg is munkálkodhatok a lovgias és hagyományosan vendégszerető magyar nemzet megismertetésében.

Őszinte rokonszenvem eddig is megvolt, de hiányzott a személyes tapasztalatom, mely most egészen másképpen látatja velem a dolgokat.

Eddig azt tehettem, hogy Magyarországon járt barátaim, fró és újságíró társaim munkáit ismertelve néha alkalmam lehetett a mai modern magyar irodalom és drámairás nagyjait is szóvá tenni munkáim révén.

Ezután a személyes tapasztalat elsődleges ereje és az itt szerzett igen jó benyomásaim révén többet tudok adni abból, amit itt gyűjtöttem, tapasztaltam erről a nemzetéről, melynek, — hangoztatom, — területe kicsiny, népessége alig néhány millió, de kulturája világviszonylatban versenyképes a legnagyobb nemzetekével.

— Elsősorban kiadóm révén, a milánói Corbaccio révén ismerem a magyar irodalom nagyjait. Nemesak ismerem de szerettem és bámulom is. A legújabbban feltűnt Köröndi Ferenc, vagy Zilahy Lajos munkái a legteljesebb elismerést váltották ki belőlem is. Különböző nem felesleges azt sem megjegyezni, hogy éppen kiadóm révén tudom, hogy

a mai magyar írók közül igen soknak van nagy sikere regényével, drámájával Olaszországban és ez a siker csak fokozódhat, mert a magyar írók munkái igen sok tekintetben rokonszenvet adnak az olasz lelkiséggel.

— Az én irodalmi munkásságom, mely regényírásban és drámairásban

ják a legnagyobb és legőszintebb sikereket, mert lelkiségük, mint előbb is említettem, rokon az olasz lelkiséggel és ezt az olasz nép érzi is, a rokonlelkiséget a magyar színműveknél, illetve azoknak előadásánál.

Különösen kedveltek Herczeg Ferenc, Zilahy Lajos és Molnár Ferenc színpadi munkái. Csodálatos modernség jellemzi a magyar frók alkotásait, a nélkül, hogy bármilyen ugynevezett izmus éreznék rajtuk, nem is beszélve a tulzó modern irányzatokról, amelyekből ment a magyar irodalom.

— *Egész Európát bejártam többször is, de ilyen szívéllyességgel, ilyen őszinte megbecsüléssel és lovasias vendégszeretettel sehol sem találkoztam, mint Magyarországon.*

Érzik itt a magyar nép született úri volta, nagyszerű múltja és gavalléros életfelfogása. Nem nevezhetem másképpen, mint a magyar jellegnek ezt a szép jellegzetességet. Debrecenben meglepett az, hogy vártam valami vidékies várost és kaptam egy minden tekintetben pompást világvárost, amelynek kül-

turáján, szépségén, tudományos életén nem győzők eléggé gyönyörködni, csodálni és ámulni.

És ami nekünk olaszoknak igen jól esik, az a nagy szeretet az olasz kultúra és nyelv iránt, ami itt, éppen Debrecenben van meg a legjobban.

Azt mondhatom, hogy intenzív olasz szellemi élet folyik ennek a szép magyar városnak falai között.

— Sok és szép tervem van, melyek itteni tartozkodásom alatt is bővültek. Én hiszem, és remélem, hogy rövidesen ismét eljövök Magyarországra és akkor újrafelkeresem Debrecen is, ezt a kedves, szép magyar várost. Bucsuzásul pedig azt kívánom, hogy az önök álmái, vágyai, reményégei mielőbb teljesüljenek...

Egy idegen ember, aki otthont talál közöttünk és most tele van a szíve csordultig Debrecennel és a magyar étellel.

Milyen jó ilyenkor érezni, hogy magyarok vagyunk...

Dr. sz. r. i.

Az Ember Tragédiája szabad-előadása Szegeden

Ötven év múlt, hogy az „Ember Tragédiája” először került színpadra. Azóta itthon és külföldön a halhatatlan alkotás egyre felfelé felvő gyönyörű pályát futott be. Ennek a pályafutásnak csúcspontján kétségkívül a szegedi előadás áll.

A szabadtéri előadás alfája, hogy a környezet ne pusztán kerete legyen az előadásnak, hanem annak szerves alkotórésze. Nem a nézők feje fölötti csillagos ég teszi szabadtérivé az előadást, hanem a törnyező térnek, épületeknek, erdőnek, természetnek a cselekménybe bekapcsolása, a térben korlátlanná vált színdarabnak roppantra töltött lehetőségét.

A szegedi előadás épületekkel körülvett hatalmas téren, a szegedi dóm előtt folyik le. A templom és az Aba-Novák freskóival ékes XII. századbeli kápolna nem díszlet és nem keret, hanem eleven alkotórésze a drámának.

A dóm magas boltozatából szólal meg az Ur szava, a dóm orgonája, templomi énekkara résztvesz a cselekményben. Kepler csillagász a kápolna magasából figyel a csillagos eget; imé, még a csillagos égnek is szerves szerepe van! A római jelenetben Péter apostol orgonazúgás közepette viszi a földöntúli sugárzásban tündöklő templomajtó felé Ádámot és Évát. A dóm-téren, az egyik színpadon, a dobogó a második, végül a dóm tornyaiban, a kápolnában, összesen öt-hat színpadon folyik a cselekmény, ami elképzelhetetlen lehetőségeket nyújtott ezt a beállítás kitaláló zseniális rendezőnek: Bánffy Miklós grófnak.

A rendezés, a technikai keresztülvétel annyi új ötletet, a vetített díszletek annyi artisztikumot hoztak, hogy külön tanulmány kellene hozzá. A dóm tornyablakáiban élő angyalalakok lebegtették szárnyaikat. A 9. képben Éva valóban fellebben a földről a magasba. A tömegjelenetek káprázatosak. A görög képben a Milliadesz ellen fellázadó tömeg, a Dantont elsöprő tömeg hullámzó mozgása, megrázó és felemelő élmény. Van az egész beállításban valami a salzburgi tér hangulatából, de annál sokkal több: a felemelő boldog, kimondhatatlanul jó érzés: ezt a darabot magyar ember írta, a színeszek, a szereplők, a díszlettervezők, a nagyszerű rendező magyarok, mind magyarok. Ez az előadás a magyar géniuszunk egyik gyönyörűbb, áhítatos megnyilatkozása.

Gróf Bánffy Miklósban szerencsésen

egyesül az fró, a képzőművész, a gyakorlati rendező. Erdély tudja csak azt a sokoldalúságot, polihisztoritást kiteremteni. Bánffy az „Álomkép” ne mozduj! szavakból indult ki talán, mikor álomképszerűen rendezte az összes jeleneteket. Ádám, Éva és Lucifer ezzel magasan kiemelkednek, szerepük természete szerint is — az egész műből. A tömegek, zene, a többi szereplők kísérői az első emberpár vívódásának, az istenek harcának. Gróf Bánffy a modern művészet egyik alapvetését követve igyekezett mindent leegyszerűsíteni. A szereplők elsősorban emberek, nem hősök, nincs a színpadon semmi páthosz, szavalás. A színpadon csak az van, ami feltétlen szükséges, semmi cafrang, felesleges dísz. Az egyiptomi jelenetben mégis mily hatalmas benyomást tesz a rabszolgák ritmikus mozgása. A vetített díszletek, úgy tudom, a debreceni előadás díszlettervezője, a kitűnő Fülöp alkotása, szintén a legegyszerűbbet adják, a vonal és színek harmóniájában. A cselekmény színeiben felhőköt vetítenek a háttérre, melyek fehér-rózsásan, vagy sötétkomoran gomolyognak a jelenet természete szerint és mozgást, életet hoznak, átmenetet az egyes jelenetek közé.

A szereplők mindegyike tehetsége legjavát adja. Őket a fővárosi sajtó külön-külön annyiszor méltatta, hogy fölösleges mindezt megismételni. Meg kell említeni azonban a tömegjelenetek statisztáit. Inségmunkások, szellemi munkások közül kerültek ki. Debrecenben is a soha színpadot nem járt statiszták (toborzó) pompásan megállták helyüket. Ez volt a szegedi tapasztalat is.

Végül Csontosról pár szót. Mintha szándékosan kerülni akart volna minden fausti reminiscenciát, a Mefisztó-vonást, más akart lenni, mint bármely elődje ebben a szerepben. Hanyag nagy úr volt, akinek senki és semmi nem imponál, aki időtöltésnek, játéknak tekint az első emberpárral foglalkozást.

Mint egy nagy úr, aki fogadást kéri a fogadás szereplői fölött állva, hogy jaja, hogy cselekedjenek, de betartsák a fogadás fair szabályait. Az első jelenetekben grandiózus volt, így, leegyszerűsítve. Néhol azonban inkább egy dominikánus baráthoz hasonlított, mint az alvilág fejedelméhez. A diabolikus vonás, melynek pedig nagy színskálája van Csontos művészetében, csak tompított pasztell színekben mutatkozott

meg. Külön ki kell emelnem, hogy a szereplők mindegyike gyönyörűen, szépen, tisztán és minden sorban érthetően beszélt magyarul, szinte zenéleg szépen.

A szegedi közönség azonban hűvösebb, mint a debreceni, holott bennünket szoktak hideg városnak emlegetni. Jelenetknél, ahol nálunk fergeteges taps lett volna, alig hallatszott a tapszés. Talán ez az oka, hogy az osztrák kancellárt is csöndesebb taps fogadta. Holott a szegediek szeme ragyogott az örömtől, szívük dagadt a büszkeségtől és méltán: a szomszéd ország kormányfője első látogatását külföldön egyenesen egy vidéki magyar városba teszi meg, Bécsből Szegedre repül. A világsajtó, mely az osztrák kormányfő minden lépéséről beszámol, kénytelen

lesz tudomásul venni, hogy magyar vidéki város is rejt magában oly kulturális értékeket, melyek nemzetközi értékelésben is megállják a helyüket. S talán helyesebb is lesz, ha külföldiek fognak viharosan tapsolni majd Szegeden.

A szegedi dóm kriptájában alusza örök álmát Klebelsberg Kuno gróf, a magyar vidéki városok legigazibb, felejthetetlen barátja. Ha a magyar Walhallából alátekintett a szegedi dómterre, melyet ő álmódott meg, bizonyára azt gondolta: nem éltem hiába!

A szegedi szabadtéri előadást minden magyar kultúrembernek meg kell hallgatnia.

(Dr. K. S.)

Káplár István festőművész a Hortobágy szerelmese beszél a budapesti őstehetség kiállításáról

Sehol a világon nem termel ki magából annyi tehetséget a föld egyszerű népe, mint Magyarországon. A magyar lélek dús televényéből csodálatos színpompában virágoznak ki ezek a szépet áhító lelkek, akik művész ihlettel faragják álmaikat fába, mintázzák agyagba, rójják sorokba, vagy a színek szikrázó skáláján keresztül fejezik ki meglátásaikat. És amikor egy-egy ilyen műalkotás varázsa előtt álmékvodva áll meg a műértő, vagy a laikus, egyszerre megéri az isteni szikrát, amely ezeket az alkotásokat létrehozta. De hány ilyen műalkotás és alkotó sikkad el a részvétlenség, a megneemtés miatt. Nem sokkal rózsásabb a helyzete azoknak sem, akiket a hír szárnyára vesz, mert ez rendszerint csak muló életű rácsodálkozás, amely felett csakhamar megint a közöny lesz úrrá.

Annál inkább elismeréseméltó az a munka, amelyet egy kis kör segítségével Bálint Jenő budapesti műkritikus végez, aki minden új magyar tehetség palánta mellé odaáll, segíti, felkarolja és egyengeti az útját. Ezt a célt szolgálja az augusztus 19-én Budapesten megnyitott őstehetség kiállítás is, amelyen az ország minden részében élő magyar „nép” művészek vesznek részt.

Meghívást kapott erre a kiállításra Debrecen egyik reprezentáns festőművésze, Káplár Miklós is, aki 11 festőtársával együtt 40 képet állít ki.

Káplárt nem kell bemutatni a debreceni közönségnek nem kell írni arról, honnan jött, mit csinált, milyen eredményeket ért el, hiszen az ő művészete már nemcsak Debrecen, hanem az egyetemes magyar kultúráé is.

Káplár művészete őszlönös, nem hosszú gyakorlat és tanítás termelték ki, hanem a végtelen magyar pusztá, a Hortobágy volt a szülőanyja. Nála nem kenyérkérdés volt az, hogy fessen, hanem kellett, muszáj volt, nem tehetett mást, mert a végtelen ég, a játékos fehér felhők, az álomszerű délibáb, vagy telen a végtelen fehérségben álmosan nyújtózkodó pusztá megfogta a lelkét, ecsetet kényszerített a kezébe és a színek maguktól tapadtak rá a vászonra. Káplár művészete akkor fogant meg, amikor mint gulyás hanyattfekve feküdt a fűvön és ezer csillag között ott bukdácsolt a göncölszekere. A távoli kolompok méla búgása zenélt neki, míg a festéket keverte és a vágató ménes szilaj dobogása lüktetett a halántékában, míg vezette az ecsetet. Aztán felfedezték. Akadémiára került és művész lett, akire az összes lapok felfigyeltek...

És itt átadjuk a szót Káplár Miklós-nak.

— Tíz évig tanultam festeni, de utá-

na nem sikerült semmi, minden alkotásom után éreztem, hogy nem így akartam. Mind az hiányzott ezekből a képekből, amit én elgondoltam. És aztán megint tíz nehéz esztendő jött. Mindent el kellett felejtetni, amit tanítottak.

Ej kellett felejtetni azt, hogy forma van, azt, hogy vonalak vannak és hogy simuljanak a színek. Vergődtem, kerestem, kísérleteztem és kimenekültem a pusztára, oda, a honnan elindultam. Feletem üveg-harangként csilingelt az ég, rózsaszínű felhők úsztak lágyan és a zöld mező, mint vékony kis csik merült el messze a szemhatár szélén. Megtaláltam magamat. Újra azt festettem, amit éreztem. Az álmaim elevenedtek meg az ecsetem alatt.

Az a véleményem, hogy nem lenne szabad ezeket az egyszerű embereket kizaklatni a termőtalajból és egy idegbe elültetni, mert csak elsovrádnak.

Újra a magé vagyok. Szomorú sors a miénk, művészsors, ami nem jelent emberi sorsot, hanem nyomort, kínóadást. Engem is meghívott Bálint Jenő az „Őstehetség” kiállításra. Örömmel megyek.

Negyven új alkotásomat fogom bemutatni.

Mások is vesznek rajta részt.

Igy például egy kis cselédleány, aki 25 éve fest titokban, úgy, hogy a gazdái nem is nagyon tudnak róla. Surol, főz, nyitögöskölik a gyerekekkel és este, mikor fáradt teste nyugalomra vágyik, előveszi az ecsetet és álmodik. Gyönyörű színpompás álmok bontakoznak ki az ecset nyomán, olyanok, amelyekre a nagy művész, Mednyánszky is azt mondja, hogy szeretné, ha ilyen színérzéke lenne.

Ott lesz Nagy Balogh János is, akinek a Szépművészeti Múzeumban vannak a festményei, de ő maga a szó szoros értelmében éhenhalt. Kiállítja festményeit Benedek Péter, a parasztfestő is, akit úgy hívtak a falujában, Korhely Peli, mert csak festett és akit a kiállítás rendezője, Bálint Jenő fedezett fel a harctéren. És ezeken kívűl még kilencen.

Sikerünk lesz, tudom, nagy erkölcsi sikerünk, de tovább semmi. Megint elfelejtkeznek rólunk,

de ez már a mi sorsunk és nem is várunk mást csak felejtést.

Keserűn szakadnak bejőle a szavak és az egész magyar faj fájdalma búj a hangjában, mikor ezeket mondja, nem lázadás, nem dac, hanem mindenbe belenyugvó nagy keserűség.

n. l.

HIREK

— **Istentiszteleti rend a református templomokban, vasárnap, aug. 12-én:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor Szőke Mihály. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács József, délelőtt 11 órakor dr. Farkas Ignác, délután 5 órakor Kovács József — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Bíró Béla. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Ispótyi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kiss Ferenc. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Orosz János th. — Kerektelepen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre, délután 3 órakor vit. Szabó E. — Csapókerthben délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Beleg Dániel th. — Nyulason délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc. — Tégláskertben délután 3 órakor Kulcsár Lajos th. — Wolaffkatelepen délután 3 órakor Kalas Ferenc. Egyeken délelőtt 10 órakor pr. és úrvacsorát oszt Siposs Imre. — Nyilas telepen délután 3 órakor Papp Imre.

— **Vasárnapi rend a gör. szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diák- és katonamisé együtt. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentkereszt tanácsos tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafüzérjátogatás, négy órakor vespernye, utána szentegymádás. Folyó hó 15-én, Nagybaldogasszony ünnepén vasárnapi rend.

— **Az evangélikus templomban.** — (Miklós ucca 3.) vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Kedden, aug. 19. napján, délelőtt 9 órakor német istentisztelet a nyáriegyetem németnyelvű hallgatói részére. Mindkét alkalommal prédikál Poputh Viktor ny. lelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9 fél 10 óráig imaáhitat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció, 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8—9 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9 óráig prédikáció. — Pénteken este fél 8—fél 9 óráig bibliaóra.

— **x Ügyvédi hír.** Dr. Székely Béla ügyvéd irodáját Piac ucca 30. szám alá helyezte át.

— **Dr. Vargha Elemér helyettespolgármester a szegedi szabadtéri előadásán.** Hírt adtunk arról, hogy Debrecen város képviselőtársaságában Dr. Vargha Elemér helyettespolgármester Szegedre utazott ahol megtekintette „Az ember tragédiája” szabadtéri előadását. A grandiózus előadás után a vendégek tiszteletére Szeged városa vacsorát adott, amelyen megjelent Schuschnigg osztrák kancellár, a tragikus halált halt Dollfus kancellár utóda. Schuschnigg kancellár bemutatatta magának dr. Vargha Elemér helyettespolgármestert és nejét, akikkel hosszabban elbeszélgetett.

— **A volt 39-es tisztek és tisztjelöltek családi összejövetele.** A volt 39-es tisztek és tisztjelöltek a múlt hónapban családi összejövetelet rendeztek, amely mindentekintben kitűnően sikerült. Ez a siker arra indította a rendezőket, hogy ezután minden hónapban rendezzen ilyen családi összejövetelet. E havi összejövetelet augusztus 16-án, csütörtökön este lesz a nagyerdői polgári lövöldében, melyre a volt 39-es tisztek és tisztjelölteket és családtagjaikat ezután is meghívja a rendezőség. Az összejövetelet kezdete esti félnyolc óra. Kedvezőtlen idő esetén fedett helyiség áll rendelkezésre.

— **x Bihary Gizella zenetanárnőnél** beiratkozás zongora, cimbalom zene elmélet tanzakokra, Kossuth ucca 69.

Felakasztotta magát és meghalt a rendőrségen egy lopással gyanúsított napszámos

A debreceni rendőrségre előállították a Géder vendéglőből Venczel János napszámost, aki ellen az volt a gyanu, hogy egy terítőt eltulajdonított. A napszámost délután ugyanaz a rendőr vitte be a rendőrségre, aki a Rakovszky uccai véres esetnél volt. Venczel annyira megrémült a rendőrségtől, hogy egy őrzellen pillanatban burkot lökött a nyakába és felakasztotta magát az ablakra. Az örök mire észrevették, meghalt. Az öngyilkosság ügyében megindult a vizsgálat.

Családi értesítő

LEGKISEBB HIR 10 SZÓ. ÁRA 1 P.

— **Szigethy Pál** (Biharnagybajom) és **Kántor Ilona** (Debrecen), folyó hó 12 napján, déli 12 órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban. (Külön értesítés nélkül).

— **Özv. Goldsteinné Szőlősi Máriát** eljegyezte dr. Fehér Miklós kórházi főorvos.

— **Dr. Egey Zoltán** orvos (Sátoraljaújhegy) és **Kiszely Irén**, debrecen, f. hó 19-én, vasárnap déli 12 órakor tartják esküvőjüket a debreceni ref. Nagytemplomban.

— **Az amerikai konzul Debrecenben.**

A tegnapi délutáni gyorsmal Debrecenbe érkezett Fletcher Warren, az amerikai Egyesült Államok budapesti konzulja és neje, George F. William követségi tisztviselő társaságában, — hogy párnapot itt töltsenek. A vendégek, akik az Arany Bikában szálltak meg és a város nevezetességei megtekintése után kimentek a Hortobágyra.

— **Menyasszonyi kelengyéhez** vászonárút csak minőség-árút vegyen. Kardos Lászlónál.

— **helyezte a Hungáriak z. já Aecse x Szenes Jenőné** nőidvattermőt át-helyezte a Hungária bérpalotába, első kapu, második emelet.

— **Báró Vay Lászlóné** gyermeknyaraltatására újlabban a következő adományok érkeztek: Nagy Ferencné 15 kg tehéntúró, özv. Kárpáthy Józsefné 3.50 kg méz, Grószné 50 kg zöldbab MANSz postás-csoport a debreceni nagy vadásztársulat adománya folytán 35 kg körte.

— **Mindenféle lakatos munkákat** szakszerűen készít, javít, autogén hegesztést vállal Horváth Ferenc műszaki üzeme, Dégenfeld-tér 2. szám. Telefon: 16-51.

— **A debreceni vasúti szakszervek** önszervező temetkezési társulata 1934. augusztus hó 19-én, rendkívüli közgyűlést tart, alapszabálymódosítás és olvasókönyv megnyitása tárgyában.

— **A munkásszakszervezetek vigalmi gárdiája,** folyó hó 12-én, vasárnap este nyolcórán kezdettel, családi gyűlést délutánt rendez, melyre minden érdeklődőt meghív a rendezőség. A zenét a munkásszakszervezetek kebelébe tartozó Nagy Endre szalonzenekara szolgáltatja. Vége éjfélután 12 órakor.

— **Az ipartestületbe tartozó kőműves- iparosok szakosztálya,** folyó hó 12-én, azaz vasárnap délelőtt kilencórán kezdettel az ipartestület tanácsstermében ülést tart. Tárgy: Beszámoló a kecskeméti iparoskongresszusról és más fontos ügyek. Az ülésre a szakosztály tagjait ezután hívja meg és pontos megjelenésüket kéri az elnökség.

— **x Cserépkályhát** vegyen, ki olesón akar fűteni. Harthmúdt és más rendszerű kályhák rendkívül nagy választékban minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken legjutányosabb árban. — Kriseh kályhásmester, Nagyállomástól benyúló Ispótyi tér 1. sz. Telefon 12—18.

— **Kárpitosok figyelmébe.** Az ipartestület kárpitos szakosztálya, folyó hó 13-án, hétfőn este hét órakor az ipartestületben igen fontos szakmai ügyek ben ülést tart. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ezután hívja meg a szakosztály elnöksége.

— **x Vasútiak!** Igazolványfényképet készíttesse Burg Izsó 25 éves műtermében (Szent Anna u. 5.). Hol előírás szerint olesó és bevált jó képet kap.

— **A műszerész-, autó- és villamos-szerelő szakosztály,** folyó hó 14-én, kedden este hét órakor több, igen fontos ügyben szakosztályi ülést tart, — melyre a tagokat ezután hívja meg.

— **Eltűnt a szülei lakásáról egy 15** esztendő tanonc. Még július 9-én eltűnt szülei lakásáról Fülöp János órástanonc és ezideig semmi hír nincs róla. Aggódo szülei kéri mindazokat, akik esetleg tudnak hollétéről, szíveskedjenek értesíteni Fülöp János, Nyulás, Babér ucca 5. szám alatti lakost, ifj. Fülöp János édesapját. Eltűnésekor ifjú Fülöp János lilászínű kiskabátot, barna hosszú nadrágot, barna micisapkát, fehér vászoninget viselt. Különös ismertető jele, hogy bal füle nagyobb, mint a jobb.

Az eltűnt fiú.

Egy pengő!

— **fizetek szeptember 5-éig bármilyen használt gramofon lemezért, ha egy**

Kristály lemezt vásárol.

Szendró Sándor zongora, gramofon és hangszerárúktára Batthyányi-u. 22

— **Cserkész-szülői értekezlet.** A 984. számú Petőfi cserkészcsapat, folyó hó 12-én, vasárnap délután öt órakor, a Pacsirta uccai ref. elemi iskolában levő csapatotthonban, cserkész-szülői értekezletet tart, melyre a csapat kebelébe tartozó cserkészek és apródok szülőit tisztelettel meghívja a csapat parancsnoksága.

— **Az iparos ifjúság önképzőkörének** tancos összejövetele. Az iparos ifjúság önképzőköre vasárnap, augusztus hó 12-én, este nyolc órakor, az iparos székházban, táncal egybekötött vacsorát tart, melyre meghívja tagjait és vendégeket is szívesen lát a rendezőség vacsora étlap szerint.

— **x Vasúti igazolványba** fényképeket olesón és tökéletesen készít Berzédi műterme, Ferenc József út 38.

— **Epe- és májbetegségek**nél, elsősorban epehólyagkataras, epeköképződés és sárgaság eseteiben a mindig enyhé hatású természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek funkcióit élénk tevékenységre serkenti. Évtizedes orvosi tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra leggyakrabban úgy válik igen eredményessé, ha a „Ferenc József” vizet reggel éhgyomorra, kevés forró vízzel keverve isszuk.

ANYAKÖNYVI HIREK

— **Születések:** Konkoly Géza gazdálkodó, leány Éva. Lőrincz Mihály magántisztviselő, fiú János. Szilágyi Sándor fm., leány Ilona. Bertalan István városi fűtő, leány Mária, Róth János közező, leány Irén. Rimóczy Antal fuvaros, fiú József. Szabó Gyula MÁV npsz., leány Piroška. Nagy István kárpitos, fiú Sándor. Jenés Imre npsz., leány Róza. Győri Mihály dohányos, leány Etelka. Boros György fm., leány Piroška. 2 halvaszületés.

— **Házasságok:** Szabó István kereskedő-segéd—Tura Vera, Kocsis Sándor fm.—Gubics Erzsé, Kiss József lakatossegéd—Lovász Hermina, Gulyás István szabóság—Németh Julia, Kiss István közművessegéd—Kiss Julia, Stejer Lukács—Kovács Margit, Kovács Imre fm.—Kecskeméti Mária, Szigeti Imre kereskedősegéd—Grósz Lina, Tukacs Imre közművessegéd—Róza Erzsé, Viznyai Lajos ügynök—Hasázna Borbála, Iván András fm.—Róza Julia, Csordás József fm.—Nagy Julia, Neumann Pál vegyészmérnök—Reich Veronika.

— **Halálozások:** Özv. Kovács Istvánné Major Julia ref. 7 éves, Veres u. 26. Hudák Sándorné Tömpe Erzsébet ref. 36 éves, Egymalom u. 3. Marián Endre ref. 1 éves, Janosi u. 21.

— **XVillanyondolalás 6 havi** garanciával, művész vízbuliám. Hajfestés minden árnyalatban. kozmetika legújabb párisi módszerint. KOMÁROMINÉ, Bika bérház.

— **Németnyelvű istentisztelet a Nyári Egyetem hallgatói részére.** Kedden 14-én, délelőtt 9 órakor, tehát nem 10 órakor, mint ahogy eddig hirdetve volt, németnyelvű evangélikus istentisztelet lesz, a Miklós uccai evangélikus templomban. Prédikál Poputh Viktor ny. lelkész. A Nyári Egyetem a német istentiszteletet nem kizárólag a külföldiek részére állította a programba, hanem szívesen hívja a keddi reggeli istentiszteletre a németül értő debrecenieket is.

— **Forró zsírba** zuhant egy debreceni gyermek. Szombaton este nyolc órakor az Olajút 36. számú házban zsírt olvasztottak és Mille Eszter 2 éves gyermek játszadozás közben belezuhant a forró zsírral telt edénybe. A mentők résztesítették első segélyben a leánykát és beszállították a klinikára. Állapota súlyos. A vizsgálat megindult annak a megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

— **x Kővez kelmefestő** melyen leszállított árai: Gallér tisztítás 10 fillér h. 9 fillér. Öltöny tisztítás 5—6 P helvett 3—4 pengő. Nőruhák tisztítás 4—6 pengő helvett 2—4 pengő. — Felvételi helyek Péterfia 30. Simonffy ucca 2. sz., Szent Anna ucca 2. sz.

Villanyondolalás.

legmodernebb géppel, 6 havi jótállással

6.— Pengő Böskénél BATTHYÁNYI UCCA 10. SZÁM.

SPORT

Országos érdeklődés a Bocskai által rendezendő nemzetközi körmérkőzés iránt

Még csak mához egy hétre, augusztus 19-én és 20-án lesz a Bocskai által rendezendő nemzetközi körmérkőzés, de már is olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, amely ennek a nagyszabású sporteseménynek méltán kijár. Mindenkinél élénk emléketében van az a mérkőzés, amelyet az Európai Kupa mérkőzések során a Bocskai vívott az FC Bolognával s amelyen az olasz csapatot térdre kényszerítette a debreceni együttes. Ez a mérkőzés is megmozgatta nemcsak Debrecen sportközönségét, hanem az egész Tiszántúlt, sőt az ország legtávolabbi részéből is érkeztek nézők de a Szent István napi körmérkőzés az előjelekből ítélve messze túl fogja haladni érdeklődésben ezt a meccset

Két külföldi állam és egész Magyarország figyelmé ezen a két na-

pon Debrecen felé fog fordulni és azok is, akik nem lehetnek jelen ezeken az izgalmas mérkőzéseken, nehezen fogják várni az eredményt.

De sok ezren lesznek azok, akik költséget nem kímélve Debrecenbe jönnek, hogy tanui legyenek a stadion zöld gyepén lefolyó küzdelmeknek. Ezek a mérkőzések nemcsak, hogy elfogják érni a bajnoki forduló izgalmas küzdelmeit, hanem felül is mulják azt, mert mind a három csapat, Bocskai, Hungária, Vienna, amelyek résztvettek a Középeurópai Kupában, be akarják bizonyítani azt, már a nemzetközi presztízs érdekében is, hogy akkori rossz szereplésüknek a pillanatnyi indiszpozíció volt az oka. Ezek a mérkőzések a becsületért fognak menni és így teljesen indokolt a nagy érdeklődés.

7:0-ra győzött a Bocskai Nagyszőlőssön

A Bocskai vándorcsapata tegnap a cseh-szlovákiai Nagyszőlős csapata ellen játszott és azt iskolajátékkal 7:0, félidő 4:0 arányban legyőzte. A gólok

közül a nagy lövőformában levő Teleki hármat, Vince hármat és egyet Havas, a Bocskai új balszélsője rugták.

A DEAC és a Villanygyár a Rimanóczy kupa második fordulójában

A Rimanóczy Kupa második fordulóját szombaton délután bonyolították le szépszámu közönség előtt, amelynek sorában megjelent Rimanóczy Béla igazgató, aki a díjat adományozta. A szombaji mérkőzések érdekes küzdelmet eredményeztek.

DEAC—Textil SC 3:1 (2:0). Bíró Kovács József. A DEAC Kállai öngóljával szerzi meg a vezetést, majd vitéz Magyarai lö gólt. A második félidőben a DEAC Bernád révén már 3:0-ra vezet, amikor Schwartz révén szépít az eredményen a Textil, sőt a végén egy tizenegyest is hibáz, a kapus kezébe löttek. Kemény, helyenkint durva mérkőzés volt, a DEAC jobb volt és megérdemelten győzött. Magyarit kiállította a bíró.

DVSE—Dohánygyár 9:0 (2:0).

Bíró Veisz Béla. A Villanygyár nagy-szerű irammal kezd és szépen támad és Varga, majd Takácsi szép lövéséből szerez gólt. Ezután visszaesik a Villanygyár és a Dohánygyár jól védekezik, különösen Ignáth hátvéd és Szöllösi kapus jó.

A második félidőben a Dohánygyár visszaesik, a Villanygyár feljavul és gőlzőn indul meg. Takácsi, Erős, Pocsai, Ogrincs, Veress, Bartha a góllövők.

Szép mérkőzés, a Villanygyár leg-jobbja Takácsi és Elek. Veisz Béla jól bíraskodott.

A Rimanóczy Kupa állása most: DEAC 4 pont, DVSE 3 pont, Textil 1 pont, Dohánygyár 0 pont. A harmadik forduló szerdán lesz.

Az atlétika nagy napja Debrecenben

Megérkeztek a legjobb vidéki atléták délután szombati

— Délelőtt három számban döntő, szebb számok

Az atlétika nagy napja lesz vasárnap Debrecenben, a stadionban együtt látjuk komoly pontverseny keretében a vidék legjobbait, akik között igen sok országosan kiváló atléta van.

Szombaton délután és este megérkeztek a vidéki atléták, az összes benevezett nagygyűk itt vannak, Bodossy, Remez, Megyeri, Solyom stb.

A MASz központja részéről Sáfrány elnök, dr Majzik László titkár, Rag-gambi indító és Fülöp József érkeztek meg a verseny sima és gyors lebonyolítására segédkezve majd.

A versenybeosztás szerint a rudugrás-ban, 800 méteren, gerelyvetésben már délelőtt meg lesz a döntő is, azonkívül a 110 m-es gát és 400 méteres síkfutás előfutama.

Délelőtt 9 órakor kezdődik a verseny

Délután 3 órakor kezdődik a verseny a stadionban ünnepélyes felvonulással, zászlókoszorúzással.

A pontverseny a vidéki kerületek között a zászlóvándordíjért folyik, amelynek védője két éven át már Kelet s ez-

idén is Kelet a favorit, bár tartalékosan áll ki, nem indulhat Vermes, a tehetséges debreceni DTE atléta, mert lerándult. De a többiek, Kösztnér, Arady, Hadházy, Tóth, Szobonya, Móna, Nyalka, Kinál bizonyára derekasan küzdenek és kiharcolják a győzelmet.

A debreceni versenynek országosan nagy jelentősége van, itt dől el, kik kerülnek be az olaszok elleni válogatottba. Kösztnér (Kelet), Vizvari (Pestvidék) harca 400 méteren, Arady (Kelet) Tölgyes találkozása 800 méteren, Hadházy rudugrása, Bodossy és Solyom harca a magasugrásban, Kinál szereplése gerelyvetésben, Remez diszkoszvetése, de a többi szám is mind érdekes, vonzó és nagyjelentőségű.

Minden kerület minden számban három-három atlétát indíthat. Őt helyezett díjaznak és a pontversenyt 7, 5, 3, 2, 1 alapon számíják a helyezések szerint.

Nagy verseny lesz a vasárnap a stadion kitünő talaján, jó eredmények, erős küzdelmek várhatók és a közönségnek ritka szép versenyben lesz ré-

sze. Érdemes a megtekintésre és a futball, de a többi sportágak közönsége is olyan versenyt fog látni, ami lekötli, megkapja és az atlétika hívévé teszi. A jegyek olcsók, 1 P 50 fillér a legdrágább és 20 fillér a legolcsóbb.

MÓRÉ,

a Ferencváros kiváló játékosa, aki Debrecenből került fel, Debrecenben tölti szabadságát. Móre vakbéloperáción esett keresztül és most Debrecenben lábadozik, ahol mindenki nagy szeretettel veszi körül. Móre megnézi a Bocskai jövő heti nemzetközi tornáját is.

A VASÁRNAPI PROGRAM

Debrecenben a nagyerdei stadionban délelőtt 9 órakor és délután 3 órakor nagy atlétikai viadal, vidéki bajnokság.

A Bocskai Beregszászon játszik tura-mérkőzést vasárnap s utána jön haza.

Evezős Európabajnokság Luzernben és uszó Európabajnokság Magdeburgban magyarok résztvételével.

A BOCSKAI KÖZÉP NAGYGYŰLÉST TART

Miután a Bocskai Középnek csütörtök estig kell a kedvezményes jegyekre való igénylését a Bocskai FC vezetőségével közölni, ezért felkérünk minden Bocskai Közép tagot és aki tag akar lenni, hogy f. hó 15-én, szerda este 8 órakor az Arany Bika szálló kistermében tartandó nagygyűlésre teljes számmal megjelenni szíveskedjenek.

A megjelenés azért is fontos, mert több olyan dolgot akar a vezetőség megtárgyalni, amihez a tagok megkérdezése és véleménye is szükséges.

FELHÍVÁSOK

Felkérem a Dohánygyár ifjúsági alant felsorolt játékosait, hogy a DKASE elleni mérkőzésre a Diószegi uti pályán legkésőbb fél 3 órára megjelenni szíveskedjenek: Frank, Tóth, Turóczy, Sandra, Cseresznyés, Hegedűs, Nábrádi, Elek, Ötvös, Völgyi, Csomor I., Szöllösy, Kass, Intéző.

Felkérem a DKASE ifj. alant felsorolt játékosait, hogy folyó hó 12-én délután 4 órára a Diószegi uti pályán szíveskedjenek megjelenni: Szabó, Moldovány, Almási, Tunyogi, Török, Veres, Both, Balogh, Gere, Gombácsi, Kemény, Szántó. Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC I. és II. alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután fél 3 órára a DKASE pályán okvetlenül megjelenni szíveskedjenek: Tóth, Kálmán, Sipos, Szabó, Balabás, Berki, Murvay, Egri, Kovács, Zolnai, Dudás. — Fischer, Fekete, Gulácsi, Tóth, Szilágyi I., Szilágyi II., Kigler, Nagy, Márk, Gergely, Kocsis. Intéző.

Felkérem a Textilgyár játékosait, hogy akik a Balmazújvárosi csapat ellen be vannak állítva, a szerelésért menjenek be Jókai u. 38 alá. Indulás kisállomásról 2 órakor. Intéző.

Felkérem az Előre FC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap a DTE pályán 9 órakor jelenjenek meg: Kovács, Barna, Elek, Tóth, Weisz, Bruck, Hódy, Béres II., Mák, Pap, Sító. Intéző.

A D. Előre ezuton kéri fel játékosait, hogy vasárnap délután 9 órára a dohánygyári pályán okvetlenül megjelenni szíveskedjenek: Hegedűs, Nagy II., III., Galambos, Seszty, Békéssy, Kátóna I., II., Guriga, Varga, Pásty. — Intéző.

Felkérem a Cipőgyár II. játékosait, hogy fél 5 órára a vasutas pályán a DMTE ellen jelenjenek meg.

Felkérem a DMTE II. alanti játékosait, hogy vasárnap fél 5 órára a vasutas pályán a Cipőgyár II. ellen megjelenni szíveskedjenek: Haffner, Póti, Kaszás, Szilágyi, Kozma, Nagy, Kiss I., Oláh, Seres, Kozma, Kiss II., Hajdu, Szabó, Tóth

Felhívom a Veinberger FC Sport Club tagjait, hogy vasárnap délután 4 órakor a vasutas sportpályán a DMTE futbalcsapatával megtartandó barátságos mérkőzésen jelenjenek meg. Veinberger FC vezetősége.

Ma este lesz a „Rév sz Bálint” cserkészek bucsu táborlúze

Már csak egy hét választ el bennünket attól az időponttól, amikor a „Rév sz Bálint” cserkészcsapat felsőmagyarországi táborába indul. Táborba szállásuk előtt a debreceni közönség előtt nyilvánosan szerepelnek fiuk ma este egy nagyméretű táborlúze programjával.

A táborlúze minden száma a cserkész-ötletességnek egy-egy félreismerhetetlen bizonyítéka. Nagyon tartalmas és értékes bemutatások lesznek ezek az apró jelenetek, amelyek természetes (nem erőszakolt) humorával felfokozzák a közönség hangulatát. Szép cserkésznoták, játékok stb. tessik változatosabbá a táborlúze műsorát. A fiuk mindent elkövetnek, hogy a közönség kelemen szórakozva töltsen el táborlúze mellett azt a másfél órát.

A táborlúzet pontosan félnyolc órakor kezdik, ezért a parancsnokság kéri a közönséget, hogy a kényelmes ülőhelyet pontos időben elfoglalni szíveskedjenek. Belépőjegy 30 fillér, gyermekjegy 20 fillér.

TERMÉNYTÖZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 16.45—16.47, márciusra 17.46—17.48. Rozs októberre 12.68—12.70, márciusra 13.65—13.67. Tengeri augusztusra 10.50—10.52, szeptemberre 10.75—10.76, májusra 10.13—10.15.

A budapesti árutözsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 16.25—16.50, 78 kg-os 16.40—16.65, 79 kg-os 16.55—16.80, 80 kg-os 16.30—16.40, 79 kg-os 16.45—16.55, 80 kg-os 16.55—16.65.

Rozs 12.10—12.30, sörárpa I. 14.00—15.00, sörárpa II. 13.00—13.50, sörárpa III. 12.50—13.00, tak. árpa I. 11.60—12.00, tak. árpa II. 11.25—11.50, zab I. 11.10—11.40, zab II. 10.85—11.00, tengeri 10.85—11.00, repce 23.00—23.75, mák (kék) 51—54, lenese (nagy) 43—48, lenese (közép) 36—40, buzakorpa 9.60—9.70.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Buza 16.00—15.50—15.00, rozs 9.50—9.00—8.80, árpa 10.00—9.50—9.00, zab 10.00—9.50—9.00, tengeri 10.00—9.80—9.50, hibás 8.00, lucerna 6.50—6.00—6.00—5.80—5.50, széna 6.00—5.50—5.00—4.80—4.50, lóhere 6.00—5.50, búkköny 4.00—3.80—3.50, alomszalma 9.00—1.60, rozszalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 12—14 fillér.

DEBRECENI ORSZÁGOS SERTÉS-VÁSÁR

Kövt sertésfelhajtás 404, elkelt 394 darab. Árak élősúly kg-ként 50—64 fillérig. Kivételes ár 68 fillér. Sovány sertésfelhajtás 1563 darab. Elkelt 283 darab. Irányzat nagyon lanya. Vidéki vevő egyáltalán nem jelentkezett. Árak: sovány koca élősúly kg-ként 55—65 fillérig. Süldő 65—80 fillérig. Választott malac 15—22 pengő páronként.

HIRDETMEŊY

Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1934. évi III. évnegyedre eső együttesen kezelt közzadó tartozását 1934. évi augusztus hó 16. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal pénztáránál vagy a 31713. számú postatakarépkönyvtári befizetési lap útján eszközölhető.

A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártja után a hivatal behajtási eljárás indít

Városi adóhivatal.

Fodrászatban jól bevált „PABOR” amerikai hajfesték husz színárnyalatban kizárólag Kántor Ernő és Tsa cégnél kapható (Városháza épületben)

Gyászrovat

Afongyi István nyug. MÁV főkalauz temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető 2-a. ravatalozóterméből. Temetését Gebauer tem. int. rendezi.

Ö. v. Tőkés Mihályné szül. Almási Juliánna 80 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemetőben. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Ifj. Márián Endre 10 hónapos korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. A temetést Fehértői temetkezési vállalata végzi.

Molnár Józsefné, tanító özvegye, temetését vasárnap délután fél órakor Bartha temetkezési vállalata végzi.

Ö. v. Kovács Istvánné Major Juliánna 76. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető dísztermében a református egyház szer-tartása szerinti ima után, hogy előbb elhunyt férje és István fia hamvai mellett aludja örök álmát. Gyászolják gyermekei, unokái, dédunokái és kiterjedt rokonsága. Lakás: Veres u. 26. A temetést és exhumálást Csurka Kegyelet temetkezési vállalat végzi.

Hudák Sándorné Tömpe Erzsike temetése vasárnap délután hat órakor van a Köztemető hármastermében. Lakás: Egymalom u. 3. Temetését Csurka Kegyelet temetkezési vállalat rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, kik Istenben boldogult testvérünk temetésén részvételükkel s vigasztaló szavaikkal mély fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak: fogadják ezuton is halás köszönetünket. Füleki Kovács Mihály ref. orgonista kántor és testvérei.

Haláleset alkalmával mindenki győződjön meg, hogy legelőszöbben, legelőzékenyebben a Gebauer temetkezési vállalat szolgálja ki. Árajánlattal, felvilágosítással díjtalanul rendelkezésre áll.

— Eszméletlenül összeesett egy ismeretlen férfi a Pozsonyi uton. A Pozsonyi uton a járókelők egy ismeretlen eszméletlen férfit találtak az ut mentén. A férfit, aki 40 fokos lázban fejtengelt, a mentők vitték a klinikára. Igazolást nem találtak nála s nem tudják megállapítani a kiletét. Az eszméletét az ismeretlen még a késő esti órákban sem nyerte vissz...

1/2 kg. emmentáli . . . 98 fill.
3 doboz szardínia . . . 98 fill.

Árpiesti sajt- és vajcsarnok Alföldi palota,

— Véres harc a Téglavetőben. — A Téglavető 79. számú házban szombaton véres verekedés játszódott le, melynek két súlyosabb sérültje is lett. Balogh Lajos munkás házában megjelent László József és a felesége. Nagy verekedés után megtámadták Balogh Lajost és verni kezdték. Balogh sem volt rest és egy kezébe kerülő karóval úgy elverte Lászlónét, hogy elborította fejét a vér és a mentők vitték a klinikára. A véres verekedés után keresték Baloghot, de nem találták. Eltűnt a Téglavetőből, csak később derült ki, hogy ő is súlyos sebeket kapott és begyógyult a mentőállomásra, ahol első segélyben részesült. A verekedés ügyében a csendőrség kezdte meg a nyomozást.

x FELVÉTELEK, Lienernél, Csapó uca 1. szám. — FOTOCIKKEK Lienernél, Csapó uca 1. szám.
x CSERÉPKÁLYHÁK állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmulti-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal. Günczy kályhámester, Csapó u. 19. szám. — Telefon: 25.68. szám.

A husz évvel ezelőtt kitört világháboru első hősi halottainak sírjai Debreczenben

x Füllérekért végzi ékszer és órajavitásait. Ékszerekben, órákban nagy választék. Olcsó árak! Rottmann Sándor ékszerész, Halász Nándor ékszer-műhelyének 8 éven át volt vezetője. Piac u. 30. udvarban.

— Felhívás Debreczen összes házfelügyelőihez. Felkérjük az összes kartársakat, hogy folyó hó 12-én, vasárnap délután félhárom órakor a Csapó uca 17.7 szám alatti színház-átjáró udvarban, a Korona vendéglő termében tartandó gyűlésünkre minél nagyobb számban jelenjenek meg. A házfelügyelők nemzeti és gazdasági egyesülete, debreceni csoportja vezetősége.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: »Sergeant X« Ivan Mosjoukine, Trude von Molo világfilmje. Megelőzi: »Nebántsvirág« Anny Ondra szenzációs vígjátéka. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ÖNGYILKOSÁGOT KISÉRELT MEG A RENDŐRSÉGI FOGDÁBAN EGY KOLDUS

Üvegcsereppel felvágta karján az ereket.

Szombaton délelőtt a Piac ucajáról a rendőr bekísérte a rendőrségi fogdába Szilágyi István ismert nevű koldust, aki tolekedő módon kéregetett és sértő megjegyzéseket tett azokra, akik nem adakoztak. Szilágyi a fogdában egy üvegcsereppel felvágta karján az ereket. Dr Salánky tisztiorvos részesítette első segélyben. A koldus állapota nem életveszélyes.

APOLLO

Ma utoljára

Lit Dagover és Petrovich Szvetisláv főszereplésével

»MÁRIA TERÉZIA«

és

Iván Mosjoukin nagyszerű előadásával

»STROGOFF MIHÁLY«

Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor, de folytatólag be lehet menni a filmek kezdeténél 3, 4.15, 5, 6, 7.15, 8 és 9 órakor.

A katicabogár

Egyike azon kevés rovaroknak, melyeket hasznosaknak mondhatunk. Amerikában speciális farmokon, mesterségesen tenyésztik ezen hasznos rovarokat és dobozszámra szállítják a kertész-gyümölcsészeknek. A levéltetű pusztítása terén tesz nagyon hasznos szolgálatokat a katicabogár, mivel szorgalmasan eszi őket. A katicabogarak általánosan ismert kis rovarok, piros fekete pettyes fedőszárnyukról felismerhetők s azokat ne pusztítsuk, hanem ellenkezőleg kíméljük s lehetőleg telepítsük gyümölcsösünkbe.

Egy barátom érdekes megfigyeléseket tett a katicabogarakról a levéltetvek pusztításával kapcsol-

latban. Az illetőnek igen szép őszibarcaifai vannak, amelyek a beható kezelés következtében levéltetűmentesek. Azonban a legbehatóbb védekezés mellett is előfordul, hogy különösen sűrűbb lombzatban egyik-másik hajtás vége és a levelek hátlapja tetves Barátom ezekre a tetves hajtásokra odaragott 5-6 darab katicabogarat, másnap még nyoma sem volt a levéltetveknek.

x Japán rádió Debreczenben nincs, de olcsóságáról meggyőződhet Mayer Emil okl. gépészmérnökknél. — Gyári készülékek bizományi raktára. Javítók, alkatrészek legelőszöbben. Villámszerelés szakemberien Burgondia uca 15. szám. Telefon 15-79.

Uránia

Vasárnap és hétfőn is igazi bombaműsor

1. »MIND a KETTŐT SZERETEM«. Lubitsch mesterműve
2. »DALOMMAL KÉPESLEK«. Az anjai szeretet éposza.
3. DOLLFUSS TEMETÉSE hirdetőben. Előadások kezdete: ma 3, 6 és 9 órakor, de folytatólag be lehet menni az egyes filmek kezdeténél 3, 4.20, 6, 7.20 és 9 órakor. Hétfőn: 5, 7/8 és 9 órakor, de folytatólagosan be lehet menni: 5, 6.15, 7/8 és 9 órakor.

Vígyszínhöz mezeő.

Ma vasárnap és hétfőn utoljára

Vidám kacagó esték!

STAN és PAN

nagyszerű legújabb vígjátéka

A SIVATAG FIAI

Megelőzi: Nagyszerű kísérő műsor és

DOLLFUSS TEMETÉSE.

Előadások vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor.

Hétfő 5, 7, 9 órakor. Az első előadások

művészkelt helyárakkal.

Debreceni cserkészek a világhírű Salisbury kastély parkjában, ahol „VIII. Henrik magánélete” című filmet forgatták

Angol cserkészek tisztelgése a magyar zászló előtt. — A magyar cserkészek árvalányhaját adtak emlékébe londoni kollégáiknak. — »Rákóczi megtérését« és a »János vitéz« toborzóját énekelték el az angol cimboráknak. — Ifj. Osváth Jenő debreceni cserkész uti levele.

A tavalyi gödöllői cserkésznapitáborozáson a magyar fiúk meleg barátságot kötöttek angol cimboráikkal. Ez a barátság nem futó kapcsolat volt, hanem őszinte együttérzés. Az angol cserkészek már a táborozás befejezésekor több magyar fiút meghívtak nyárára

Ifj. Osváth Jenő.

Angliába. Július hónap elején aztán tíz magyar cserkész indult el, hogy eleget tegyen a baráti meghívásnak. A cserkészek közül hat debreceni fiú. Ezek a következők: ifj. Vásáry István, Osváth Jenő, Bodnár István, Erdélyi Ferenc, Lukács György és Papp Ferenc.

Az Angliában nyaraló debreceni cserkészdiákok hűségesen írogatják haza leveleiket a szigetországi élményeiről. Kettő közülük: ifj. Osváth Jenő és Bodnár Pista, akik a ref. főgimnázium nyolcadik osztályos diákjai, együtt élvezték néhány hétig egy előkelő angol ház vendégszeretelét Hatfieldben, 35 kilométerre London-tól. Most pedig R. Brown cserkészparancsnok Man szigetére vitte a debreceni fiúkat, ahol augusztus 29-ig maradnak.

Ifj. Osváth Jenő, kinek édesatyja: Osváth Jenő számvetőségi tanácsos Debrecenben, legutóbb a következő rendkívül érdekes levélben számolt be angliai élményeiről:

AZ ANGLIAI FOGADTATÁS.

Végtelen szívéllyességgel fogadnak itt mindenütt bennünket. Ez annál is jobban esik nekünk, mert a magyarság megbecsülését érezzük benne; mintha a nagy brit óriás megfogná a kis magyar kezét. Pompás jó dolgunk van itt: azt hiszem soha az életben nem leszünk olyan nagy urak, mint most. Minket tulajdonképpen Mr. Brown cserkészparancsnok hívott meg Angliába, de megérkezésünk után néhány héttel Mr. Beresford és hűga Mrs Deakin vendégei voltunk Hatfieldben. Itt főnevezetességgel a „Hatfield House”, mely Lord Salisbury tulajdona.

Ez egy hatalmas nagy kastély óriási parkkal, melyben sok nyulat és őzet láttunk. Mi egy kastélyban laktunk az út mellett és kitűnő ellátásban részesültünk. Külön szobánk volt, több szobalány szolgált ki, 7-8 fogásos reggeliket és ebédeket ettünk végig. Mindig volt egy pár fogás, amit nem ismerünk. Őtörri tea elmaradhatatlan, amit a külföldiek egy kis rozsmájussággal „szent-tea”-nak neveznek.

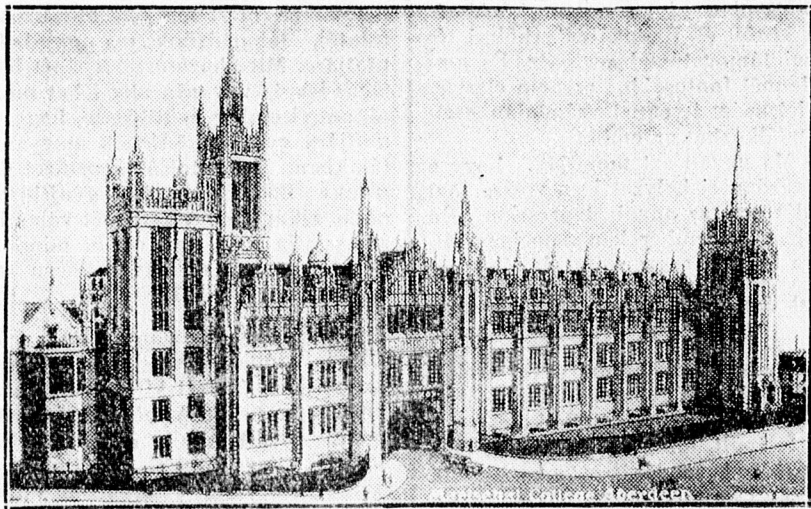
NÉMET ÁGYU EGY KOLLÉGIUMBAN.

Mrs Deakin elhatározta, hogy ahová csak lehet, elvisz bennünket, hogy lehetőleg ismerjük meg Anglia nevezetességeit. Rengeteget autóztunk, megnéztük a Haileyburg College-t, amely nagyon szép és nagy épület. A kapu mellett van a délafrikai háboruban elesettek emlékműve és egy 77 mm-es német ágyú, amelyet a kollégium diákjai 1915-ben foglaltak el a németektől. A diákok éppen criketteztek és egy-kettő úgy fel volt közülük öltözve,

már bezárják a kapukat a látogatók előtt, de mivel Angliában a cserkész kiváltságos helyzetet élvez, beengedtek bennünket. Sok gyönyörű dolgot láttunk, a kápolna tele van szobrokkal, festményekkel. Láttuk Lord és Lady Lincoln síremlékét, Sarolta hercegnő menybenmenetelét ábrázoló szobrot, Frigyes német császár szobrát, fehér márványból, stb. Itt láttunk először királyi gárdistákat, 190 cm-es legények, fejükön fél méteres fekete kucsma, olyan egyenesek, mint egy-egy szálla. Mr. Beresford elvitt bennünket Sand-

Magyar és angol cserkészek barátkozása. Középen áll karbatett kézzel, cserkészsapkával Osváth Jenő.

mint egy középkori lovag. A kertben nagyon sok ritka növény van.

Az angol kerteket az jellemzi, hogy igyekeznek mindent úgy megtartani ahogy a természet megteremtette. Előnyben részesítik a francia kertekkel, amelyekben kínos matematikai pontossággal van kiszámítva mindennek a helye. Láttuk St. Albansban a világ egyik leghosszabb templomát. A templom főhajója 500 lábánál hosszabb. Utközben egy vendéglőben elfogasztottuk a lunch-öt, ittünk „cyder”-t, amely almabor szerű folvadék. Elég jó ital és nem erős. Mikor Henleiben voltunk éppen regatta-versenyek folytak a Temsén. Volt egy Szilágyi nevű magyar versenyző is.

DEBRECENI CSERKÉSZEK A KIRÁLYI KASTÉLYBAN.

Windsorban megnéztük a királyi kastélyt. 6 óra után érkezünk, mikor

hurstba, ahol Anglia egyetlen gyalog-tisztképző iskolája van. Elmondta nekem az egyik tiszt, hogy a katonai pályán ott nem nagyon népszerű, mert a tisztakat különböző gyarmatokra helyezik ki. Megnéztük Sandhurstban a katonai-hét záróünnepélyét. Legszebb látvány volt a királyné gárdájának lovas karusselje. Volt még rendőrkutya bemutató, gyermek pony lovaglás, stb.

Általában nagyon sokat jövünk-megyünk itt, naponta 110-120 mérföldet teszünk meg. Hertfordban meghívtak bennünket tenniszezni. Persze, hogy veszítettünk, de még a többiek megfelelő felszereléssel voltak, mi cserkész ruhában, cipőben játszottunk s először életünkben igazi lawn-tennis pályán.

TOTALIZATÓR AZ AGÁRVERSENYEN.

Voltunk Harringayban agárversenyen. Egy műnyulat futtattak a pályán körül acél sinen és mindegyik menetben 6-6 agár szaladt utána. A verseny nagyon izgalmas volt. Mrs Deakin adott pénzt, hogy tegyük fel valamelyik agárra, hátha megnyerünk egy csomó pénzt. Hogy nem nyertünk, arról az agár tehet, nem mi.

Egyszer megkértek házigazdáink, hogy főzzünk nekik „Hungarian Dinner”-t, azaz gulyást. Állítólag nagyon izlett nekik, kétszer is vettek belőle. (Titokban azt hiszem udvariasságból)

Annyi helyre elvittek bennünket, hogy nem is tudok mindent leírni. A Salisbury-kastély maga igazi múzeum. Ott van Erzsébet királynő bölcsője, a győzhetetlen armada (The Invincible Armada) fegyvereinek egy része, egy kínai csipke-pagoda elefántcsontból, a mit a lord egyik őse zsákmányolt. A parkban vették fel a „VIII. Henrik magánélete” c. film egy részét.

AZ ANGOL ALSÓHÁZ BEVONULÁSA.

Londonban megnéztük a parlamentet, a Westminster apátságot és a Nemzeti képtárat. A parlamentben Mr Wattson vezetett bennünket. Végignéztük az alsóház elnökének bevonulását a Házba. Előtte és utána hosszú sorban mentek az alsóház tagjai. Ott arról lehetett megismerni, hogy valami gypjutakáró volt a fején. Mondta Mr. Wattson, hogy az alsóháznak sokkal nagyobb hatalma van, mint a felsóházéknak.

Érdekes megemlíteni, hogy a királyi öltöző folyosóján van egy kép, amely Nelson halálát ábrázolja. Mikor a németek 1918-ban el akarták pusztítani a parlamentet, egy bomba berepült az ablakon és hatalmas lyukat ütött a kőpen. Ezt ma sem javították ki.

AZ ANGOL CSERKÉSZEK KÖZÖTT.

Headquarterhez (cserkészparancsnokság) mikor beléptünk, az egész csapat tisztelgett egy magyar zászló előtt, melyet a kettőnk tiszteletére kerítettek. Ez kimondhatatlanul jól esett nekünk és viszonzottuk a tisztelgést. Kintőn éreztük magunkat az angol cimborák között. Elénekeltek nekik a „Rákóczi megtérését” és „János vitéz”-ből a toborzót. Lelkes hangulatban vettünk bucsút és árvalányhajunkat a csapatnak adtuk. Még megnéztük a repülőteret a Kongs Cap Race előversenyt, hol a yorki herceg gyönyörű műrepülést végzett.

AKIK AZ EGÉSZ KÖZÉP-ANGLIÁT BEKALANDOZTATÁ.

Elvittek bennünket widbe egy ismerős családdhoz, hol két magunkfajta koru fiú volt. Jó barátságot kötöttünk velük. Mind a kettő fekete kabátot, csíkos nadrágot és vadgalambszürke mellényt viselt. Elmondták, hogy a mi tiszteletünkre vették fel; ez a walesi herceg legújabb divatkreációja.

Két héttel gyönyörű időnk volt, a híres ködnek színét sem láttuk eddig. Miután egész Közép-Angliát bekalandoztuk, bucsút mondtunk Hatfieldnek, mert értünk jött cserkészparancsnokunk, Mr Brown az öccsével, elvitt a Gillwel-parkba, onnan naponta Londonba vitt be.

Hoztak egy újságot, melyben cikk jelent meg rólunk, ezzel a címmel: Magyar cserkészek a Harringay agárversenyen. (Dr. Balogh Barna fordította le magyarra.)

Azt írja a cikk, hogy két magyar cserkész nagy feltűnést keltett az agárversenyen az ő híres „tollas” kalapjukban” stb.

Most pedig 5 órai tengeri út után megérkeztünk Man-szigetre, amely gyönyörű hely.

„Szeretném, ha minden polgártársam láthatná az amerikai modern életet“

Két hónap Newyorkban. — Még mindig szép életük van az amerikaiknak. — Magyarok érdeklődése az új haza iránt, nem homályosította el az óhaza képét.

Beszélgetés dr. Brunner Lajos orvossal, aki két hónapot töltött ta nalmányuton Amerikában.

Most érkezett haza Amerikából dr. Brunner Lajos debreceni orvos, aki több, mint két hónapot töltött kint az Ujvilágban. Tanulmányuton és rokonlátogatáson volt az ismert debreceni orvos, aki ennek az időnek nagy részét Newyorkban töltötte.

Fekeresztük dr. Brunner Lajost, hogy a debreceni ember szemével látottakról beszéljen. Annyi minden történik most napok alatt és a tengerentúli világból érkező lapok amúgy is egyoldaluan világítják meg az ottlévők szemüvegén keresztül a történeteket, eseményeket, hát halljuk most azt, hogy milyen lánivalók azok, amelyek a debreceni embert ragadták meg.

— Nem akarom felfedezni Amerikát, közelebbről Newyorkot, ahol hat hetet töltöttem — mondotta dr. Brunner. — Hiszen ma már utazni, világot látni két-három hónapra távol lenni a szülőföldtől, nem esemény. Amit elmondok, az csupán a debreceni ember meglátása volt és én szeretném, ha minden polgártársam láthatná az amerikai modern életet, hogy felfrissülést szerezhetne a mi életünk folyására a látottakból.

— Tulajdonképpen rokonlátogatásra mentem ki, de egyúttal a mai modern orvostudomány fejlődését is igyekeztem tanulmányozni, amire már csak azért is alkalmam volt, mert

a fiam az egyik amerikai, közelebbről a newyorki orvosi intézményénél vezető állást tölt be.

Vezetője az egyetem nőgyógyászati ambulanciájának és külön osztálya is van, azonkívül előadásokat is tart.

— Természetesen elsősorban az az, ami Amerikában kellemesen lepi meg az embert, hogy a közért való lelkesedés, és áldozatkészség teremt meg mindent. Csak egy esetet mondok el. Éppen a fiam is dolgozik laboratóriumi kutatással, s ezen a téven ötezer dollár költségre lett volna szüksége. Igen ám, de ebben a tekintetben az amerikai egyetemek is érzik a mai nehézségi helyzetet. Ötezer dollár nagy pénz, nem volt más hátra, mint egyik jótékonyaságról ismert és a tudományos előkérleteket tekintélyes összegekkel segítő intézményhez fordulni. Beküldötte a fiam eddigi munkásságát, kutatási előmunkáit és megírta, hogy mennyire volna szüksége a munka további folytatására. Alig három nap múlva levele elküldése után megjelent egy bizottság a fiannal, elmondták, hogy tanulmányozzák a kutató munkája előkérleteit, úgy találják, hogy érdemes lesz a kérdéssel foglalkozni, de jelen pillanatban nincs annyi pénz rendelkezésre, mert az előirányzott költségvetésük kimerült. De izekeznék az összeget összeszedni.

És ma már ott tart, hogy a kérdéses összeg rendelkezésre áll, mert úgy találták, hogy a köz érdekében érdemes áldozni.

Vagy mondhatnám, hogy azt a munkát is, amit egyik laboránsnője egyik munkatársa végez a fiannak a laboratóriumi munka önzellen és díjtalan végzésével. Mindennap Newyork városán kívüli villanegyedből jön be autóján és este hat órakor megy haza. És ezért a munkájáért semmi fizetést nem kap.

Tehát ott is vannak ingyenes klinikai munkák.

— Maga Newyork városa párállan mély benyomást tesz az európai emberre. Talán frázisnak hangzik, de valóban úgy van, hogy

szeretne az ember az első impressziók után leborulni az emberi munka és alkotás nagysága és teremtő ereje előtt.

Sokan talán nem tartják szépnek ezt a modern építészeti csodákkal megrakott várost, de én nem győztem be a bámulatával. Sokakra rideg és általában nem jó hatást tesznek a falak, óriási építmények, réam kimondhatatlanul nagy hatást tett minden, amit ott láttam és elragadóan gyönyörűnek találtam azt, amit a legutóbbi évtizedek alkottak az Ujvilág legnagyobb városában.

— Mireánk lenyűgöző hatással van az a hihetetlen rend és fegyelem, mely ezeket a nagy világvárosokat jellemzi. Szédítő forgalom dacára, mégis nagy a biztonság, hogy jóformán annyi közlekedési veszély nincs, mint itthon nálunk. És háromnapos tartózkodás után már mindenki tud tájékozódni, olyan a beosztása ennek a nagy városnak, mert tudja, hogyha ebbe vagy abban az utcába akar menni, akkor merre kell fordulnia.

— Az önzellen emberi jóság és altruizmus nagyszerű jelenségeit ismeri meg Amerikában, közelebbről Newyorkban az ember. Ott, ha látom többek között, hogy egyik ismerősöm teljesen tönkrement, saját hibáján kívül. Máról-holnapra elvesztette vagyonát. Lerongyolódott. Ilyen állapotban találkozott egyik ismerősével. Az csodálkozott ennek szerencsétlen megjelenésén és megkérdezte, mi az oka nyomorúságos külsejének. Ismerősöm elmondta.

Néhány nap múlva ugyanaz az ismerőse beállított a lönkrement emberhez és átadott ezer dollárt, hogy kezdjen valmit.

Aztán is szemeltartotta ezt a szerencsétlen ember, hogy milyen körülmények között él. És további erkölcsi és anyagi támogatással segítette. És ami mindennél fontosabb, ez nem elszigetelt jelenség, ilyenek számtalan esetben találkozhat az ember

— Ma ugyan azt mondják, hogy a mai gazdasági helyzet igen rossz. Azt mondja erre az angol: depression. En azonban az embereken nem igen látom a helyzet rossz voltát, inkább

csak úgy érzik meg a szemlélő, hogy valami nincs rendben.

mint én is, hogy három évvel ezelőtt felépítettek egy gyönyörű szanatóriumot, harmincemeletes épületkolosszust. Mire felépült, elfogyott a pénz, úgy, hogy már berendezésre nem jutott. Most ott áll a szép épület üresen, pusztul, mert nem tudnak pénzt szerezni a berendezésre. Vagy más oldalról: Newyorknak öt egyeteme van, orvosi iskolával. A leggazdagabb ilyen intézet a Medical centre Arnel, mely hatalmas felhőkarcolót építtetett a saját céljaira, ahol az orvostudomány legtekélyesebb képviselője van egész Amerikát illetőleg. Vagyona főleg papírokban, részvényekben volt ennek az intézetnek, melynek értéke kerekken harmadára csökkent az eredeti értéknek.

Igy az intézet anyagilag megintgott, de csak addig, amíg jelentkezik az az eddigi még ismeretlen mecénás, aki kiegészíti ezt a tudományos intézményt.

Minden bizonnyal el fog jönni ez a mecénás. Általában az egyesek nem sokat éreznek a gazdasági hanyatlásból, mert ma is tisztességesen megvan mindenkinek a megélhetése. A munka-

nélkülekről pedig a természetem gondoskodás történt.

Munkás táborokba gyűjtötték a munkanélkülieket, ahol foglalkoztatják őket és bizonyos kereseti segílyt kapnak, sőt még valami egyenruhával is ellátják őket.

A munkabérek minimuma biztosítva van. A Roosevelt-féle N. R. A. szervezet mindenütt ott van, mely centekből teremt elő a segítséget...

— Hogy mi van a magyarokkal? Óh, nagyon sokkal találkoztam, én is felkerestem őket, ők is engem. Mondhatom, hogy csak jót mondhatok róluk. Ma is van keresetük, tisztességes foglalkozásuk, jókedvük, mint általában a newyorkiak. Igen melegen érdeklődtek a hazai ügyek iránt honfitársaink és nagy reménység él bennük, hogy megváltozik rövidesen a helyzet és a rajtuk esett sérelem és igazságtalan békekötés reparáció alá kerül.

Jelen helyzetben sokat nem lehetnek, de tele vannak segítségi szándékkal kint élő, elszakadt véreink.

— Befejezésül még csak annyit: az amerikai ember szívében annyira gyökeret vert a demokrácia, hogy e nélkül el sem tudja képzelni az életet. Az

Bucus a leánycserkészőtáborból

A lemenő nap bitor sugarai tükrözödnék vissza a pisztrángos tó tükrében, hová utoljára kimentünk, hogy búcsút vegyünk Szilvásvárad legszebb részétől a Szalejka völgyétől. Alig tudunk megválni a pataktól, a fenyvesektől, a hegyektől, mik szászorososan verik vissza azt a nótát, amit a cserkészlányok dalolnak. Sietni kell táborhelyünkre, mert ma este bucsuzunk a falutól, táborozásunk ma gyullad fel utoljára. Mire hazatérünk sötét lett, a tágas iskola udvarán alig lehet mozogni, annyi ember gyűlt össze, hogy még utoljára gyönyörködjenek magyar nótáinkban. Az utolsó táborozást Cserniczky Béla körjegyző gyűjtja meg, nótás ajkát, vidám kedélyét valami érzés szállja meg, ami ott ül mindenki-nek lelkén, az elválás, a bucsu kellemtelen érzése.

A nótázó cserkészlányok dala száll a Mindenhatóhoz, kihez fohászkodik, kihez minden érzését kitarja hazája szomorú sorsa miatt. A falu apraja-nagyja velünk együtt dalolja a nótákat. Elérkeztem a legnehezebb pillanathoz, a táborozásnak végén bucsuzom mindenkitől, megköszönve a jó Szilvásváradiaknak, hogy atyai szeretettel fogadtak és támogattak bennünket. Ugy éreztük magunkat, mintha idehaza szeretleink között töltöttük volna el a két hetet. Kedves Szilvásiak, mi már elmegyünk, de a távolság nem lesz ellensége a szeretetnek. A szívünkbe zártunk benneteket örökre. Majd a főjegyző úr köszöni meg a falu nevében az elhangzott szíves köszöntést a felcsendülő a lányok aikán. Üres a tábor, most bucsuzik tőle, a dalosajku sok cserkészleány. Örömből töltött szép napok emléke. Még lelkembe visszavisszafér. Hogy így a táborot nézem el, erogy. Az én szívem is, mintha üres lenne. Vad égő kinnal felzokogva fáj, üres a tábor nincs lakója már. Nótánk dalunk elhangzott! A csillagos éjszakában, elhobbant táborozásunk utolsó lánja, az izzó parázs lassan elhamvad. S mindnyájan nyugodni tértünk meg egy éjszakára, de szeretet-

egész államot és annak intézményeit a legszegényebb amerikai is sajátjának vallja és tartja... Ottlétem alkalmával egyetlen rendeletet nem olvastam, se parancsot, de annál több kérelmet és figyelmeztetést. És ezekben a hivatalos iratokban is így van: a te rendőrséged,

a te hazád, a te haditengerészed.

Igy hangzik pl. a rendőrségi felhívás:

Segítsd a te rendőrséged, hogy sikerrel küzdhessen a bűn ellen.

Az egyes hivatalokban is azt éreztem, hogy az amerikai polgár úgy megy oda, mintha haza menne. És a kiszolgálás is olyan, mintha a tisztviselő is elsősorban azt érezné, hogy a fél feletese, sőt gazdája... Amerikában nincs nagyobb büne egy tisztviselőnek, ha az nem udvarias, nem szolgálatkés, ha a közönséggel szemben. Ha ilyen eset előfordul, akkor a legkisebb büntetés az, hogy elveszti az állását és örüljön, ha csak ennyit kap. A közönség és a tisztviselőkar között megteremtődött egy kölcsönös egymás iránti tisztelet és megbecsülés és az a tisztviselő elsősorban azt érzi, hogy ő van a közönségért és nem fordítva. Az idegenekkel szemben pedig még fokozottabb ez az udvariaság és kitűnő bánásmód... — fejezi be elbeszélését dr. Brunner Lajos.

Háromhónapos út, mely tele van az élet ezernyi megnyilvánulásával.

Képek, életek, történetek, cselekmények, melyek messze vannak a ma európai szemünktől, érzésünktől, életünktől. Messzebb vannak tőlünk, de a praktikus oldalát tekintve a dolgoknál és az egyetemes amerikai életnek, igen sokat tanulhatunk tőlük.

tünk örök mecése s lelkünknek világító lámpája ébren maradna!

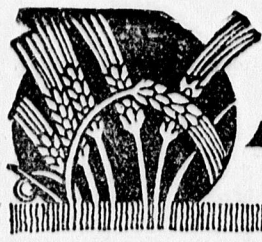
Másnap már nem is megy úgy a munka, összepakolunk, elrendezünk mindent, délben indul vonatunk Debrecen felé. A falu vezetősége kikísér bennünket, virágokat hoztak, hogy így is megmutassák szeretetüket. A vonat prűskölve indul tovább, mindnyájar zokogunk s kendőnk lobogtatása s sokáig látszik, mert a vonatunk a hegy mellett elkanyarodik. Még a templom a kastély látszik s a gyönyörű hegyek. Vonatunk lefelé halad, néhány óra utazás után elérünk az Alföldre. Nőt nem jön az ajkunkra, valami fáj mindenkinek nagyon.

Csak az uzonnánkat fogyasztjuk a jó étvágygal, azt is azért, mert szilvásvárad. A tábor legkisebb cserkésző alig győzőm kielégíteni, úgy látszik még mindig megmarad a 4 darab kenyér mellett. Lassan elérkezünk a Tiszához, itt már előtör a nóta „Szöke Tisza haragjában megáradt”. Ezt követi a többi, de mind azok anikbe Szilvásvárad szerepel.

Elnézem őket, s boldogság tölti el az én lelkemet is, hogy látom örülni őket s mindezt neked köszönjük tábor. Neked köszönjük kies Bükkös, kedves Szilvásvárad. Szép vagy hozzám, talán még jobban szertelek, mint eddig, hisz a szívem-lelkem ott maradt veletek drága bükki hegyek, kedves esobogó patak, madárdalos erdők. Lassan megindulok hazafelé egy dalt dudolva „Szívemben három szó van, csak ennyi Nem, nem, soha. Hiszünk e három szóban azért is: Nem, nem, soha. Arad Kolozsvár, Várad, Nem! lesz a mási soha. Megáldja még a magvart az ég. Lesz még úgy mint réges-rég...”

Szilvásvárad—Debrecen, 1934. aug. 8-án.

Kovács Julia, tanítónő, a 83-L. Bethlen Kata leánycserkészcsapat táborvezetője.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Magyarország zsirkivitele

Debrecen és vidéke mezőgazdái-nak minden időben egyik legszá-mottevőbb jövedelmi forrása volt a sertéshizlalás. A saját termésü tengerivel meghízaltja a saját ne-velésü állatait. Így a tengeri és a sertés is jobban értékesült, mint külön-külön eladva. Mint mellék-haszon megmaradt a kukoricaeső csutkája és a sertések után nyert primaminőségü trágya. Azonban a sertéskivitel nagyfokú visszaesése miatt a sertésárak jelentősen visszaestek.

Ma már az a helyzet, hogy a sertésvész elleni oltásokkal sikerült az állományt megmenteni, helyen-ként a tengertermés is tűrhető. Meg van tehát az anyag úgy állat-lan, mint terményben a hizlalás-hoz. Ezekkel szemben nincs a hi-zott sertéseknek elfogadható ára. Sőt, akik a piacot figyelik, hétről-hétre az árak esését tapasztalhat-ják.

A külföld, különösen Németor-zág nagymennyiségü zsirt volna hajlandó átvenni, azonban csak fe-lér árura van szüksége, húst nem vesz. Ugyanez a helyzet Csehor-szággal is. A csehek kevesebb zsirt ugyan, de szintén hajlandók át-venni hús nélkül.

Mint érdekességet megemlítjük, hogy a németeknek csak sima zsirt kell, a cseheknek ikrás zsirt. Eppen ezért a zsirkereskedelmünk most rendezkedik be arra, hogy a zsirt megfelelő átdolgozás után szállít-hassa Németországba.

Kormányunk látván a hús érté-kesítés körül fölmerült nehézsége-ket, a mult szerdán miniszterta-nácsban foglalkozott ezzel a kérdé-sel. A minisztertanács felhatal-mazta a földművelésügyi minisz-teriumot arra, hogy a belső szük-ségletet meghaladó hús felesleg ér-tékesítése céljából intervencionalis alapot létesítsen. Ezt az alapot úgy vélik előállítani, hogy minden ser-tés után, amely a budapesti piacra kerül, díjat szednek. Ez azt jelenti, hogy az élősértés minden kilogram-ma után 1 fillért kell befizetni az intervenció alapba.

Ily módon — az eddigi egy évi forgalmat véve alapul — körülbe-lül fél millió pengő jön össze, ame-lyet husvásárlásra fordítanak.

Az így összevásárolt húst meg-próbálják Olaszországban és Orosz-országban értékesíteni. Előbbiben nagy a szalámigyártás, utóbbiban pedig a huszfogyasztás. Igen termé-szetes, hogy legkedvezőbb lesz a magyar szalámigyárak helyzete, amelyek ha szalámiból nagyobb külföldi eladásokat tudnak biztosí-tani, fokozott mértékben foglalkoz-tathatják üzemeiket.

Ezen intézkedéssel, — amely az illetékes gazdaszervektől indult ki, — lehetővé válik az, hogy a gazda megfelelő áron tudja sertéseit érté-kesíteni. Nem adódik elő tehát az a helyzet, hogy a hizlalási idő végén ráfizet a gazda az árak esése miatt a hizlalásra.

Igen érdekes a németországi zsirt exportunk ügye. Ugyanis a Német-orzággal kötött kereskedelmi szer-ződésünk szerint 700 vagon vegy-tiszta — pure lard — zsirt vihet-tünk volna ki Németországba. Hü-

gener Valter, a német zsirközpont igazgatója el is jött Budapestre, hogy ennek a nagy mennyiségü zsirtnak a kiszállítását megtár-gyalja. Ekkor sült ki, hogy ilyen zsirt előállítására Magyarországon gyár nincs és nem is mernek ilyet felállítani, mert a 3 millió pengő-nyi értékü hussal nem tudnak mit csinálni. Szerencse lesz, ha az em-lített intervencionalis félmillió pengő ára húst el tudják helyezni.

Uj tárgyalások kezdődtek tehát Németországgal a rendes zsirt és szalonna kontingens felemeléséről. Ennek során a magyarországi ex-portőrök szalonnából kívántak na-gyobb mennyiséget. Ezt meg Hü-bener nem vállalta, mert Német-ország Hollandiából és Dániából olesőbb szalonnát tud kapni. Végre az a megállapodás jött létre, hogy a 700 vagonos kontingensből az idén 233 vagon szállíthat Magyar-ország. Tehát az új megállapodás

Hitelakció a Tiszántul állatállománjának helyreállítására

A Tiszántul megsegítésére a kormány számos akciót kezdeményezett. Ez a vidék Magyarországnak az elemi károktól leginkább sújtott vidéke és évről-évre szinte változóan nagy áradások pusztítják a vetést, vagy pedig aszály okoz helyrehozhatatlan károkat. Az évek folyamán a károktól sújtott vidék állatállománya igen megritkult, ami viszont a termőtalaj helyes megművelését teszi lehetetlenné. A kormány elhatá-rozta, hogy a Tiszántul gazdasági meg-segítésére gyökeres intézkedéseket kez-deményez. A közmunkák és egyéb se-gítségök csak kiindulást jelentenek és ezt most

nagyobb szabásu hitelakcióval akarja betölteni a kormány.

Arrol van szó, hogy a Tiszántul állat-

Lépfene és sertéspestis veszedelme

A Tiszántul egyes részein, de különösen Biharban a lépfene terjedőben van, ami összefüggésben áll a legelők rendkívüli kiszáradásával. A legelő állat a növényzet gyö-kerét kénytelen rágni, így a rájta levő földet, port is megeszi. Ezek tartalmazzák leginkább a lépfene bacillusokat. A megfelelő intézke-

szert az év végéig havonként 75 vagon zsirt és 18 vagon szalonnát vesznek át a németek.

Amikor ezzel a megállapodással a Külkereskedelmi Hivatal elké-szült, akkor az exportőrök kijelen-tették, hogy az említett mennyiség-nek a leszállításától is félnek mert hátha a hizlalás csökkenése miatt ez a mennyiség nem áll majd ren-delkezésre. Végül is 55 vagon zsirt és 18 vagon szalonna kivitelét vál-lalták és fenntartották a jogot to-vábbi 20 vagon zsirt kivitelére.

Az kétségtelen, hogy a húsérté-kesítés nagy gond. Azonban, ha már Oroszországgal felvettük a diplomáciai összeköttetést, koráb-ban és cserekereskedelem útján el-helyezhető lett volna a husfelesleg. Vagy ha nem is egészben, a meg-maradót rész külföldi nagyobb tö-megü szalámi eladásokkal kellett volna biztosítani.

A német kivitel ily nagymérvü lezsugorítása kereskedelmi mérle-günk romlását és gazdáink további elszegényedését jelenti.

Péterffy.

állománjának helyreállítására külön-leges hitelakciót indítanak már a közeli hetekben és ez a hitelakció kedvező fel-tételekkel és könnyű visszafizetési mó-dozattal álljon a gazdaközönség ren-delkezésére.

A hitelakció nem egy hitelkeretnek egyszeri rendelkezésre bocsátásából ál-lana, hanem több évre elosztva vehet-feltételek kedvezőek lenének, úgyhogy a gazdák a generálódó állatállomány hasznábol is eleget tudnának tenni kö-telezettségüknek. A hitelakció módozataira vonatkozó tárgyalások most foly-nak a földművelésügyi minisztérium-ban és értesüléseink szerint már a kö-zeli hetekben a nyilvánosság elé lép a kormány ezzel az akcióval. Valószínű, hogy a pénzügyminiszter és a szövetkezetek útján történik a lebonyolítás.

Biharmegye kapta a legnagyobb segítséget az aszálykárok miatt

A takarmányinség megelőzését szolgáló vetőmagakcióban, a köz-munkák mennyiségében és az őszi vetőmag-akcióban az összes vár-megyék közül a legnagyobb segít-séget Bihar vármegyének ítélte oda a kormány.

A takarmány vetőmag beszerzé-sére és szétosztására a maximális 30.000 P-t kpta Bihar, míg a többi vármegyék valamennyien keveseb-

bet kaptak.

A közmunkákból 60.000 P értékü közmunka rendeltetett el Bihar megye területére, ami az aratási munka nélkül maradt lakosság eredményes kisegítését biztosítja.

Az őszi vetőmagból 305 vagon vetőmag jut Biharra, míg Szolnok vármegye 300 vagon, Hajdu vár-megye 136 vagon, Békés vármegye 100 vagon vetőmagot kap.

Emelkednek a magyar loarak

Mindenütt keresik a kiftünö hírt magyar lovakat.

A gazdavidelmi rendelet élethe-lépése óta visszatért a mezőgazda-sági lakosság vásárlási kedve s a megnövekedett kereslet következté-ben emelkedőben van a ló ára. Ezt az áremelkedést az exportnál termé-szetesen nem mindig sikerül biztosítani, mert a külföldi piaco-ron más államok versenyével is számolni kell. Hidegvéri lovakban Jugoszlávia, melegvériekben pe-dig legujabban Lengyelország je-lent erős konkurrenciát. A magyar melegvéri lovak legfőbb piacaí Tö-rökország, Görögország, Belgium, Egyiptom, India és legujabban Svájc. Ezek az államok főképpen katonai célokra vásárolják a ki-tünö magyar lovakat. Hidegvéri lovaink kivitele különösen azóta vett nagyobb lendületet, mióta Né-metország a behozatali vámot 500 márkáról 160-raszállította le. Né-metországon kívül Ausztriába, Olaszországba és Svájcba szállít-unk még lovakat. Vágólovaknak fő-piaca Ausztria és kisebb mértékben Franciaország. Az orosz exporthoz fűzött remények nem valósultak meg, mert Oroszország egyelőre csak tenyészállatok iránt érdeklő-dik, már pedig a tenyészállatok ki-vitele nem áll a világhírű magyar lótenyésztés érdekében.

A GAZDÁK ÉRDEKÉBEN ERÉLYESEN HAJTJÁK BE A MALMOKTÓL AZ ÖRLÉSI ADÓT.

Az új termésrendelet végrehajtási utasítása alapján a pénzügyigazgatósá-gok nagyobb szigorral járnak el a lisztforgalmiadó fizetésével elmarad malmokkal szemben. Többek között az adótarozások miatt történő fogla-lásoknál a pénzügyminiszter utasítása alapján nem adnak helyet a lefoglat-búza felszabadítása iránti igénylések-nek. Ezt a rendelkezés a lisztforgalmi-adót pontosan befizető malmok nagy örömmel fogadták, mert a tároló ga-bonakészletek illetéktelen felhasználá-sa gyakran idézett elő zavarokat a lisztpiacon. A gazdák egy része ugyan-is kényelmi szempontokból aratás után a vámmalmoknál helyezi el gabonáját. Egyes forgólókével nem rendelkező malmok ezt a betárolt gabonát sok esetben a tulajdonos tudta nélkül fel-örölték, később pedig, amikor el kel-lett a gabonával számolniuk, szorult helyzetükben a hiányzó összeget úgy pótolták, hogy az örlési adóval marad-tak adósok az államnak. Ez a vesze-delmes játék gyakran azt eredményez-te, hogy a malmok, amikor már min-den oldalról meg voltak szorítva, csak hogy pénzhez jussanak, áron alul dobták piacra lisztlükét, a végén azonban a lisztforgalmiadó fizetésénél meg-akadtak. Az új rendelkezésnek az lesz a hatása, hogy a jövőben a gazdák csak olyan malmokhoz fogják tárolásra átad-ni gabonájukat, amelyek teljes garan-ciát tud nekik az átadott érték ellené-ben nyújtani és vagyonilag teljesen íóli áll. mert különben a lisztforgalmiadó fejében lefoglatl tároló gabonájukat egyszerű kifizetéssel nem tudják visszakapni, hanem igényperert kell sa-ját tulajdonuk megszerzése érdekében indítani.

IPAR ÉS KERESKEDELEM

Van-e remény a javulásra...?

Nyilatkozik a gazdasági helyzetről a ruhakereskedő, a posztós és a szabómester.

Hivatalos és nem hivatalos körök, minden optimizmus nélkül úgy nyilatkoztak, hogy gazdasági életünkben némi javulási folyamat indult meg és még azt is hozzáfűzték, hogy ez a javulás állandónak mutatkozik. Van benne valami. Ha jól körül nézünk csakugyan azt látjuk, mintha

a vállalkozási kedv nagyobb, a bizalom szilárdabb lenne, mintha már nem látszana reménytelennek a küzdelem

és a gazdasági élet sötét felhőkkel terhelt egén keresztül szűrődne valami kis fényugár, egy icipici kis fényugár, amelyet úgy hívnak, hogy

gazdasági jólét.

Szóval az optimista nyilatkozatok elhangzottak, magunk is tapasztaltunk valami javulás féltét, csak az a kérdés, hogy az az osztály, amelynek létkérdés ez a hajnalhasadás, az iparos és kereskedő osztály észlel-e hasonló jelenségeket. Az iparos műhelye, a kereskedő üzlete olyan, mint egy pontos, érzékeny műszer, amely a gazdasági élet minden jelenségeire reagál és rögtön megmutatja azt, ha javulás, vagy rosszabbodás állt be. Ezért határoztuk el, hogy közvetlen az iparshoz és kereskedőhöz fordulunk, nyilatkozzanak ezeken a hasábozon, hogy vajjon ők a megrendelések szaporodásában, az üzletük forgalmának emelkedésében érzik-e ennek a jobb időnek az előjvetelét.

A viszonyok rosszabbodása legelőször a ruházatkodáson nyilvánul meg. Természetesen ez magával hozza azt is, hogy a javulás ismét csak ezen a téren érezhető meg legelőbb. Ha a helyzet javul, mindenki igyekszik szebben és jobban öltözni. Ez az elgondolás vezetett bennünket akkor, amikor a gazdasági helyzet javulásával foglalkozó cikksorozatunkat a ruha- és posztókereskedő, valamint a szabómester nyilatkozataival vezetjük be.

Elsősorban a Grünfeld Adolf és Társa férfi konfekciós céget kerestük fel.

A cég junior főnöke Rónai Soma kézséggel állt rendelkezésünkre és arra a kérdésünkre, hogy a viszonyok javulása milyen mértékben nyilvánul meg a férfi ruhaszakmával összefüggésben, a következőket mondta:

— A forgalom a tavalyihoz viszonyítva csakugyan mutat némi emelkedést, dacára annak, hogy szezonon kívül vagyunk, amit annak lehet tulajdonítani, hogy az árak mérséklődtek és a mástéren is mutatkozó javulás folytán nagyobb tömegek tudtak bekapcsolódni a vásárlásba. Az árak mérséklődése szorosan összefügg azzal, hogy konfekció munkában csak magyar gyártmányú szövetekkel dolgozunk, amelynek minősége alig marad alatta a külföldi gyártmányoknak, ellenben a vám és szállítási költségeken nagy megtakarítást lehet elérni. Természetesen rendelésre dolgozunk angol márkájú szövetekből is, amelyet saját úri szabóságunk dolgoz fel. Érdekesnek tartom megemlíteni azt is, hogy a

viszonyok javulásának egyik pregnáns példája az, hogy vevőinknek nagy része, akik eddig készen vásároltak ruhát, áttértek a méret utáni rendelésre.

Összegezve az eddig tapasztaltakat, az elmúlt évekkel szemben határozott javulás mutatkozik és részünkről is a legjobb reményekkel és várakozással indulunk a most következő őszi szezonnak.

A fenti nyilatkozat után kíváncsiak voltunk, hogy vajjon milyen tapasztalatokat szerzett a posztókereskedő.

A fodrászok vasárnapi munkaszünetének megvilágítása gazdasági és kontárügyi szempontokból

Régen huzódó és megoldatlan problémája a fodrász társadalomnak a vasárnapi munkaszünet kérdése. Ez a megoldatlan és örök vitákat provokáló kérdés hol elcsendesedik a fodrász berkekben, hogy azután még elementárisabb erővel törjön fel és követelje a végleges rendezését, véglegest, mert ez ahogyan most van, nem tekinthető véglegesnek azok szempontjából, akik teljes egészében hívei a vasárnapi munkaszünetnek, mint ahogyan nem is lehet végleges, amikor már mondhatni, hogy egyedül álló ipari foglalkozás, ahol rabszolga módjára van lekötve a munkaadó a munkavállalóval egyetemben egész héten annak a reménynek kizárásával, hogy jön egy vasárnap, amikor is a mai kor elgondolásában a társadalom nagy közösségében, nem pedig onnan kizárva élhetné kulturális életét az az iparos, aki talán a legjobban ki van téve a ma idegekig ható gazdasági élet zivatarának.

A vasárnapi teljes munkaszünet ellenzői két okot szoktak felsorakoztatni a munkaszünetet kívánók érvei ellenében: gazdaságiakat és kapcsolatos kontárkérdést. Ebből a két szempontból kívánom megvilágítani ezt a kérdést.

Üzleteink a jelen állapotok szerint szombaton 9, illetve 10 óráig vannak nyitva, munka azonban legfeljebb 7 óráig van, vasárnap dacára a reggel 7 óras nyitáshoz, vendég csak 10 óra táján keresi fel üzletünket és a vége az, hogy zárt ajtóink mögött reszketve az esetleges rendőri asszisztálástól végezzük be a munkánkat esetleg 1 óra felé, miután a vasárnap mint olyannal le is számolhatunk, nem lévén benne semmi örömiünk. Az eredmény tehát most: egy gyenge szombat és egy még gyengébb vasárnap és egy csonka hétfő, míg munkaszünet esetén volna egy erős szombat és egy nagyon jó hétfő. Nem bizonyítható semmivel, hogy az egész heti forgalmat pótolja a vasárnap, viszont ahhoz kétség sem fér, hogy a hétfő délelőtt egy olyan veszteség a vidékiek szempontjából, ami

Feldheim Imre posztókereskedő is nagy meglepéssel beszélt. A javulás jelei a posztószakmában is feltétlenül kimutathatók.

— Van valami a levegőben, mondotta és én még nem csalódtam soha a megérzésemben. Sokkal jobb a kedve a vevőknek és nagyon sok az érdeklődés. Mást nem tudok mondani. Nagy reményeket fűzök az őszi szezonhoz.

A szabómester is reménykedik, csupa mosoly az arca Frank József úriszabómesternek, mikor mondja:

Annyit csalódtam már, hogy az utóbbi időben nem mertem hinni semminek. De most mintha megváltozna a világ. Mindenki bizakodik, én is. Valami kis javulás volt és úgy érzem, hogy végre az egyesbe vagyunk. Ránk férne már, hogy sikerüljön valami, mondja a bucsuzáskor.

A fentiek szerint csakugyan javult egy kicsit a helyzet. És ennek éppen ideje volt, hogy a kereskedő és iparos annyi rettegés után végre valami kis reménykedéssel indulhasson neki az életnek. — x —

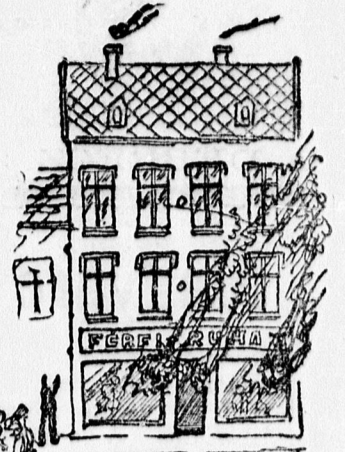
szinte behozhatatlan. Hétfőn akkor nyit a fodrász, mikor a vidék haza megy és kényszerűségről megelégszik a vidéki gyengébb munkával is és leszokik teljesen a városi kiszolgálásról.

Ennyit a vasárnapi munkaszünet közvetlen gazdasági megvilágításáról.

Ami a kontárügyet illeti, a vasárnapi munkaszünet ellenesek azt mondják, hogy leszokik a vendég a fodrászról, ha vasárnap nem tudja magát kiszolgáltatni és szaporodik a házhoz szaladgáló kontár stb. A gazdasági bajokat és ezzel egyidejűleg a kontárkérdést, most mikor nincs munkaszünet sem képesek megoldani. Az üzletek hétfőn takarítás ürügye alatt kinyitnak és számtalan eset bizonyítja, hogy bent kiszolgálás folyt. Ugyanez nem történhetne meg a vasárnapi munkaszünet esetében, mert vasárnap semmi indokkal nem nyithatja ki senki sem az üzletét és ez könnyen ellenőrizhető egy vasárnapi üzletlenség esendjében, míg a hétfőn dolgozók, amikor körülöttük folyik a munka észre sem vehető egy-egy besurranó vendég és az utcákon szaladgáló, sőt pedálozó fodrász tünder, kik részben iparosok, de nagyobb részben kontárok, szóval a vasárnapi ellenőrzés sokkal hatásosabb is lenne és éppen a vasárnapi munkaszünet volna az, ami rövid idő alatt megszüntetné ezt a kórt a fodrásziparban.

Ez tiszta és tárgyilagos megvilágítása a helyzetnek. Komoly ellenvetés a teljes vasárnapi munkaszünet behozatal ellen csak demagóg fogás azok részéről, akik felelősnek hitt állásban elvakítanak sokakat és tévesen állítanak be ilyen szociális kérdéseket, amelyeknek megvalósítása tényleg előbbre vinné ezt az ipart, úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben.

Ramminger István.

Tájékoztatásul közöljük, hogy azoknak, akik heti 50 filléres könyvecskéiket évtársulatunkból kiváltották és befizetéseiket pontosan teljesítik, az 1934. évtársulati könyvbe P 16.— az 1933. évtársulati könyvbe P 41.— az 1932. évtársulati könyvbe P 66.— az 1931. évtársulati könyvbe P 91.— van a mai napon befizetve.

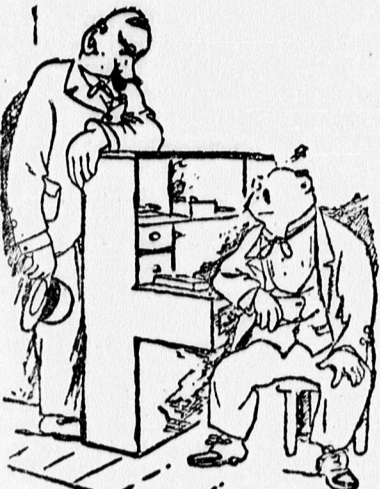
Befizetéses könyvecskék a félévtől kezdve is válthatók.

ORSZÁGOS TERMÉNY- ÉS GYÜMÖLCSBEMUTATÓ

Nemzeti munka a magyar földön cím alatt a földművelésügyi miniszter országos gyümölcs és termény bemutatót rendez egy nagyszzerű kiállítás keretében Budapesten szeptember hó végén. A magyar föld növényi termeléséből származó termelvények kerülnek bemutatásra, mely bemutatónak és kiállításnak az a célja, hogy az erre az alkalomra előző idegeneknek megmutathassuk, milyen kincseink vannak nekünk, melyek külföldi viszonylatban is az elsők között állják meg a helyüket. Export célokat szolgál első sorban a kiállítás, csak azután oktató célú, ahol a kiállított termelvények mutatják azt is, hogy mit hol, kik és hogyan természetnek.

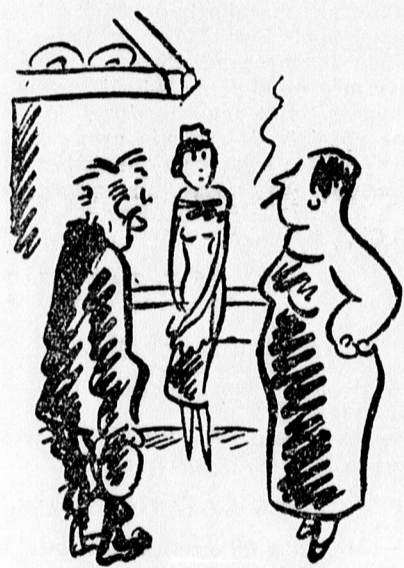
A nagyszabású kiállítás és bemutató munkálatai megindultak és a mezőgazdasági kamarák is bekapcsolódnak ebbe a munkába. A rendezőség értesíti a kiállítani szándékozó termelőket a kiállítás kezdetének idejéről, a kiállítással járó kedvezményekről vasuti jegy és posta szállítást illetően.

Judas Matyi

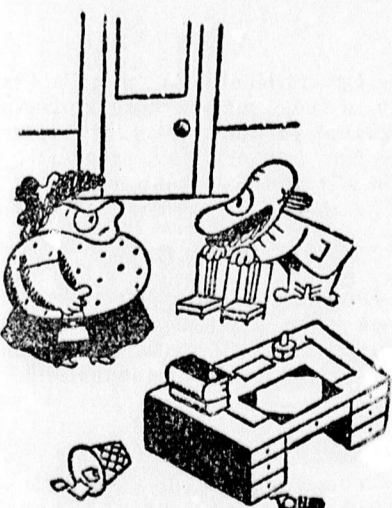
UR A HÁZNÁL.

- Beszélhetnék az urral?
- Micsoda urral?
- Aki itt a házban parancsol.
- Akkor forduljon a feleségemhez.

JÓ SZIV.

Koldus: Nagysága kérem, hetek óta nem láttam főlt ételt.
 Urnő: Mari, mutassa meg neki az ürügerincet.

KÖNNYŰ MONDANI

- Kérem, asszonyom, tessék helvet foglalni!

Bihari anekdoták.

A vitás forint

Néhaj Sz. Lóránd főszolgabírótsága idején P. Józsi volt a járási írnok, akivel nagyon megértették egymást. A főszolgabíró úr reprezentált, Józsi meg, aki kiváló közigazgatási fő volt, dolgozott. Egymás útjait tehát nem keresztezték, így a járásban minden a legnagyobb mértékben rendben volt.

Sz. Lóránd megunva a falusi életet, egy még nyugodalmasabb „sine cura”-ra, a vármegyei anyakönyvi felügyelővé nevezette ki magát (Bihar in floribus) így elkerült Ujfaluból s helyébe B. Gyuri bácsi került, aki a hivatallal együtt P. Józsit is örökölte.

Az iparendélyek kiadása körül Gyuri bácsi megjelenése előtt is az volt a gyakorlat, hogy egy forint a bélyeg, egy forint meg a kiállítási díj, ami a mindenkor járási írnok külön jövedelme volt, Józsi csak a régi gyakorlatot folytatta, midőn szedte az iparendélyek kiállításáért egy egy forintokat.

Ez azonban a törvény szerint nem járt, de már a nagyközönség annyira megszokta, hogy fel sem tűnt.

Gyuri bácsi azonban nagyon akkurátus ember volt s nem tűrt ilyen horribilis panamát (régí szép idők!) s így alig várta, hogy egy iparendélyt kérő jelentkezzen.

Nem sokáig kellett várni, rövidesen jött egy magyar iparendélyi kérvényével, amit Józsi nyomban átnézett s miután kiadható volt, közölte a féllél, jöjjön délután 3 órakor, hozzon egy forintos bélyeget és egy forintot, akkor majd megkapja az iparendélyt; s azal megreferálta az ügyet, az iparendélyt kiállította s Gyuri bácsival aláíratta.

Gyuri bácsi csak erre várt, már délután kettőkor beült az irodába s várta a 3 órára berendelt magyart hogy ezt a rettenetes panamát leleplezze.

A magyar jött is. Józsi elkérte a bélyeget, az iparendélyre ráragasztotta, átfírta:

— Hol a forint? — kérdezte.

Mielőtt a magyar átadhatta volna, kirobogott a szobájából Gyuri bácsi az ipartörvényt a kezében s mondja a magyarnak:

— Ne fizessen, nem jár! — s mutatja az idevonatkozó szakaszt s kezdi azt magyarázni.

A magyar inkább az iparendélyt szeretle volna látni a kezében, mint a paragrafust, különösen akkor, — midőn Józsi a következő kijelentést tette:

— Főszolgabíró úr kérem, ez jár, ezt én már szedtem Sz. Lóránd úr főszolgabírótsága alatt, elődei pedig az ő elődei alatt, ez a járási írnok fizetését pótló jövedelem.

Gyuri bácsi tovább erősködött, de nem jár érte semmi.

Józsi újra a maga igazát állította, míg Gyuri bácsi meg nem unta a vitát s szigorúan rászólt Józsi:

— Adja ki!

— Nem adom, — volt a stereotip válasz.

— Elrendelem, adja ki!

Józsi erre összehajította szépen az iparendélyt, zsebébe teszi s határozottan kijelenti, míg a forintot meg nem kapja, addig azt nem adja ki.

— Hát nem adja? — kérdi Gyuri bácsi.

— Nem, — mondja Józsi.

Gyuri bácsi egy pillanatig néz ezen határozott kijelentésre, majd derűs bonhomiával odafordult a magyarhoz:

— Adja hát oda neki a forintot, látja, hogy másként nem akarja kiadni.

Ami meg is történt.

Erre szent lett a béke.

Mindenki nagyon meg volt elégedve önmagával.

Gyuri bácsi azért, mert a törvényből ráolvasta P. Józsi fejére az igazságot, P. Józsi meg azért, mert az ő zsebében volt a forint, és a fejbe, pénz a zsebbe stb. elmélet alapján, a magyar is, mert ő megkapta az iparendélyt, áldást és békességet kívánva egymásnak, ment mindenki a maga útján.

Több rekrimináció ezután nem történt az iparendélyek kiadása körül.

Dr. Borsy Imre.

RANY LEXIKONJA

MATUZSÁLEM is láthatott sokat életében, bár vitamint nem kutatott soha életében.

MÁSOLÓTINTA az olyan csoda tinta lehet, amellyel sok zeneszerző dalt költeni szeret.

MATHEMATIKA leggyöngébb tudományom nekem s így a hónapokat könnyen, vigadva átélem.

MASZLAGOT is könnyen hisznek, látnak jónak, szépnek, ha kis selyempapírosba nyújtják át a népek.

MELLÉKBÜNTETÉS. Nős ember! Vessen csak magára, ha meglátogatja néha anyósa, a drága.

MESE. Volt egyszer egy főnök — itt a mese kérem — elhiszik vagy nem hiszik el: felelem'e bérem.

NEHÉZ ESET

— Hogyan sikerült Lenke operációja?
 — Jól, de később komplikációk álltak be.
 — Hogy-hogy?
 — Hozzá ment a sebészorvosához.

Kis vigiáték

Barátnők, ha találkoznak...

Burleszk-jelenet.)

Irta: Kiss István.

Jolán: Hallatlan... Mancsi, te vagy az? Mintha megöregedtél volna... Alig ismertelek meg...

Mancsi: Bizony, Jolikám, én is csak a kosztümödről ismertem rád. Ha jól emlékszem, öt-hat éve, mikor utoljára találkoztunk, szintén ebben grasszáltál...

Jolán: Tévedsz fiam. Ez annak az ikertestvére. De mit ezölz a kalapomhoz?

Mancsi: Mondd, Jolikám... Szabad őszintének lennem?

Jolán: Kérlek, ha neked ez élvezetet szerez...

Mancsi: Nekem igen, csak másoknak nem... Hát tudod, mikor a kalapodat megláttam, eszembe jutott boldogult masamódom definíciója, aki azt mondta: „Vannak fejek, melyek a legszebb kalapokat elrontják”.

Jolán: Te még mindig a régi gormoba vagy...

Mancsi: No, azért nem vagyok olyan régi... Mondd, te férjhezmentél már?

Jolán: Óh, igen... már két éve.

Mancsi: Őszintén szólva, éppen ideje volt kedvesem.

Jolán: Csak rajtam mulo?... Tudod, én elhatároztam, hogy csak akkor megyek férjhez, ha harmincéves leszek.

Mancsi: Én ellenkezőleg csináltam... Szigorúan elhatároztam, hogy csak akkor leszek 30 éves, ha férjhez megyek.

Jolán: Te megleheted... aki minden évben kettővel lesz fiatalabb...

Mancsi: De mond... mikor ismerted meg a férjedet?

Jolán (kis sóhaj): Sajnos... csak az esküvőm után.

Mancsi: Nem is tudom, kitől hallottam, hogy alaposan beleválasztottál. Olyan a férjed, hogy rossz ránézni...

Jolán: Óh, csak külsőleg olyan rémes. Különben nagyszerű kedély, és, a belső értéke arany... Belsője angyali.

Mancsi: Akkor, miért nem fordítod ki?... De csak most látom a ruhádat, Uj?

Jolán (felragyogva): Igen... Észrevetted? Na, ha már te is észrevetted.

Mancsi: Nem: lennél szives bemondani a szabónő címét?

Jolán (egyre boldogabban): Nagyon szivesen... Wahrmann u. 7... Cuki, ugy-e a ruha?...

Mancsi: Rémes...

Jolán: És mégis nála akarsz dolgoztatni?

Mancsi: Eszembe sincsen...

Jolán: De akkor, miért kérted el a címét?

Mancsi: Ajánlani akarom az összes barátnőimnek...

— Fügöny. —

Link és Haduva

Link bejön a kávéházba.
Pincér: Parancsol, Link úr. Valami finom vacsorát talán?
Link: Van maguknál fogas?
Pincér: Óh hogyné.
Link: Na, akkor akassza rá a kalapomat.
Haduva: Magának megint kedve van viccelni.
Link: Hogyne volna, nákor éppen ma kilakoltattak.
Haduva: Na és maga ennek örül?
Link: Hogyne örülnék, ezután nem kell legalább a drága házbért fizetani.
Haduva: De hol fog ezután lakni?
Link: Az magát ne agassza. A Piac utcán hallottam egy szép kétszobás lakást és mindössze havi húsz pengő a bére.
Haduva: Ugyan ne beszéljen. Hiszen olcsóbbak a lakások, de a Piac utcán mégsem lehet kétszobás lakást kapni húsz pengőért.
Link: Kí mondta, hogy a Piac utcán van az a lakás?
Haduva: Maga mondta, hogy a...
Link: Én csak azt mondtam, hogy a Piac utcán hallottam... Ugyanis egy ismerősömtől, de a lakás a Kerekes-telen végén van.
Haduva: Szóval maga megint frocizni akar?
Link: Szó sincs róla, de maga mindig félreért.
Haduva: Én meg azt mondom, hogy fanosra taposom magát.
Link: Várjon csak, előbb kérdezek valamit.
Haduva: Halljuk.
Link: Látott már maga szamárfészeket?
Haduva: Még nem. Hol lehet azt látni?
Link: Nézze meg reggel az ágyát, amelyikben aludt.
 (Két pofon és flegmőn.)

A REGGELI KÁVÉ.

Férj: Harminc éve vagyunk házások, de még ilyen jó kávét sohasem adtál, anyjuk.
Feleség: (magában) Hm... Csak nem adtam oda neki tévedésből a magam kávéját?

A GYÓGYSZERTÁRBAN.

A férj éjjel izgatottan rohan be a gyógyszerertárba:
 — Kérek tíz adag veronált.
 — Kinek?
 — Az anyósomnak.
 — Van receptje?
 — Az nincs, de itt van a fotográfiaja.

HA HAZAMEGYEK...
 (Füredi levél)

(Paródia Benyóvszky Pál »Ha visszamegyek!...« c. remek költeménye után.)

„Talán ellágyulva,
 sajgó bus szivemmel, vagy haragra gyulva,
 de hazamegyek...
 Sejtéd, lesz nemulass, csak otthon legyek!
 Szarka néni irt egy aljas levelet:
 Jó lesz sutba vágni — irta, — a kurám
 és nem hagyni magadra immár tégedet,
 kit gyermeked álmok ragadtak kupán.
 — Irtá: — Hogy sikra pattan a hunyó parázsából
 a szalma lángra gyullt bűbajos varázstól
 rég behorpadt melledd nagyot szippant újra
 tündéri kővéház csókos tanyáját;
 a szemed csillog és hurocs kedved előbujva...
 Feledni mertél te zsvány?
 Ott tul az élveken felfordult lakásom;
 már nagyon várja betoppandósom.
 Ott harsoghat hangom, reszketel férjem,
 hol kényre-kedvemmel tépázhatom fejét
 törhetem csontját; csókot majd ott kérjen
 s ott állja meg bátran a helyét...
 Ha hazamegyek,
 jöttemre eltűnnek a sarki legyek...
 Majd megmutatom én, hogy mit tud a féltés!
 Szavam búg, harsog az orrod felé:
 mit szenvedek, ó, ártatlan teremtes!...
 Csak akkor ne kerüli a szemem elé!...
 RANY.

Bugyi Sándor talpigás esetei
 Pircsen eresztettem le a tolvajra a löcsömet

Mermivelhogy még mindig akad olyan világtól elmaradt ember, akki járatlan az én házás íletem történetibe, hát mán csak elmondom, hogy Tót Sári, az első feleségem, akkítől régiesen elváltam, úgy került vissza hozzám, hogy rettenetes sokat szenvedett, oszt megszántam. Ő az elválásunk után szígyelletibe Mikepircsre költözött, oszt ott a bolon füvel firhe ment egy riszeges lókupeche, Micsoda Laciho, akki ütet sose tulta megbecsülni, nem úgy, mint én. Elig a hozzá, hogy ez a Micsoda Laci tavaly meghótt, mer meggyúlt benne a pájinka. Na hát, mikor én ezt az örömhírt meghallottam, elmentem a lúval Mikepircs kössighe, oszt felkerestem a Tót Sári hajlikát. Ipp a legszebb foglalatosságot folytatta az eszematta: hurkabelet tisztított az udvaron a ház előtt, az eresz alatt.
 Ahogy engem meglátott, a fejihe kapott, megszdült, oszt majd beleesett a tekenőbe. Hogy bele ne essék, odaugrottam hozzá, átalölletem a derekát, oszt a bajuszomat odanyomkottam a szájáho. Mikor újra felnézett, ellökött magátul. Aszonta, hogy mit háborgatom én ütet, nem sül ki a szemem, aszongya, hogy elkergettem annak idejibe azír a másíkr, pusztujjak előle, aszongya, takaroggyak ki a portájárul.
 — Nem megyek én, hallo-d-i Sári, mondok, avval újra meg akartam csókolni, de ahogvú eztet észrevette, betértette a számat egy darab mosatlan pacallal, mert marhabelsőrszt tisztított a lelkem. Hát ebbion pötvözössön esett ekkicsit, de azír, ahogy letörülttem az ingem ujjával a pacal hejjit,

megint csak utána kaptam én Sárinak, de ű bezalatt a házba. Én meg utána, oszt hogy mán ott nem tudott nagyon szaladgálni, megfogtam, oszt az ű szája szíjlivel dörzsöllettem le a pacal hejjit, mer az ingem ujjá nem vitte jól le. Ezír mán nem haragudott olyan nagyon, mint előbb.
 Elmeséltem oszt neki a keserves soromat, meg aztat is, hogy elválok Erzsóktul, oszt viszem ütet vissza, a régi fízsekbe. Nem akarta hinní, de mikor löcsre tett kézzel állítottam, hogy igazat beszílek, elkezdett ríni. Én is ríttam. Addig s addig ríttunk osztán, hogy odaki a kutya elhúzta a pacalt. De a mán saját mindegy vót. A vót a teshezálló, hogy Sárivál megkötöttük a bikít. Ennek az örömiré másík marhaböndöt hozatott Sári a mészárostul, oszt olyan ebidet főzött, akki után még az ujdonsült német birodalmi elnök és hímcellár, Hitler is megnyalta vóna a száját, ha Pircsig tulta vóna nyútani a nyelvít, bele egészen a mi közös tányirunkba. Na mer pacalt főzött csinóssal. Jól enlíkezett rá a szentem, hogy ez az ítel, akkiír ílek-halok.
 Hát nem is igenmozogtam én Sári mellől egy pár napig, mer sok egyéb más jó ítelekre is sort kerített. Egisz módos asszon lett ű belölle, mihóta a riszeges urát eltemette. Vót neki mindene, többek között két szép hízója is, akki úgy el vót mán hízva, hogy csak a kés hibádzott belölle. De nagyon is jól járt véllem Sári, hogy ott marattam nála, mer mír azír, hogy alig tötöttem ott két napot, mán is két tolvaj lopódzott be az udvarára és el akarta hajtani a két hízóját. Én vettem észre, úgy ífél tájba, hogy nagyon rőfögtek a díszítók. Kimentem oszt szíjjelnízni az udvarra. Nemsokára kilípett Sári is, de mire ű kijött, mán én akkorára le is ütöttem az egyik tolvajt a löccsel. Igen mer mír azír, hogy a másík zívány bement a díszítókho az ölba. Ahogy én eztet észrevettem, mingyá rázártam az ajtót, a cimborája meg megíjett, oszt a kerítísen akart átugrani. Mikor mán a kerítis tetején vót, akkor ütöttem: Jú-bon a löccsel. Na, lefordult onnan és olyat puffent, mint egy kolompfros telezsák. Mikor e megvót, masínát rántottam, oszt akkor látom, hogy mán nem is mozog a tolvaj.

— Micsinájjak mán? — mondok — Még baj lesz belölle. Hát azt cselekettem oszt, hogy befogtam a Nyalkát, oszt a megböldögült tolvajt felnyomtam a talyigára. Aszontam oszt Sári-nak, hogy hallo-d-i lelkem, én eztet a betyárt kiviszem a falun kívül az országútra, oszt otthagynom. Akkor nem tuggya meg senki, hogy én bölögitöttem meg. Hazalípek egyúttal Debrecenbe is. Majd írted jövök nemsokára. Te meg ídes, ki ne ereszd a másík tolvajt, hanem eriggy fel a kössígházáho, oszt jelentsd, hogy tolvaj van a díszító ölba. Ahogy ebbe így megvegyeztünk, én csakugyan vittem a hótt tolvajt kifelé a talyigán, de alig írtem fel velle az országútra, ehen jönnek rák szembe a csendőrök. Még a köszönísemet se várták meg, hanem egyenest azt kírdézték, hogy mit viszek a talyigán.

— Egy elkínszeredett embert. — mondok. — Az úton fekütt a porba mozdúlatlanul, hát felvettem. Mer én olyan jószívű vagyok, mint amilyen az irgalmas szamarítánus vót a régi Zsidó országba. Kérnyék meg az urak túlle, hogy íl-i vagy meghótt, mer én híába kírdem túlle, nem szólt semmit.

Hát a lett oszt ebbül, hogy engem még ott hejibe megvasaltak az enaját talyigámho hozzákötöztek és úgy hajtottak vissza Pircsre. Ott vallattak kí Előbb nem akartam tudni semmírt semmit, de mikor úgy megcsiklandoztak, hogy még a Szent Pétert is megláttam a mennvország kapujába, hát elmeséltem nekik a pírcsi sort, meg a löcsölist.

Na, visz hoztak oszt Debrecenbe ítt ípolltak tovább. Azt a törvínszíly nyomott egy kis esztendőt az ősz fejemre. Aztat leültem becsílettel. Azí csakugyan hazahoztam Sári. Most mán ű ípol. Erzsóktul még akkor elváltam hamaróson. Pedig úgy rítt hogy még mindig a fülembé cseng a zokogása. Hát nem mondom, jó asz szon vót ű is, de a törvín nem engedí hogy duflafelesítge legyík az embernek

CSAK 1 MOSOLY!

ÉLETBÖLCSESSÉG.

— A pénz nem teszi boldoggá a házasságot.
 — Azt nem, de legalább vigaszt nyújt a boldogtalan házasságerít.

PÉNZÜGYEK A GYAKORLATBAN.

— Mi lett a tervezett Takarékosági és Hitelegyletből?
 — Feloszlott. Minden tag csak hitelt akart, de takarékoskodni senki.

FŐZÉS-TUDOMÁNY

— A japánok kétezer módját tudják hogyan lehet a rizst elkészíteni.
 — Azt tudja a feleségem is, csak éj azt az egy módot nem tudja: hogyan kell jól elkészíteni.

A KOR.

— Egy történettudós megállapítja, hogy a nők már a középkorban is használtak szépfűszereket.
 — Nos, ami azt illeti, szépfűszereket a nők most is inkább a középkorban használnak.

A VENDÉGLÖBEN.

— Pincér, ez a kotlet nagyon gyanús nekem. Nem kaphatnék helyette egy naturszeletet?
 — Hogyne. kérem. Azonnal átdolgozzuk.

SZÜLŐI GONDOK.

— Olyan nagy bajban vagyunk a fiukkal! Az apja azt akarja, hogy keskedő legyén, én inkább tudományos pályára adnám, ő pedig a fejébe vette, hogy színész lesz!
 — Hány éves?
 — Négy.

további tettelességét. Palkó sírásu unokanővéremet is kicsalta szobájából és Micike most az egyszer nem kerülhetne el méltó büntetését... Úszonáig a gyerekszobába lett

Dakszi szökése

ALLATREGÉNY.

Irtó: Czeglédy István.

MÁSODIK KALAND.

Akkor már nyár volt, mikor egy este Maki a terével előállt nekem. Kis gazdám levizsgálták, de nem mehessek vakációmra, mert megbuktak. Később annyit kivéltem, hogy nem is annyira valami bukás volt a baj, hanem az, hogy kis gazdám hazahoztak két könyvet, amit ok bizonyítványnak neveznek és abba valamivel több volt beleírva, mint amennyinek kellett volna. Egészen kicsi differencia lehetett... Talán jól volna beírva lenni és négyes annyira szívére vette, hogy berepedte remélés után szobájába a két gyereket és kezelés alá vehette nyitván, mert nem sokára olyan fájdalmas, síró és jajgató hangok hallatszóltak, mint mikor a betegek szoktak lenni. Aztán kijötték kis gazdám kisírt szemmel és én szomorúan kullasztam utánuk szobájukba. Másnap jött egy szemüveges, szigorú ember hozzánk, aki rémségesen kíváncsi természetű lehetett, mert mindenféle termérszótokat kérdezett tőlük és baragudott, amiórt kutvábeszűtetemre esküszöm, hogy ezuttal kis gazdámnak volt igazuk, mert azok olyan dolgok voltak amire magam sem tudtam volna válszt adni. Nem is valami értelmes dolog volt az. Néhányat megfigyezttem magamnak helyük... Egvik órán azt kérdezte Feri, hogy mi az az ablatívus abszolutus? Aztán meg valami olvasni, hogy mondia meg a facio igének a passiv coniunctivus praesens imperfectumát. Szegény gyerek persze nem tudta, de ezen nem esodálkozoz, magam is zavarba jöttem: volna, ha illyesmii kérdeztem volna, ha illyesmii kádtam, de ezuttal én nem tudtam segíteni rajta... Azóta az eset óta azonban kevésbé irigylem az embereket főként, mikor meghallottam, amiket Jancsitól kérdeztem. Azok meg az előbbinél is cifrábbak volt-

számúze, hogy elég ideje legyen eddig elkövetelt gonosz-ágni fölött elmékedni... (Folytatjuk.)

lak... Valami ásványokról lehetett szó, csak azt tudom, hogy ezt a futószót is mondják, hogy: pentafonido dekaeder. Erre már nem bírtam tovább és bangosan esatolva kikérkedtem. Nem tudtam tovább halgatni kis gazdám kímását és elhatároztam, hogy legközelebb a láb-ikrájába fogok kapni annak a keletemellen embernek.

Ezután a kis kitérés után hadi számológát be végre a Maki lervéről. Mert Maki már régebben süttögt nekem különböző dolgokat. Elmondta hogy az a hely, ahonnan öt elhoz-lák egy hatalmas öserdő, tele esodí-soskkel. Ott az ember egész nap csak az erdőben sélál, a szívia a jó, illatos levegőt és ha megéheznek, gletten-nyomon enniválót talál. Ott ninesenek gazdák, mindenki szabad és független... Es Maki azt is monda, hogy szoktunk meg gazdánkól, aztán ő el fog vinni engemet is oda az ő hazájába. Sokáig ellent tudtam állni a csá-bításnak. Sajnáltam a jó helyemet, meg őszintén szövla a gazdátam is... En meg voltam vele elégedve. De a Maki olyan ragyogó színekben festette le előttem a nagy szabadságot, ami az új hazában vár ránk, hogy megszédültem. Fialat voltam még és nem nagyon meleg nyár volt. Gyvörvő napok és mi amióta kis gazdánk megebuktak, nem mehetünk még csak a szokott sétánkra sem. Beismerem, engedtem a Maki csá-bításának és egy este kapuzárás előtt kúsurantunk az ajlón. Nem szóltam a szokásról senkinek, még csak szü-leimnek sem.

Tudomány-olvasmányokban

Irtó: Keresztessy István.

A méh. Minden gyerek tudja, hogy a zümmögve virágról-virágra szálló méhecskét úgy szokták emlegetni, mint a szorgalom és takaré-kosság mintaképet. Kora tavaszról késő őszig gyűjti a mézet télire. Azt azonban már kevesebben tudják, hogy a méhek sem mind egyforma szorgalmasak. Ugyanis a méhesalád-

agjai három csoportra oszlanak... A királynő, melyből csak egyet-lea tagja van a méhesaládnak: ez rakja a petéket... a dolgozók, ezek a szorgalmas kistesztű méhek, akik összegyűjtik a mézet és virágról... Ezenkívül vannak a vaskos erős herék, munkátlán, he-nyélő, falánk népség... a dolgozók nem is soká tűrik meg maruk kö-zöld, a rajzás után elűzik, vagy meg-ölik őket.

A méhállam legmozgalmasabb napja a rajzás... Ez akkor követ-kezik be, mikor a fiatal királynő ki-fejődött és kibúvik a sejlől. Ekkor az öreg királynő, mintha csak uralmát féltene, fiatalabb társától felkerelkedik a méhesalád egyik ré-szevel és kirajzik a kaputól... A fiatal királynő pedig a méhesalád másik csoportja felett átvészli az uralmát, amíg majd ötlet is el nem tűzi a másik és még fiatalabb király-nő jelentkezése...

A kiszállt méhek egyideig nyugta-lannul repülnek, majd leszálnak egy közeli fára. A jó méhészt ez nem ér-i váratlanul már készen tart egy üres fűket... Ilyen érdekes egy méhesa-lád élete.

Pénzecke esetei

Irtó: Kiss István.

Monthalon, teljesen lesújtott ez a hálálán bánásmód, mely egyáltalán nem méltányolta esillogó külömet gyerekek a zsebébe...

Laci — így hívják a gyereket — jókedvűen dugott be maszatos zse-bébe, ahol minden eddigi képzele-tet felülmuló méltatlan társaságra kerültem... Melleltem kopott go-lyók, egy tépelt lapu notesz és né-hány ócska gomb szorongott... ezen a rettenetes helyen töltöttem egy éj-szakát...

Másnap a gazdám iskolába ment, ahol büszkén dícselkedett velem a fiúknak. Kezdtém magamat némileg jobban érezni. Lám csak! Mégis érek én valamit. A napugár meg-csilllant rajtam és úgy ragyogtam, ahogy csak bírtam... Némileg fel-bosszantott, hogy az egyik gyerek, valószínűleg irigységből, lekicsiny-lő megjegyzéseket tett rám. Azt mondta gazdámnak: — Mit henegezz azzal a vacak-

egypengőssel?... Nekem öpöngős: van odabaza a perselyemben... Tiszára látszott rajta, hogy irig-y-ségből beszél. Gazdám mégsem mu-fogatott tovább, hanem zsebvégőtti. Nem sokára meg is kezdődött a tan-tás. Ezt onnan vettem észre, hogy Laci, aki nagyon félt a feleléstől, mert semmit sem tudott, idős-en csapkodta combját a pad alatt és közben nagyokat ütogetett a fejem-re.

Ennél a gazdámnál sem volt azon-ban sokáig maradásom. Mikor röl-ben az iskolából hazafelé ment... barátjával együtt betért egy cuk-rászdába... — Kérek két tölesér fagyallatot, — mondta harsányan... és engemet siveit a zsebéből... Velem fizette si tartozását és ettől a perctől kezd-ve a cukrász tulajdonába mentem át, aki belokott a fiókba.

A három bicsak

— Hol volt, hol nem volt, mikor volt, merre volt, azt nem tudom bi-zonyosan, de az Operenciás tenge-ren innen történt ez a história, any-nyi bizonyos.

Rejtenezes nagy erdő mellett, hón-aljig éró füves réten legeltette Jankó az ezüst gyapjas birkait. Eppen ti-zekeftő volt, se jobb, se kevesebb. Hőféhér birkák voltak mind. Mindegyiknek ott volt a homlokán egy arany csillag. Hej messzi földön híres birkák voltak ezek! Arról vol-tak híresek, hogy piros pünkösd hajnalán elhányták gyapjujokat. Ez a gyapju mérő ezüst szál volt és bi-zony pengő érecé kalapálhatta az, aki öszegyvűjtötte. Vigyázott is rá-juk Jankó, de szörnyen. Bizony, mert megmondta neki a gazdasszony, hogy egy százesztendő öregasszony, hogy: — Te, ha egy szál birka vész is el, elpusztítalak a föld színéről. Jankó hát zsebre dugta a bicsakot és birkái után látott.

Háiba kereste, hiába kutatta őket, csak nem talált meg egyet sem. Már kült állít baba, biztos, hogy gazd-asszonya elpusztítja a föld színéről. Elszonyolodott Jankó, de szörnyen. Lekuporodott az út szélére és keser-vesen sírni kezdett.

Amint ott sírt, hát csak elibe-toppan ám egy ősz öreg ember; tal-pig hófehér szakállá volt. S azt mondia a öreg ember: — Mi bajod, kis fiám? — Hej öreg apám, kiesett a vi-lágnak a feneke! — No, no; lesz az még rosszabbul is.

— Nekem már aligha. — Beszélj már, hol szorít a bak-kancs! — Hát, öreg apám, így és így... s azzal elmondja Jankó töviről-he-gyire az esetet.

Jankó nézgett erre is, arra is. Nem látott senkit. Megint csak hallja ám a hangot: — Szeretnél bejutni, ugye?

De már erre csakugyan körülné-zám a Jankó s azt látja, hogy fent az üveghegy leges legtelején egy ö-k-fennnyi emberke gubbuszt. Ennek is akkora feje volt, mint egy sütlök, meg piros volt a szeme.

Ez a kis emberke egy csodálatos dalba kezdett. — És — akár hiszitek, akár nem — a kapu birtelen megszűnt mo-zogni.

Hej, Jankónak sem kellett föbb. Hamarosan odaugrott, aztán előkap-ta a három bicsakot és nyisz-nyisz, levágta a három selyemfona-lat.

Hej, akkorát dördült erre a le-omló üvegkapu, mint egy öreg ágyu, az üveghegy meg keltchasad.

Jankó bizony nem nézett sem jobbra, sem balra. Előtte volt a lá-gas út, hát csak egyenest előre! Ha-marosan elért az üveghegy tulsó ol-dalára. Gyönyörű szép vidék lártul szemre elé és látta ám, hogy tizenkét pici manó csak úgy terelgeti eléje a tizenkét birkát. De hát soha olyalt Merő arany volt mindnek a szőre, a homlokukon meg egy-egy gyémánt csillag tündökölt. A legelőn kaplak-tyú lábra. No meg hát ott halálko-dott a manók királya, hogy: így meg úgy, fiam, fogadd el ezt az ajándé-kot! Aztán csak odaad ám Jankónak egy tarisznya gyémántot meg rubin-tot.

Ezzel aztán Jankó hazafelé indult nagy vigyázva terelgette maga előtt a gyönyörű birkákat.

Nagy sokára haza is ért. Hej, már várta ám a gazdasszonya künn a kapuban, hogy így meg úgy elpusz-títja. De mikor meglátta a tizenkét arany birkát, mit gondoltok, mit csinált?

Mit? Örömben egy nagyot kiál-tott és egybe olyan szép királyki-assyony vált belőle, hogy soha olyalt!

— Hát, hogy és hogy...? — kér-di bámulva Jankó. — Megváltották a varázs alól, azt mondia a szép királykisasszony. Mi lett a vége? Az lett a vége, hogy papot hívtattak és megtartották a lakzt. Nagam is ott voltam, jaj de jól mulattam!

Mi az oka, hogy Debrecenben és általában Magyarországon kevés az autó

Az évek óta folyó céltudatos munka által Debrecen hovatovább világvárosi külsőt kap. Gyönyörű palotákkal szegélyezett utcák épültek, parkok, terek, középületek létesülnek és az ideérkező mégis úgy érzi, mintha valami hiányozna, valami nem lenne rendben. Es rövid gondolkodás után rájön, hogy az utcák olyanok, mint az üres véretek, hiányoznak belőle a táperőt szállító vérszettek, a forgalmat lebonyolító szállítási eszközök. De különösen hiányoznak az autók.

Ha az ember összehasonlítást tesz egy ugyanolyan népességű nyugateurópai várossal, mint Debrecen, akkor látja, az ember a különbséget. Debrecenben nagyon kevés az autó. Az ember, ha végig megy a debreceni utcákon, mást nem lát, csak lóval vontatott járműveket, amelyek meglehetősen nagy esatlóssággal és fülsiketítő zajjal közlekednek. Arról nem is beszélve, hogy a járművek mennyire rongálják az aszfalt utakat és mennyire falusias külsőt kölcsönöznek Debrecennek. Ma az a helyzet, ha egy szebb nagy autó a debreceni utcán megáll, úgy nézik az emberek, mint egy sosem látott csodát és egész embergyűrű veszi körül. Pedig ez még nem is olyan nagyon régen nem így volt. Talán egyetlen egy iparág sem fejlődött úgy ki a háború után, mint éppen az autó ipar és a vele kapcsolatos kereskedelem. A háború után beállott nagy konjunktúra alkalmával megindult kereskedelem és ipar magával hozta a nagyobb mozgást és gyorsaságot és a gyárak, valamint magányosok egymásután vásároltak autót. Gombamódra szaporodtak az autó vezérlőképzőiskolák, garázsok és benzinkutak, amelyek alig győzték kielégíteni az igényeket. Lehet mondani, hogy ebben a szakmában nem volt munkanélküli, sőt kevés volt az utánpótlás. Ez az állapot egészen 1930-ig tartott, amikor egyszerre beállott a stagnálás. Új vásárlások nem voltak, azok, akiknek autójuk volt vagy hamarosan tudták rajta, vagy pedig az autót leállították, a sofőrt elbocsájtották.

Mi volt ennek az oka? vetődik fel a kérdés, hogy így egyszerre megállt ez az üzletág. Az, hogy drága az autó üzemben tartása. Emiatt csökkent meg az emberek vásárlókedve és emiatt állították le az autótulajdonosok kocsijukat. Magyarország mindennemű autókülkötésről, benzint, olajat, gumit vámkülkülödről hoz be, ez bizony megdrágítja az autótartást. De nem csak itt van az autó előnye, az állatvontatással szemben, mert ha nem használom, nincs semmi költségem rá. De jött a közúti adó, mely egyszerre megnehezítette az üzemben tartást. 1928-ig az volt a helyzet, hogy az autótulajdonos a képviselőnél megvette a neki megfelelő és anyagi viszonyaihoz mért kicsi, vagy nagy autót. Lefizette a vételárat, fényűzési adót, a vizsga illetéket és ezzel megszűnt minden gondja az autóval kapcsolatban. Ha menni akart, vett üzemanyagot, ha nem ment, nem volt semmi kiadása. Más a helyzet, amióta az ugynevezett közúti adó rendszert behozták. Henger-

űrtartalom szerint állapították meg az adót, tekintet nélkül arra, hogy az autó mennyit van használatban. Ma az a helyzet, hogy a gépkocsi gazdája nem megy az autójával, akkor is fizetni kell az adót, pedig ez meglehetősen magas; kocsi szerint váltakozik, 100 pengőtől felmegy egészen 600 pengőig is. Ez az oka, hogy az emberek szabadulni akarnak az autójuktól és ha nem tudták megfelelően értékesíteni, inkább leállították. Itt kettős károsodás érte az államot. Egyfelől megszűnt az autódó fizetése, másrészt állásnélkül maradt a kocsi sofőre, aki beállt a munkanélküliek szomorú regimentjébe és mint nem fogyasztó egyed csak a köz terhére volt. Azután károsodott az állam a benzin és olajjeladásokból neki járó adó elmaradás révén is.

Folytathatnánk tovább ezt a listát, hogy kik károsodnak ez által. De egyet le lehet szögezni, hogy senkinek haszna nincs belőle.

A magyarországi autósok régi kívánalma már, hogy ez az állapot meg szüntessék, de eddig eredmény nem mutatkozott. Pedig ők szívesen adóznának tovább is, sőt az adó magassága ellen sem tiltakoznak, csak a mostani adózási rendszer miatt. Ők többet szeretnének fizetni, csak nem negyedvenként, hanem akkor, amikor az autót üzemben tartják. Régi kívánása már minden autótulajdonosnak az, hogy vezessék be a benzin adót. Ez abban állana, hogy felemelnék a benzin árát egy pár fillérrel, amely a kincstárt illetné meg. Ez lenne a legigazságosabb, mert ezt csak akkor kellene fizetni, ha üzemben van a kocsi. Ez nem is olyan kivihetetlen idea, mert természetesen a most leállított autók tulajdonosai azonnal kiváltanák a rendszámot, azonnal megindulna az autó élet. Külföldön ezt már mindenütt megtették, sőt Németországban, Hitler, mint új kancellár azonnal eltörölte az autó adókat, és azóta a német gyárak alig tudják produktumaikkal ellátni a vásárló közönséget. Mussolini ugyanezt tette.

Reméljük, hogy az illetékes tényezők tesznek ebben az ügyben valamit és itt is autódudálástól lesz hangos az utca és újabb, ma parlagon heverő dolgozni vágyó kezek kapcsolódhatnak be a nemzetépítő munkába.

Sz. T.

HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező:
Kincseshalom u. 5. sz. a. házasságtalan,
Papzug 19-22. sz. a. parcella 7 hold 10 négyszögöl,
Lovászug V. sz. 8 kat. hold 976 négyszögöl.

Délisoron lévő 541.40 négyszögöl és a

A repülőtér melletti 1 kat. hold 1434 négyszögöl területű ingatlanokat árverés útján kívánom bérbéadni.

Az árverést f. hó 16-án délelőtt 9 órakor a gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet 12. számú szoba) fogom megtartani. Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők
Debrecen, 1934. évi aug. hó 11.
Polgármester.

800/1934 au.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasuton, akár posta útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeit — bor, sör, hus és szeszes italokat — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál

a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatalt utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, mi-

nek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegéig terjedő bírsággal elmarasztaltatik.
Debrecen, 1934 augusztus hó 8.
Városi Adóhivatal.

APROHIRDETESEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szög 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Házasság

46 éves asszony házasság céljából megismerkedne idősebb, esetleg nyugdíjas, vagy elvált emberrel. — Kis házam van, teljes című levélre válaszolok. „Igaz hűség” jellegre kiadóba. 1240

Polgári

családból, nősülés céljából, vagyonos nyugdíjas megismerkedne 35-40 körüli nővel. — Levelek „Magános” jellegre kiadóba. 1180

Levelezés

U. D. jelzett időben ott leszi; ha nem, részletes címet kér. 1377

Erdélyi flekken a „Bagolyvár” vendéglőben. Hfd ucca 14. szám. 247 8. 31.

Margit- szálloda (pansio) megnyitja a Halász-féle vendéglőben, (Margitfürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezés. Nvaralóknak, s üdülőknak, sportolóknak kedvezmény. Közel a gróvfürdőkhöz. — Stadionhoz, villamos megállónál. Telefon sz. 10-24 973 9 31.

Igazolványba fényképeket tőkéletesen és meglepő olcsón készít Berzéli műterem Ferenc József ut 38. 711 vv

Alkalmazást nyer

Tanulói vagy kifizető felvétel Zsurza fűszerkereskedő. Árpádtér 39. 1987

Gyermektelen házmester szeptember 1-ére felvétetik. Értekezni délután 1-2 óra között. Bocskay tér 2. 1163

Önálló

munkálkodásra kizsardaságba szorgalmas, megbízható embert felveszek lehetőleg idősebb családtagnak, ki a szőlőhöz ért. Honok u. 72. 1179

Házmestertől

gyermektelen házaspárt pincszobába házmestertől azonnal felveszek Sámsoni ut 9. 1189

Cipészegedek állandó text munkára — felvétetnek. Somogyi, Kassai ut 23. 1192

Jócsaládból való kiutó felvétetik. — Homokkert, Szabó Kálmán u. 25. Fűszerüzlet. 1201

Kommenció kocsi, 16 éves fiával azonnal felveszek. Jókai u. 22. 1211

Ügyes, megbízható kifizető keresek. Kerékpártulajdonos előnyben. Nagy Dániel, Csapó 100. 1213

Gazdatiszt felügyelő, ispán keresetlik, uradalomban, — biztosítékkal és anélkül azonnalra. Meszena u. 26. sz., második ajtó. 1339

Cipészegéd felvétetik, text munkára József kir. herceg ucca 7. szám. 1337

Jómunkás cipészegedek felvétetnek. Hatvan ucca 36. 1369

Cipészegedeket felveszek, Blander, Könyök ucca 10. 1368

Cipészegedek felvétetnek. Nyomatató ucca 16. szám. 1229

Tanuló felvétetik úriszabóshoz. Ugyanott varrógép eladó, Bethlen ucca 14. 1232

Kifizető vagy tanuló felvétetik. Vágó László fűszerkereskedésébe, Teleki u. 71. szám. 1256

Cinész- és eszmadiaszegedek felvétetnek, Herskovicsnál Csapó ucca 18. 1248

Házmestertől, rendszeres (keresettel birón) szobaleány teendőért, lakással, fizetéssel felvétetik, villába. Barna ucca 4. 1268

Jóbizonyítvánnyal gyermektelen házaspár, házmesternek felvétetik, Magoss György-tér 16. szám. 1270

Pénzbeszedőt, tagváltót, magas jutalékkal felvesz a Ház-tulajdonosok Egyesülete, Széchenyi ucca 1. 1276

Jócsaládból tanulót, vagy kifizetőt felveszek, augusztus 15-re, özv. Runvald Gyuláné, Szent Anna ucca 27. 1382

Gazdatiszt, elsőrendű elhelyezkedést talál, miután önállóan gazdálkodik jóvelmet tetszése képen fokozhatja. Garancia-képeseknek felvilágosítással szolgál Bakóczy, Piac ucca 40. 1294

Kifizető, vagy tanuló felvétetik, Faragó Béla fűszerüzletébe, Rákóczi ucca 45. 1310

Állandó munkára, elsőrangú fodrászeged felveszek, Barna, Csapó ucca 1.

Alkalmazást nyer

Megbízható jobb nőt mindenes szaknőnek 3 tagú családhoz keresek. Dr. Lieder manné, Kálvin tér 3. 1181

Tisztességes ügyes szobaleány felvétetik 15-ére. Miklós u. 19. szám. 1126

Szakácsnő aki internatusi főzésben gyakorlott, vagy tömeges főzéshez ért, alkalmazást nyerhet Nyiregyházán Rothermere Diákotthonban. 1183

Mindenes, vagy bejárónő jó bizonyítvánnyal felvétetik Arany János u. 20. keresztépület. A

Mindenes bejárónőt jó bizonyítvánnyal 15-re felveszek. Jelentkezés kedden délelőtt Thalv Kálmán ucca 6. 1230

Felsőréssz tüzőnő felvétetik azonnal vidékre, Értekezni Csokonai u. 27. 1237

Gyermekszertető komoly nőt keres hivatalnok házaspár. — Megkívántatik háztartás minden ágában gyakorlottság, önállóság, hosszabb bizonyítvány. Cim a kiadóban. 1266

Bejárónőt, megbízható, jó bizonyítványokkal délelőttre fogadok. Hunyadi 24. I. emelet. 1311

Alkalmazást keres

Ügyes, erős, képzett siketnéma fiúkat inasnak kiad a siketnéma intézete. 1099

150 pengő kaucióval állást keresek pénzbeszedő, vagy ehhez hasonló. Közvetítőt díjazok. „Komoly” jellegre. 1334

FÉRFI ÖLTÖNY
Nesztítés és vasalás
csak 3 pengő
Vesz, kelme festő
Arany János ucca 20. sz.
Gyász esetében 24 óra alatt fest

Fehérnemű
varrónót, önálló szabászt, állandó munkatársul keresek. Styl szalon, Széchenyi uca 16. 1378

Perfekt
gépírónót felveszek. — Cím a kiadóban. Jelenkezés 8—10-ig. 1384

Kéziszővők
felvételnak Rothermerre uca 7. 1285

Alkalmazást keres

Mosni
takarítani házhöz megyek, 1—1.50-ért Varga Róza Erzsébet uca 105 123 8. 10

Házvezetőnek
ajánlkozok magános urhoz helyben, vidékre, tanvára is Olajító 56. 1216

Péküzletbe
ajánlkozom eladó nőnek díjtalanul, Jókai u. 13. 1221

Jobb családból
való középkorú nő házvezetői állást keres idejében magános urnál, betegnél szakavatott ápolónő, gyermeknél gondozónő, — vidékre is elmegy. — Özv. Dömötör Béláné. Rákóczi uca 30. 1326

Gazdasszonynak
megyek tanvára, falura, Vendég uca 29. második ajtó. 1299

Ajánlat

Felváltom
aprópénzre tudásmat hogy ön is takarékoskodhassék és a drága márkákkal szavatoltan egyenrangú kimért háztartási, kozmetikai és higiénikus cikkekhez fillérekért hozzájuthasson. Földes vegyész Bikaépület. Vörösmarty u. 1887 — VIII. 18. sz.

Visszaköltöztem
Batthyányi uca 2. sz. alá. Pauló vésnök és helyegkezdés. Telefon: 13—65 sz. 264 8. 26.

Tégla és tetőeserép
kapható új égetésű, Balogh és Vértess téglagyárában. Megrendeléseket felvesz Stark és Kupferstein fatelep, — Wesselényi-té. 265 8. 26.

MAGYAR KÖNYHA
Ha izletesen, változatosan, jól és olcsón akar étkezni, keresse fel

étkezdémei
Kihordásca ugy, mint bentékezdésre elsőrendű négyfogásos ebéd.

diétásoknak
külön ellátás. Pedáns készletelés Pauchly Béláné Batthyányi u. 9. szám. 456 8. 14.

Gyermekkocsi
Debreceni Vasutorgyár elismert legjobb és legszebb gyártmánya beszerezhető a gyártelepen, városi lerakathban Piac u. 70. és Kántor Ernő és Társa cégnél. 226 vv

Rádiószereles
hosszúhullámra, villanyberendezések ötévi részletre, accumulator-töltés legolcsóbbban. — Tóthnál, Hatvan uca 17. szám. 351 8. 28.

Édesem, maga hol varrat...? Háló pizsamát 1.50-től paplanlepedőt 1 P-től, férfi inget 80 f-től, gépendli métere és monogram 6 f-től, mindenféle kézi és géphímzés, mindig a legolcsóbban Dózsánál, Kut 62. érheti el. — 974 — VIII. 20-ig.

Miért
10 fillért máshol galértisztításért, mikor kitógástalanul és pontosan 8 fillért készülni Wachánál, Simonffy u. 55. szám. 1257

Parketta
igen olcsó árban kapható, míg a készlet tart. Hály cégnél, Kőraktárban. 1249

Csoda hatású
arcszépítőszert próbá-
lva is kapható. Milodín, Piac u. 75. 1312

Kárpitos
olesóért jó munkát ház-
nál is dolgozik. Horváth Lajos kárpitos mester, Homok u. 56. 1274

Agysodronyok
drótsodronykerítések, vaságak, mosdók, álló fogasok, takaréktűzhelyek stb. készülnek — Ottónál, Rákóczi 13. 1306

Kutfurást,
javítást vállal Kiss Lajos kulfuró és vízvezeték-szerelő, Rákóczi 31. 1167

Lihatóll
friss tégpész, nagyobb mennyiség eladó. Faragó u. 6. 1100

Deszka épület
32 mtr. hosszú, 5.50 széles, cserénpel fedett, eladó. — Értekezhetni Gombácsnál, — Szent Anna 50. 1124

Pongráé Árpád,
asztalosműhelyét Kórház uca 5. sz. alá helyezte. 1355

Fehérnemű
szalonomat Széchenyi uca 16. sz. alá helyeztem. Elsőrendű munka, olcsó árak. Styl szalon. 1379

Élelmiszer, Ital

FIGYELEM!
OLÁH MIKLÓS HENTES és **MÉSZÁROS** értesít a vásárló közönséget, hogy üzletét Rákóczi u. 3. sz. alá közvetlen egy házzal lejjebb, a Rákóczi u. 5. sz. alá helyezte át. Tisztelettel Oláh Miklós, 1040 8. 31

Szalonna
sós, prima, olcsón eladó Csapó u. 23. 123

Tej
veszek 20 vagy 30 literre. Dózsánál, Kut 62. 1229

Rádió

Rádió,
hálózati, háromlámpás, hangszóróval, nagy hangerejű, 40 pengőért eladó, Csapó uca 86 műszerész, Telefon sz.: 17.09. 1280

Tűzelő anyagok

Eladó
egy erdeiől száraz tölgyfa Maróthy György u. 15. szám. 1204

Oktatás

Német-francia
nyelvoktatás. Birodalmi Németgyermekotthon, Fordítás, levelezés. Várnay, Varga u. 41. sz. Telefon: 11-56. sz. 537 vv

Naményi
Gyorsíró- és Gépíróiskolában állandóan új tanfolyamok. Mérsékelt tandíj. Szépírás és helyesírás tanítás. Állami vizsga, államérvényes bizonyítvány. Miklós u. 8. 1025 9. 7

Szabás-
varrást úrinők legjobban tanulhatnak dr. Balázsné nődivatszalonjában, Piac uca 89. 1331

Hangszer

Gramofon,
tölcséres szekrényvel, s teljesen územképes, 156 lemezzel eladó, vasúti-fodrásznál. Kelemen. 123

Kitűnő hangú,
modern bécsi zongora, úri családhoz bérbe kiadó. Cím: Batthyányi uca 1. sz. 2. ajtó, I. em. 958

Pedálos
cimbalom kifogástalan állapotban olcsón eladó. Kassa ut 29. A. csoport 1. sz. 1156

Zongora
jó márkájú, modern fekete, olcsó árban eladó. Ugyanott hangolást és javításokat képesített szakmunkával végzem. Jókai u. 18. 5. ajtó Tóth L. 1225

Vegyés

Zempléni megyei
bírtokomra mintegy 20 darab szarvasmarhát, f. évi szeptember hó 1-től jövő évi április hó 24-ig való teletelését felvállalom. Cím dr Papp Béla városi tanácsnok Hajdúszoboszló 123 8. 15

Borosfordó
50 III. prima, eladó, — Nap uca 22. 1342

Eladó
24 m. új masszív göré, Vénkert, Domokos Lajos uca 8. 1356

Diákot keres

Középiszkolás
leányokat teljes ellátással, esetleg korrepetálással, havi 40 pengőért vállalom. Cím a kiadóban. 1168

Katholikus
családnál teljes ellátást keresek második gimnazista fiannak Értesítést kérek. Hajnal u. 8. 1166

Diáklányokat
ellátásra elfogad iskolához közel, zongorahasználattal magános ur-hölgy. Cím a kiadóban. 1160

Két diákot,
III-ik, vagy IV-ik gimnazista gyereket, teljes ellátásra elvállalom. — Cím Piac uca 77. 1235

Társ

1000—3000 P.
kitűnő üzlethez hasznorészesedésre kerestetik. Rákóczi 19., iroda. 1261

Kimutatható
jövédelmző üzlethez csendes társat, nőt vagy férfit befogadok. Cím a kiadóban. 1313

Jövédelmző
üzlethez társ kerestetik. Értekezni Pesti u. 11. 1383

Iparjogosult
kozmetikus társat keres „Szakképzett” jellegre a kiadóba. 1338

Iroda

Irodahelyiséget,
városzobával, ügyvédnek, mérnöknek, ingatlanforgalmi, vagy kereskedelmi irodának stb rezsi-csökkentés céljából albérlébe adnék, központban, lépcsőházi bejárattal. Cím a kiadóban. 1290 8. 20.

Kiadó
irodának, rendelőnek, vagy lakásnak, emeleti uccai nagy szoba, Piac uca 40. ingatlaniroda. 1292

Svetits,
bérpalotában, első udvaron, irodahelyiség, s esetleg berendezéssel is kiadó azonnal is. Sve. 1292

Elveszett

Elveszett
egy arany nyaklánc a József kir. herceg u. páros oldalán. Megtaláló illő jutalomban részesül. — Madarász, József kir. herceg u. 75. 1382

Bútor

Megvételre
kerestetik modern — kombinált ebédlő őriszobaberendezés. D. Mikopécsi uti vámház. 1154

Különbéle
bútorok, csillárok eladók. Ugyanott teavaj kapható. Péterfia 31.

Márkás
őriszoba, kiállítását műremek, elutazás miatt eladó. Megtekinthető délután 6—7 között — Piac 43. házfelügyelőnél.

Bútorvásár,
nagy választékban, szociális olcsó árakban árusítatnak. Király u. 1. Udvarban. 1367

Eladó
komplett ebédlő, elköltözés miatt. Megtekinthető István-malomban.

Modern
új keményfa hálóok, olcsó árban eladók Hatvan uca 23. szám. 1333

Könyha-
berendezés, új fajta szalonbútorok eladók — Deák Ferenc uca 10. asztalos. 1358

Féremmentes
jókorban lévő használt bútorok eladók. Kiadó uca 33. 1200

Pénz

Háromszáz pengő
kölesönt keresek, magas kamatra biztosítékul hatszáz pengő értéket adok. Lev-leket „Kézizálog” jellegre a kiadóba. 1317

Kölesönök
elsőhelyes bekebelezéssel folyósíttatnak, kény szerkölesönt veszek Balázs, Piac uca 89. 1332

Kereslet

Földbérletet
keresek, 150-250 holdig, októberre. Cím a kiadóban. 1228

Kézikoosi
jó állapotban levő megvételre kerestetik. — Greiner és társa, Hid u. 8. 1105

Keresek
megvételre használt fürdőszobafelszerelést, klozettszétét, fali vizkagylót, stukaturózáshoz alkalmas deszkaanyagot, téli vízcsapot, padlóburkolat kockát. Erzsébet u. 26., fűszerüzlet. 457-c.

Egy
kisebb méretű szállóprést megvételre keresek. Kiss Lajos, Csapó 100. 1214

Kövérdiszónt
adok, ha négyszázötven pengőt három hónapra kölesönöz építkezésemhez. Cím kiadóban. 1375

Szovát-cserepet
kétezetet használtat, — vagy újat keresek megvételre. Vár uca 13. 1324

Felkérem
azon illetőt, aki mult hó 22-én, vasárnap este 8 órakor a nagyerdei villamosban felejtett lábcsövet elvitte és mivel többet látták, így saját érdekében küldje vissza Kovács, Széchenyi uca 8, vagy a rendőrségre. 1325

Autó, motor kerékpár

Motalkót,
tisztá benzint és mindenféle motorolajakat legolcsóbban beszerezhet Horváthnál, Sas u. 3. szám. 1385

Gyermekkerékpár,
kifogástalan állapotban eladó. Csörzs uca 14. (Honvédtemető uccából nyílik). A.

Motalkó
benzin, speciális autó és motorkerékpár alajok, alkatrészek és felszerelési cikkek, gépjárműk, padlóolaj, petróleum legjutányosabban beszerezhetők Emerich László szaküzletében Debrecen (Halköz) Az angol Dunlop pneumatik lerakata. Telefon 16.05. 657. 8. 31

Autótulajdonosok!
Biztosítási ügyeikben saját érdekében forduljon Astra Biztosítóhoz. Széchenyi u. 1. Telefon 14—37. 1258

Jóforgalmu
kerékpár kölesönöz elköltözés miatt átadó — vagy bérbeadó. Salétrom uca 12. 1267

175—350
cm³-ig használt motorkerékpárt veszek. Ajánlatot „Motor” jellegre a kiadóba. 1319

Motorkerékpárt
megvételre készpénzért keresek. Dankó temetkezési vállalat, Kossuth uca. 1376

350-es Rudge
motorkerékpár kifogástalan állapotban alkalmas árban eladó, ugyan csak egy Austin kis csu kott autó. Balogh, Erzsébet u. 32. 1327

Segédmotoros
„Csepel” új és használt kerékpárok, alkatrészek nagy raktára Királynál, Royal épület. 1371

Motorkerékpár,
kiszorogású, kis adóju, olcsón eladó, Bundi uca 7. 1336

Motorkerékpárnak
oldalkocsija eladó, Homok uca 69. 1362

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiségek
raktárak, és betonozott pinchehelyiségek nagyob kereskedelmi vagy iparvállalat céljára, esetleg kisebb részekre is megosztva, kiadók. Piac 41. Házgondnok. 1054

Üzlethelyiség
november 1-re kiadó. Kossuth 7. 1277. 8. 27

Nagyobb
és kisebb üzlethelyiség kiadó novemberre kitűnő helyen. Piac 75 alatt. 1304

Kiadó
üzlethelyiség bármilyen célra egy kirkatos rollós átó eladó. Csemete 14. 1254

Kiadó
üzlet lakással vagy nélküli azonnal. Bőszörményi ut 17. 1238

Műhelynek
vagy raktárnak alkalmas helyiséget kiadó. — Rákóczi uca 13. — Ugyanott egy szoba, konyhás lakás. 1169

Kiadó
azonnal Kossuth és Sas uccán saroküzlet, volt Gyürki féle, megosztva is. 1260

Üzlethelyiség
berendezéssel, lakással vagy anélkül kiadó — azonnal. Csonka u. 20. szám. 1202

Atadó üzlet, vendég

Atadó,
kóser vendéglő italmérséssel, azonnal, Piac u. 83. sz. Ugyanott nagy borpince kiadó. 1147

Fűszerüzlet
állandó nagy vendékörel, áruval, berendezéssel vasuti, elhelyezés végett. Kut uca 4. sz. 1315

Forgalmas
helyen hentesüzlet betepség miatt eladó. Cím a kiadóban. 1272

Legforgalmasabb helyen kisebbszerű fűszer, csemegeüzlet berendezéssel átadó. Leveleket »Alkalmi vétel« jellegre kiadóra. 1318

Fűszerüzlet berendezéssel nagy bevőkörrel kiadó azonnal, esetleg házzal eladó. — Cim a kiadóban. 1245

Kiadó fűszerüzlet, berendezéssel, azonnalra is, Virág ucca 38. szám. 1364

Hentes-, és mézsáros üzlet, nagy forgalmu helyen berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 1344

Középvezetivel bevezetett fűszerüzlet, — más vállalat miatt átadó. Cim a kiadóban. 1338

Kiadó lakás egy szobás

Uccai szoba, konyha, spájz, azonnal kiadó, Homok ucca 37. 116

Kiadó azonnal pincészoza — házimunkáért magános, vagy gyermektelen nőnek. Árnádtér 44. 1222

Svetits bérpalotában egy garzonlakás kiadó augusztus 1-ére. Értekezni lehet a gondnokságnál Sve. 41. 054

Szoba, konyha, spájzos lakás kiadó. Bekecs u. 1. 124

Szoba, konyha, spájz, disznótar-tással azonnal kiadó Aczél u. 16. 1254

Szép szoba, konyha, spájz — szeptember 1-ére kiadó. István ut 32. 1260

Kiadó egy szoba, konyha, és spájz szeptember 1-ére. Sámsoni ut 11. szám. 1193

Szép egy szoba, konyha és spájz elsejére kiadó. — Csonka u. 18. 1145

Egy egyszobás lakás azonnal kiadó. Vargakert, Közép u. 14. 1208

Szép nagy utcai szoba, konyha, spájz, fűskamara kiadó. Martóhi Gy. u. 11. szám. 1154

Egy szép nagy utcai egyszobás lakás szeptember elsejére kiadó. Boldogfalva 8. 1159

Csendes virágos udvarban egy szoba, konyha, spájz aug. 15-ére kiadó. Beresényi u. 44. sz. 1191

Kiadó egy szoba, előszoba és konyha szeptember 1-re Veres u. 18. 1003

Kiadó városi kislakás, A tűzéraktanyával — szemben levő Kassai uti kislakás telében egy szoba, konyhas lakás szabadkézbe kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telep felügyelőnél. 123

Kiadó egy szoba, konyha, előszoba. Nap utca 2. Több lakó nincsen. 1175

Udvari kisebb szoba konyhával, pincével, padlással kiadó fizetőképességű gyermektelenek tíz pengőért. Barna ucca 4. 1268

Egy kis szoba, konyha, kamarával kiadó. Csonka ucca 18. 1281

Egy uccai szobás, konyhas lakás jószágtartással szeptember 1-ére kiadó. Vigorkedvű 52. szám. 1300

Egy szoba, előszoba, konyha, spájz kiadó. Jó viz van. Postakert, Gyár u. 6-b. sz. 1305

Kiadó egy szoba, konyha, kamarából álló lakás. Értekezni: Szoboszlai Papp István u. 18. sz. Homokkert. Egy szoba butorozva is kiadó — ugyanottan. 1348

Központban üresen egy nagy szoba mindenre alkalmas, kiadó. Bethlen u. 40. sz. 1352

Kiadó udvarra nyíló szoba — 15-re 3 havi előrefizetéssel, jószágtartás. — Sarok 10. 1361

Egy szép padlós udvarra nyíló szoba különálló kis konyhával vagy anélkül kis családnak 15-re kiadó. Kut u. 56. A

Kiadó lakás két szobás

Kiadó uccai kétszobás lakások november elsejére. Kossuth ucca 22. 882.8.11

Kétszobás kisebb lakás parkirozott csendes udvarban olcsón kiadó. Lorántffy u. 13. 1008

Kiadó kétszobás, kertés magánlakás, szeptember elsejére, Gróf Vécsey u. 15. sz. Érdeklődni az anyakönyvi hivatalnál a haidúnál. 1122

Kiadó magános kétszobás — lakás ágész udvarral. — Csapókert, Zrínyi u. 9. szám. 1155

Kiadó Egyetem közelében két szoba, előszoba, konyha, kamara, virágos udvar szeptember 1-ére. Bősörményi ut 79. 1162

Kettő szoba, előszoba, mellékhelyiség, udvari októberre kiadó. Varga 45. 1165

Kínéshegy Ligettér 2. sz. ház kiadó 2 szoba, mellékhelyiség, gyümölcsös, 1-ére kiadó 1194

Agárdi utca 9. Kettő utcai szoba, előszobával, fürdőszobával azonnal kiadó. 1196

Kiadó utcai kétszobás, összkomfortos szép urilakás novemberre. Teleki u. 13. szám. 1139

Két szoba, előszoba, fürdőszobás, utcai modern lakás kiadó. Vörösmarty 5. 1215

Minden kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fűtés, lift. — Szent Anna és Varga u. sarok. 1225

Uccai két szoba, előszoba, s konyha, Péterfia részen kiadó, Eötvös ucca 25. 1223

Svetits bérpalotában kétszobás lakás kiadó minden komforttal, november hó elsejére. Értekezni lehet a gondnokságnál. Sve. 1(a5) etemfenf

Két szoba, előszoba, konyha kiadó azonnal, Teleki ucca 7. 1233

Kiadó két szoba, előszoba, s konyha, spájz, november hó elsejére, Barosa ucca 14. 1236

Kiadó azonnal kettő szoba, előszoba, konyha, spájz, s ugyanott egy szoba, s konyha, Borz ucca 13. 1217

Most épülő bérpalotában még egy teljesen modern kétszobás lakás novemberre kiadó. Sajó műépítész, Werbőczy ucca 2. 1242

Uccai két szoba, konyha, — spájz, előszoba, mellékhelyiség kiadó. Beresényi 36. 1359

Központban kétszobás udvari lakás előszobával szeptember elsejére kiadó. Vár ucca 17. 1323

Kiadó novemberre kétszobás uccai uri lakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel. Barna ucca 4. 1268

Kiadó kettő szoba, előszoba és összes mellékhelyiségek azonnalra is. Varga u. 34. sz. 580

Kiadó két szoba, előszobás lakás minden mellékhelyiséggel együtt. Andrássy ut 12. 1274

Két szép szoba, nagy előszoba, nagy konyha, angol klozett és mellék helyiségekből álló egész séges lakás olcsón kiadó. Bősörményi ut 5-c. 1284

Kétszobás udvari lakás olcsón kiadó. Miklós ucca 11. 1283

Kettő parkettes szoba, fürdő- és eselészoba, szép nagy terasz, esempézett konyha, kitűnő cserépkályhával — fenyves parkban kiadó. Széchenyi ucca 83. 1052

Uccai két szoba, konyha, spájz, baromfi- és sertésállal, kerttel szeptemberre kiadó. Herczeg u. 10. 1374

Kétszobás, uccai lakás mellékhelyiségekkel, külön udvarral november elsejére vagy azonnalra kiadó. Értekezni Apafi u. 111. 1289

Kiadó kétszobás és egyszobás lakások novemberre. Werbőczy ucca 8. 1293

Magasföldszintes új épületben uccai 2 szoba, konyha, spájz szeptember 1-re kiadó. Erzsébet ut 51. 1296

Kiadó kétszobás lakás mellékhelyiségekkel szeptember 1-re. Wesselényi u. 119. 1308

Kiadó lakás három szobás

Kiadó három-, vagy ötszobás lakás Péterfia 30. Négy szobás komfortos villa Poroszlai 1-c. 627.9.6-ig

Élső- és másodemeleti uccai 3 szobás, összkomfortos lakások november hó elsejére kiadók, Werbőczy ucca 14. 1136

Kiadó uccai háromszobás, fürdőszobás, konyhas és két uccai előszobás, pincékonyhas lakás, szeptember elsejére, Rákóczi ucca 51. 1263

Kiadó háromszobás, komfortos és egy szoba, konyhas lakás, gyümölcsös-kerttel. Erős Lajos ucca 14. alatti. 1234

Háromszobás, parkettes, komfortos uccai lakás, Széchenyi ucca 40. sz., házban november hó elsejére kiadó. 1241

Uccai háromszobás és egy udvari kétszobás modern lakás kiadó. Csapó ucca 59. szám. 1244

Szép háromszobás fürdőszobás uccai lakás, frissen festve kiadó. Csokonai ucca 44. 1158

Háromszobás, uccai lakás, előszobával fürdőszobával, mellékhelyiségekkel november elsejére kiadó. Nan u. 16. szám. 1131

Háromszobás, fürdőszobás és kétszobás udvari lakás, Piac 59. szám. 1205

Háromszobás, fürdőszobás, urilakás, teljes komforttal, olcsón kiadó. Simonffy u. 40. sz. 1299

Erős Lajos u. 15, háromszobás, kertés lakás dísznótartással kiadó. Érdeklődni Arany János 58. 1219

Háromszobás komfortos lakás, villany, gáz, fürdőszoba kiadó. Rakovszky ucca 12. 1380

Piac u. 10, háromszobás uccai, háromszobás udvari minden komforttal kiadó. 1345

Kiadó lakás nagyobb

Azonnalra vagy későbbre földszinti utcai urilakás kiadó. Arany János 20. 1127

4 és 5 szobás modern lakás, az István malom telepén kiadó. Értekezni ugyanott az irodában. 792

Kiadó azonnali átvételre négy szobás modern emeleti villa lakás Károly Ferenc József ut 23. villamos megállónál. 584

Téli, nyári 4 szobás villalaks teljes komforttal, nagy gyümölcsös kerttel szeptember 1-től kiadó. Megtekinthető délelőtt 11-1 óra között. Simonyi ut 22. 768 vv

Kiadó november 1-ére 4 szobás és mellékhelyiségekkel álló lakás udvarral. — Kéttmalom u. 9. — Évi bére 1200 P. Értekezni Piac 75. ügyvédi irodában. P. 8. 15.

Kiadó négy szobás, teljes komfortu lakás, esetleg kétszobás egyszobás. Varga utca 25. 1174

4 szobás utcai emeleti lakás olcsón kiadó. Hunyadi 17. 1203

Eladó négy szobás ház, kevés pénzzel, vagy földdel elcserélhető. Arnold u. 11. szám. 1275

Modern uccai lakás november 1-re kiadó. Kossuth 7. 1278. 8. 27.

Lakást keres

Keresek, egy szoba, konyhas lakást, szeptember elsejére. Kollégium közelében. Cimet a kiadóba „Tiszta“ jellegre kérek. 1138

Butorozott szoba

Különbejárátú csinosan butorozott szoba, azonnalra is kiadó. Werbőczy ucca 14. 1137

Csinosan butorozott különbejárátú szoba, kis előszobával együtt azonnalra kiadó. Meszena u. 7. sz. Új épület. 453-b.

Különbejárátú utcai butorozott szoba kiadó. Sarok u. 12.

Különbejárátú butorozott szoba 1—2 személyre teljes ellátással kiadó. Rákóczi u. 5. Kereszténytelep. 1226

Napokra is kiadó butorozott kis szoba. Simonyi ut 12. 1251

Különbejárátú utcai butorozott szoba kiadó. Paacsirta u. 58. 1259

Két butorozott szoba kiadó. Péterfia u. 55. 1255

Különbejárátú csinosan butorozott utcai szoba, fürdőszobahasználattal egy, esetleg két út részére azonnalra kiadó. Króh Vilmos, Dégenfeld tér 10. 1218

Különbejárátú butorozott szoba olcsón kiadó. Ótmalom utca 1. Fűszerüzlet. 1206

Különbejárátú utcai szoba butorozva azonnalra olcsón kiadó. Kassai ut 5. 1164

Butorozott uccai különbejárátú szoba, fürdőszobával kiadó, Hatvan ucca 25. e. 1287

Butorozott szoba, két, vagy három személynek kiadó, azonnalra, Csapó ucca 61. 1283

Kvartélyost felveszek, esetleg kosztot is adok, Honvéd u. 13., Kovácsné. 1303

Kiadó központban butorozott szoba fürdőszobahasználattal, télen légfűtés. Bika bérház I. 4. 1341

Különbejárátú uccai elegáns butorozott szoba előszobával kiadó. Bethlen u. 40. 1353

Különbejárátú kapualatti butorozott szoba 15-ére kiadó. Fűvészert u. 8. 1360

Ingóságvétel

Cserépkályhát, jókarban levőt keresek megvételre, Rákóczi u. 7. szám. 1051

Üzletállványt üvegfalat, padló foszfitanyagot, köves darálót, kerékpárokat veszek. Király, Hunyadi ucca 2. 1370

Ingóság eladás

Tükörök, antik háló, asztalok, lócsák, porszívó, függönytartók eladó. Attila tér 7. szám. 1123

Teljesen új nikkelezett angol gyermekkosci eladó. — Tanító u. 7. 1133

Eladó egy dohányhodály. Szabóné, Péterfia 42. sz. 1145

Eladó egy új ajtó, 220x80 cm Boldogfalva u. 14. 1195

Eladó egy darab dupaltokos jó ócska ablak 80x160 méretű. Nyil u. 50. sz. 1198

Mészárszék berendezés és egy vasfűstölő eladó. Thury András u. 8. 1212

Jókarban levő négykerékű kézikocsi eladó. Gajdos, — Piac 63. 1172

Singer féle női, egész új és szabó gyors varrógép olcsón eladó. Széchenyi u. 28. sz. utolsó lakás. 1363

Bakóczy László

Ingatlanforgalmi irodája, Piac u. 40.

Eladó földek, házak, szőlők, telkek mindenféle nagyságban, legkülönbözőbb árakon. Minden igényeket kielégít a Bakóczy iroda. Saját érdekében cselekszik, ha ingatlan vásárlásnál felkeres, mert mindennemű felvilágosítás teljesen díjtalan. Jutalék csak vétel esetén fizetendő, viszont teljesen díjtalanul végzem úgy a

szerződés készítését, mint a telekkönyvi átírást. Ingatlanok gondozását is elvállalom. — Válfelben lévő házas társak, vagy peres viszonyban lévő közös-tulajdonosok részint- ingatlanát is eladom, — vagy gondozását elvállalom. A Bakóczy iroda munkája gyors, eredményes és feltétlenül megbízható. 1295

Egy

9x12-es, márkás fényképezőgép, teljesen felszerelve, eladó. Értekezni Komáromy hőlgy fedrász szalon, József kir. herceg ucca 3. 1217

Hordó

zsíros, olajos, borszivattyú, ajtó, ablak eladó József kir. herceg u. 30 1269

Elköltözés miatt olesón eladó szekrény, ággy, éjjeli szekrény, asztala, karosszékkel tölgyfából Kishegyesi ut 29. 1297

Eladó

3 drb alig használt matrác, Wesselényi u. 105. szám. 1271

Háromlyuku sparhet kifőzéshez eladó Mester u. 37. 1320

Ebédlőszékek asztalok, előszobaszékek, konyhabutorok, könyvszekrények, íróasztalok, előszobafalak, facillárok, ülógarnitúrák, henteserek, recamiók, hálószobabutorok, mindenféle eredeti antik butorok és órák, festmények, dísztárgyak igen olesó áron eladók Ingóságkővetítőben. 1322

Brilliansfüggők, brilliansgyűrűk, festmények, Gobelin kőpek, mesterhegedű, — eselő eladó, Horváth, Csapó u. 4. 1262

Hentes mézszáros üzletberendezés összesen, vagy darabonként eladó — Mester u. 10. 1277

Elsőrendű asztalfűzőhely, egykarikás kályha eladó — Rákóczi u. 28. 1231

Két darab új iker ablak eladó — asztalosnál, Csapó ucca 41. Tannó felvételtik. 1243

Paradiesomhoz átlagos tisztá patentáros fehér és zöld üvegek eladók, Simonvi ut 12. 1252

Singer varrógép bicikli, rádió, háló- és ebédlőbutor, fürdőkéád eladó Csapó u. 14. 1357

Eladó

egy jókarban lévő szórórosta, Bethlen u. 55. 1170

Eladó

jókarban lévő fűszerberendezés, Kassai ut 13. 1186

Eladó ház

Eladó esetleg kisebbért elcserélendő a Busi ucca 3-as számú ház. 1316

RITKA ALSALOM! A város egyik legszebb magánháza, Burgondia ucca 19. szám alatti gyönyörű minden komforttal ellátott 4 szobás, fürdőszobás urilakással, feltűnő olesón eladó! Bövebbet Liene, műtermében Csapó u. 1. Telefon 17-22. 8. 12-ig

Eladó családí ház, három szoba, konyha, spájz üvegezett veranda mellék-helyiséggel Nagverdő mellett, Nyiregyházi ucca 4. sz. 1063 8. 15

Eladó a Csapókerthen a Jánososi ucca 78. sz. ház. 1000 pengővel átvehető. 1981 ev.

Rakovszky ucca 4. és 6. sz. ház sürgösen olesóért eladó. 1063

Eladó Kőntőskerti, Kiss u. 36. számú ház, áron alul is. Értekezni a helyszínen. 1153

Eladó ház 305 négyszögöl szoba, konyha, spájz, istálló, 1500 pengővel átvehető. Rízó u. 12-c. 1157

Eladó vagy elcserélendő tisztviselőtelepi kis családí ház nagyobb városi ingatlannal. Bankterhet elvállalunk. Cim a kiadóban. 1171

Eladó 2 szobás, tehementes családí ház. 2900 P. Szabó Kálmán u. sarok, Hegyi Mihályné utca 24. sz. alatt. 1170

Házak Rákóczi uccai piacon. Hajnal, Eötvös, Pacsirta, Nyugati, Ispórtály uccaikon olesón eladók. Balázs, Piac 89. 1333

Eladó házak Olesó vételek: Oláh Károly ucca 53. és 11., Horváth ucca 8., Tiszivicsi telepen 2 és 5 szobás villa, Kú ucca 66. Barz ucca 19., Kösses ucca 42., Boudoukerthen Csóka ucca 24. szám, szép gyűjteményes ház. Meghízott Samu János OFB engedélyes Hunyadi ucca 24. szám. 1231

Eladó adómentes ház teherrel nyugdíjasoknak. — Böszörményi ut 11-a. 1207

Szép 3 szobás fürdőszobás, télen-nyáron lakható családí ház nagy kerttel a Sestak-utben. — Andrássy uton igen olesón eladó, Cim Csapó u. 1. műtermében. 1365

Eladó elköltözés miatt új adómentes ház a belvárosban. Cim a kiadóban. 1220

Eladó sarok ház gyümölcsös kerttel, Tócsóskert, Nemes u. 19. 1265

Adómentes villaszerű ház (2 szoba, előszoba stb.) 573 m²-öl gyümölcsös eladó, esetleg kisebb új házzal elcserélendő. Tűhötöm u. 24. A

Eladó ház Homokkert elején, Oláh Károly u. 10. 1210

Eladó ház hely

Viola ucca 17. sarok villatelek, 203 négyszögöl, Szeffü ucca 13. sz. kétszobás, konyhas házzal 3200 pengőért. Értekezni Szent Anna ucca 33. sz. II. a. 1321

Ház hely Horthy utnál 3000 Pozsonyi ut 14. szám 1300 pengő, György uccában 500 pengő, — gyümölcsösnek Bezeredy ucca 13. olesón — Balázs, Piac u. 89. 1329

Piaci árak

ELŐBAROMFIÁRAK.

Pulyka, kövér	kg.	P	0.60-0.65
Liba, sovány	drb.	P	2.20-2.50
Liba, kövér	kg.	P	1.00-1.15
Kaesa, sovány	drb.	P	0.70-1.00
Kaesa, kövér	kg.	P	0.85-0.95
Tyuk	párja	P	2.40-3.00
Jérce	párja	P	1.60-2.00
Csirke, sütnivaló	párja	P	1.20-1.40
Csirke, rántánivaló	párja	P	0.60-0.80
Tojás	drb.	P	0.03-0.04

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK.

Közönséges alma	kg.	P	0.10-0.24
Körte	kg.	P	0.18-0.32
Szilva	kg.	P	0.08-0.14
Szőlő, csemegé	kg.	P	0.26-0.50
Őszibarack	kg.	P	0.50-0.70
Dinnye, görög	kg.	P	0.06-0.08
Dinnye, sárga	kg.	P	0.08-0.12
Citrom	drb.	P	0.04-0.08

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI.

Vereshagyma	kg.	P	0.10-0.14
Burgonya, róza	kg.	P	0.07-0.08
Burgonya, vegyes	kg.	P	0.03-0.06
Fejeskáposzta	drb.	P	0.06-0.12
Kelkáposzta	drb.	P	0.02-0.08
Savanyukáposzta	kg.	P	0. — 0.12
Karfiol	drb.	P	0.06-0.15
Kalarabé	csomója	P	0.04-0.06
Petrezselyem	csomója	P	0.05-0.08
Sárgarépa	csomója	P	0.03-0.05
Bab, zöld	kg.	P	0.08-0.12
Tök	drb.	P	0.04-0.10
Ugorka	száza	P	0.60-1.00
Spenót	csomója	P	0.02-0.03
Retek	csomója	P	0.02-0.03
Zöldhagyma	csomója	P	0.05-0.08
Gomba	csomója	P	0.04-0.06
Paradicsom	kg.	P	0.04-0.08
Paprika	száza	P	0.30-0.60
Zöld tengeri	csöve	P	0.02-0.03

KENYÉRÁRAK

Fehér	kg.	P	— 0.30
Félbarna	kg.	P	— 0.26
Barna	kg.	P	— 0.24
Rozs	kg.	P	0.18-0.20
Péksütemény	drb.	P	— 0.05

LISZTÁRAK.

Buzaliszt 00-ás	kg.	P	— 0.32
Buzaliszt 2-ós	kg.	P	— 0.28
Buzaliszt 4-es	kg.	P	— 0.24
Buzaliszt 6-os	kg.	P	— 0.22
Buzadara	kg.	P	— 0.34
Rozsliszt	kg.	P	0.18-0.22
Korpa	kg.	P	— 0.10

Vörösmarthy 14. Malvin 6., Bihari 5. sz. 1971 m²-öl, eladó tapasztalkal, varrógép is 1243

Eladásra kerül Vörösmarthy u. 14., Malvin u. 6., Bihari u. 5. és Szent Anna ucca 58. számú ingatlan. Feltelek megváltatható a Takarékpénztárnál. — Piac ucca 81. 1128

Nagyverdőn teljese modern, adómentes villa tizennégyezerért eladó. Cim a kiadóban. 1142

Eladó családí ház gyümölcsös Postai u. 5. sz. Arany János ucca folytatása. 1301

Gazdasági termények

Gyékény. lábán eladó a városi szikgáti gazdaságban. Érdeklődők bármikor megtekinthetik. Telefon 32-97. szám.

Gazdasági eszközök

Keresek jó állapotban használt tárcás boronát. Ajánlatok a kiadóhivatal pénztárába. F. 8. 10

Eladó traktor jó karban lévő Bethlen 24. 1161

Dienes József

OFB Ingatlanforgalmi Irodája, Fűvészkert utca 16.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet, pénzkölcsön és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó többszáz ingatlan. Részletes leírás és

fényképek irodámban és a püspöki palota múzeum feleli kirakatában megtekinthetők.

Keresek eladó házakat, telkeket, földeket, szőlőket, földbérleteket. 218

Eladó föld

Eladó Bánkon 26 hold föld, sok épülettel, Veres u. 9. sz. 1298

Öndödon Perec dülöben 2 kis hold föld eladó. Értekezni Csillag 38. 1188

Két hold föld eladó, vagy kiadó Páncsika 18. sz. alatt. Értekezni lehet Mikepéres 305. 1177

Boesky-kertben hatszáz négyszögöl szőlő új házzal, pincével, összes szüretelő felszereléssel, kuttal, olesón eladó. Értekezni Boesky állomáson Tóth tisztviselőnél. 1184

Öndódi tizenöt hold körüli tanyásbirtokot keresek megvételre. Ajánlatot hely megjelöléssel — „Kézpénz” jelígre kiadókba kérek. 1143

Város közelében 9 és 27 hold föld eladó. Kónyök u. 8. 1247

Eladó sürgösen 20 hold föld a városból 6 km. Kigvó 4. 1219

54 hold tanyásföld az Elepen kedvező fizetési feltételek mellett eladó — Monti ezredes ucca 11. 1381

21 hold tanyásföld a Pacon eladó. Monti ezredes ucca 11. szám. 1380

Öndód Vedres-dülöben 7 hold föld eladó vagy kiadó. Kigvó u. 28. 1373

Eladó állatok

Fajmalacok. szimultanozással ellátva eladók, Halastó ucca 10. 1129

Eladók 4 drb fejős tehent teljes felszereléssel: teljes edények, répvágó, nyárijászol és abrakoló. Értekezhetni: Nap ucca 8. 1264

Fattiszta szálkásszörű faesko kalyók kutyá eladó. Megtekinthető Bethlen u. 6. 1182

Négy darab hathónapos mangalica sertés eladó, Acél ucca 10. 1328

Mangalica 5 drb. 10 hónapos süldő eladó. Rákóczi 13. Ottónál. 1208

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása